Diktaturou proletariátu za zrušení námezdní práce!

ROMUNISMUS

Internacionalistická komunistická skupina

INTERNACIONALISTICKÁ KOMUNISTICKÁ SKUPINA

KDO JSME?

Strana 1

DODATEČNÉ POZNÁMKY O IRÁCKÉM POVSTÁNÍ V BŘEZNU 1991

Strana 13

NEMĚNNOST REVOLUČNÍHO POSTOJE K VÁLCE

VÝZNAM REVOLUČNÍHO DEFÉTISMU

Strana 21

BUĎ PRÁCI ČEST?

Strana 29

NĚKOLIK ÚVAH O UDÁLOSTECH, RÁSAJÍ IRÁK

Cena: 40 Kč / 1,5 €

Číslo 1 – únor 2007

Ústřední tiskový orgán Internacionalistické komunistické skupiny v češtině

SOUDRUZI,

revue, jako je tato, může ve svém úkolu, kterým je organizovat komunistickou akci, plně uspět pouze tehdy, pokud se jí aktivně účastní její čtenáři a sympatizanti.

Jakýkoli váš příspěvek - teoretický, kritický nebo praktický nám pomůže ukout skutečný nástroj revoluce.

Používejte tento materiál! Není ničím soukromým vlastnictvím - je součástí odkazu nahromaděných zkušeností naší třídy. Třídy, která žije, zápasí a bojuje, aby zničila námezdní práci a tak i všechny třídy, veškeré vykořisťování. Používejte tyto texty, diskutujte je, reprodukujte je...

Pokud vás naše postoje zajímají pokud o nich chcete diskutovat nebo s námi spolupracovat kontaktujte

INTERNACIONALISTICKOU KOMUNISTICKOU SKUPINU.

Napište na následující adresu, aniž byste na obálce zmiňovali jméno skupiny:

> B.P. 33 Saint-Gilles (BRU) 3 1060 Bruxelles BELGIE

Email: icgcikg@yahoo.com http://www.geocities.com/icgcikg

OBSAH:

Kdo jsme?	1
Několik úvah o událostech, které v současnosti otřásají Irákem	3
Dodatečné poznámky o iráckém povstání v březnu 1991	13
Neměnnost revolučního postoje k válce: VÝZNAM REVOLUČNÍHO DEFÉTISMU	21
Buď práci čest?	29
Neměnný postoj komunistů: PRYČ S PRACÍ!	38
Materiály přímé akce: Leták proti oslavám 1. máje	40

První revue IKS v češtině

Je tu první číslo *Komunismu*, ústředního tiskového orgánu IKS v českém jazyce. Tato tiskovina představuje nový krok v rámci úsilí naší mezinárodní a internacionalistické skupiny posilovat organickou centralizaci proletářského boje i v této době, kdy triumfuje kontrarevoluce. Samozřejmě, že tento publikační počin je jen malým pokrokem v gigantickém boji a Internacionalistická komunistická skupina se bude rozhodně dál snažit o kontinuitu takto směřovaného úsilí.

Komunismus vydáváme díky bojové spolupráci několika česky hovořících soudruhů a sympatizantů, kteří pro tento časopis přeložili různé texty. Činnost těchto soudruhů je součástí kolektivního a mezinárodního úsilí proletariátu o prolomení hranic.

Tyto revoluční menšiny jednající jako předvoje jsou produktem prohlubování rozporů mezi proletariátem a buržoazií ve střední a východní Evropě po "pádu Berlínské zdi" a rozpadu "sovětského bloku". Rovněž jsou projevem opětovného vzniku proletářských skupin, které se po několika desetiletích kontrarevoluce vedené ve jménu "komunismu" pokoušejí osvojit si neměnný program naší třídy a rozvíjet jej.

Voláme všechny militanty ze střední a východní Evropy, kteří by nám mohli pomoci s vydáváním a šířením této revue v češtině. Vyzýváme internacionalistické revolucionáře, aby přispěli k tomuto důležitému historickému úkolu.

Čtěte a šiřte Komunismus!

Internacionalistická komunistická skupina

Kdo jsme?

KOMUNISTICKÁ organizace není plodem subjektivních snah hrstky militantů, nýbrž je předně a především výsledkem dějinných determinant, které nezvratně tlačí proletariát, aby se ustavil jako třída, aby se organizoval jako síla, jako strana, odlišná od všech buržoazních stran a stojící proti nim. Organizační úsilí proletářských menšin – konkretizované v časoprostoru vznikem komunistické skupiny – je zásadně určováno

komunismem jakožto hnutím a jeho dějinnou stranou, tj. nashromážděnými vzpomínkami na veškeré zkušenosti z minulých bojů zhuštěné do programu. Ani vznik naší skupiny se těmto dějinným determinantám nevymyká.

Internacionalistická komunistická skupina (IKS) existuje od roku 1978.

Publikujeme centrální revue ve francouzštině, němčině, angličtině, arabštině, španělštině, maďarštině, kurdštině a portugalštině. Rovněž máme texty v řečtině, perštině, ruštině, srbochorvatštině, turečtině a češtině.

Naše skupina se vzpouzí veškeré národní realitě. Není svázána s žádnou zemí a nevztahuje se k dějinám žádného národa.

Jejím výchozím bodem byla centralizace hrstky militantů pocházejících z různých kontinentů a hovořících různými jazyky. Ti byli na základě mnoha různých zkušeností z bojů a na základě reflexí porážek těchto bojů ochotni celosvětově spolu rozvíjet a centralizovat svoji společnou militantní činnost.

Vzhledem ke společnému politickému obsahu našich roztržek jsme se pak rozhodli své diskuse a polemiky formalizovat ve společné organizační struktuře a definovali jsme se jako "Internacionalistická komunistická skupina".

"Internacionalistická" – Jsme si dobře vědomi, že tento termín je ve spojení s termínem "komunistická" nadbytečný, ale přesto se charakterizujeme jako"internacionalisté", především proto, abychom zdůraznili, že komunismus - od samého svého počátku a jako hnutí - vylučuje národní stát, národ, národní boj. Dáváme tím najevo, že naše skupina je organizována přímo na mezinárodní úrovni. Neustavili jsme svoji skupinu prvně jako "národní stranu", abychom se později otevřeli "mezinárodnímu" měřítku. Začali jsme přímo centrálním orgánem samozřejmě překládaným do různých jazyků – který se vždy zabývá obecnými zájmy hnutí, vždy zdůrazňuje homogenitu podmínek vykořisťování proletariátu na celém světě a vždy ukazuje, co mají všechny tyto podmínky společného: realitu kapitálu a tudíž i proletariátu a podmínek pro uskutečnění komunismu.

Na jiné rovině nám termín "internacionalistická" rovněž umožňuje distancovat se od mnoha kontrarevolučních formací, maskujících se jako komunistické (stalinisté, trockisté, maoisté, bordigisté...), které více či méně ostudným podporováním toho či onoho tak zvaně revolučního národa umožňují panující ideologii, aby komunismus spojovala s na rudo natřeným kapitalismem tzv. "komunistických zemí".

"Komunistická" - Od nepaměti všechny buržoazní frakce (versaillští, fašisté, republikáni, stalinisté, liberálové...) zuřivě útočily na strašidlo obcházející kapitalistickým světem - na komunismus. Revolucionáře

(a naše skromné uskupení v tomto ohledu není žádnou výjimkou) však příliv urážek a neustálých falzifikací formulovaných během dějin proti komunismu vždy nechával chladnými. Komunismus - lidská pospolitost, kolektivní bytí, beztřídní společnost - zůstává perspektivou, za niž vášnivě bojujeme. Právě proto, že jsme komunisté, tak tváří v tvář kapitalistické katastrofě, diktatuře zisku a peněz, neustálému propadu našich životních podmínek, hlasitě a jasně požadujeme zrušení tohoto mrtvolného světa, zrušení soukromého vlastnictví, státu, vykořisťování člověka člověkem. Společně s našimi soudruhy napříč dějinami a světem opětovně trváme na nutnosti beztřídní společnosti, bez peněz a práce, kde bude jediný terén pro rozkvět lidské aktivity tvořit svobodné nakládání s časem a věcmi.

"Skupina" - Vytvořením skupiny znovu dáváme najevo historickou vůli revolučních proletářů organizovat se jako síla, centralizovat se ve stranu. Netvrdíme, že jsme "strana", protože víme, že skutečné ustavení třídy (a tudíž i strany) nezávisí na žádných nabubřelých prohlášeních samozvanců, ale na hmatatelném kvalitativním kroku k sociální konfrontaci s kapitálem, státem a buržoazií. Proto se považujeme za frakci komunistického hnutí; snažíme se existovat jako mezinárodní jádro centralizace proletariátu a - jako takoví participovat na úsilí avantgardních menšin o centralizaci bojové pospolitosti existující na celém světě.

Kdo jsme?

SVÉ mezinárodní diskuse jsme se tedy rozhodli dál vést (teď už ie tomu déle než dvacet let) jako Internacionalistická komunistická skupina. Abychom si znovu přisvojili dějiny - komunistický program - přirozeně jsme svůj zájem a diskuse soustředili na vrcholné roztržky, s nimiž naše třída doposud přišla - na mezinárodní revoluční vlnu bojů v letech 1917-1923. Četné texty publikované v našich revue, které se bez nějakých ideologických apriori snaží nalézt poučení z tehdejší revoluce a kontrarevoluce v Rusku, Německu, Maďarsku, Americe..., isou svědectvím o tomto kolektivním díle a vášnivých debatách, které vyvolalo. Kromě centralizování mezinárodní diskuse o období 1917-23 naše revue rovněž bojují proti všem ideologiím a zaujímají stanoviska k mnoha otázkám: ke kritice vědy, práce, ekonomie, filozofie. Objevují se v nich texty proti státu, reprodukce historických textů naší třídy ("naše třídní paměť") a texty s naším postojem k současným faktům, událostem, historickým polemikám...

Samozřejmě, že zde nelze popsat skutečný život naší skupiny, podstatu poučení, které si bereme z dějin a už vůbec ne obsah našich stanovisek. Naše revue, texty, letáky... ovšem celkem dobře popisují, že:

- komunismus, beztřídní společnost, neznamená konec dějin, nýbrž začátek vědomé historie lidského druhu
- kapitalismus ze své univerzální podstaty a zjednodušováním třídních protikladů vytváří podmínky pro svoji vlastní negaci, podmínky pro komunismus, ale také společenskou sílu, která jej nastolí: proletariát
- revoluční diktatura naší třídy zruší stát a rozdrtí jakékoli pokusy o opětovné zavedení hodnoty

 demokracii nelze redukovat na jednu z podob kapitalistického panství, neboť tvoří podstatu buržoazní diktatury

• komunistické hnutí se staví proti všem buržoazním stranám "pravice" i "levice", proti parlamentarismu, odborářství a všem silám, které udržují sociální smír

souhlas s komunismem je popřením celé dnešní společnosti, popřením soukromého vlastnictví, peněz... ale také práce, školy, rodiny, vědy...

Pro celkovou představu o našich příspěvcích jsme nedávno vytvořili úplný seznam článků vydaných v naší francouzské a španělské revue. Tuto brožuru lze na požádání získat na našich centrálních adresách (poštovní schránka nebo e-mail).

Vedle našich centrálních revue, které vydáváme pravidelně, jsme v roce 1989 publikovali také naše Teze programové orientace ve španělštině, francouzštině a arabštině, a anglická verze se objevila v roce 1999. Tyto teze představují pokus o syntézu mezinárodní diskuse a komunistické kritiky, které provozujeme od samého počátku. Nechtěli jsme vypracovat X-tou verzi toho či onoho posvátného textu, nýbrž představit "fotografii", moment námi započatého permanentního kolektivního úsilí o obnovu programu. Jakožto nepřátelé všech biblí se takovýmto dokumentem snažíme pouze o stále přesnější vymezení komunistické praxe rozchodu s kapitalistickou společností. Naše Teze se pokoušejí vyjádřit skutečné hnutí rušící etablovaný řád. Jako takové jsou tudíž samozřejmě nedokonalé a nedokončené a zůstanou takové,

dokud revoluce sama neuvede do praxe radosti života bez peněz, třídy a státu.

SEKTÁŘSTVÍ je jednou z charakteristik období sociálního smíru a uskupení militantů mohou sama o sobě ztěží uniknout šílené logice konkurence, která panujeve společnosti soustředěné na dělbu a na válku všech proti všem. Těchto obtíží jsme si vědomi a jsme ochotni proti sektářství bojovat. Proto se snažíme (stejně jako v našich vnitřních debatách) systematicky navrhovat vzájemné sbližování v rámci mezinárodní bojové pospolitosti.

V tomto smyslu vyzýváme všechny, kdo dál bojují proti světu založenému na vykořisťování člověka člověkem, aby si přivlastňovali naše texty, reprodukovali je, pouštěli do oběhu a aby naše revue považovali za své vlastní. Naše texty jsou výsledkem kolektivního úsilí a jako takové nejsou vlastnictvím nikoho konkrétního, náležejí třídě, která žije a bojuje, aby zrušila své postavení vykořisťované třídy a tak i všechny třídy, veškeré vykořisťování.

Stejně jako revolucionáři před námi i my svůj tisk považujeme za nepostradatelný prostředek revoluční propagandy, kolektivní agitace, programového vývoje, akce.

Chceme, aby naše texty byly předmětem četby militantů, aby byly diskutovány, kritizovány a používány ke konfrontaci jiných postojů. Takto by se jasně definoval terén revoluce a kontrarevoluce a dostávalo by se - stále rozhodnější podpory - revolučnímu vedení nastolovanému naší třídou, když se ustavuje jako třída a celosvětová dějinná síla.

UŽ DVA ROKY rozhodně není nouze o analýzy událostí v Iráku. Vše bylo řečeno, napsáno, probráno a uveřejněno. Tisíce stránek nám vysvětlovaly rozpory uvnitř americké vlády, mezi párem Chirac - Schröder a jejich milencem Bushem, konkurenci mezi naftařskou společností Halliburton a francouzskou Total-Elf-Fina. Vyprávěly nám o americkém impériu a jeho strategických zájmech, o konfrontaci mezi USA a Čínou, mezi dolarem a eurem, o zemním plynu, ropě, o lukrativní operaci, kterou je obnova Iráku, o prodeji válečných zbraní atd. Je však třeba dodat, že tato přemíra slov, veškerá tato propaganda, pouze odhaluje děsivost slepé uličky, v níž se dnes nachází proletariát (a jeho předvoje) - zabřednul do bažin buržoazních analýz. To hlavní nám totiž zůstává skryto – zastíněný, opomíjený, zastíraný a maskovaný fakt, že se odpískává konfrontace mezi proletariátem a buržoazií. Posiluje se tak dominantní diskurs charakterizovaný ideologií ohlašující konec dějin (třídních bojů) a zachování kapitalismu, který by buržoazie ráda viděla jako věčný a narušovaný pouze tu a tam konfrontacemi mezi různými frakcemi majitelů výrobních prostředků.

Naše východisko je radikálně odlišné. Jakožto komunisté neanalyzujeme události jen proto, abychom jim rozuměli, nýbrž abychom měnili realitu, abychom ji zcela rozrušili a na společnost bídy, války a hladomoru připíchli slovo KONEC. Trávit čas popisováním muk této antropofágní společnosti znamená libovat si v neobyčejně pasivní úloze a změnit se v laboranta, který raději praktikuje biologii kapitálu, než by se podílel na jeho usmrcení, pohřbu a brutálním konci. Vycházet z hlediska, které nám připadne nejsamozřejmější a nejzásadnější, z analýzy zničení toho, co nás každodenně ničí jakožto proletáře, znamená rozhodně se postavit do srdce událostí probíhajících v Iráku, a to jako aktivní součást těchto událostí, jako

aktivní síla, jako předvoj. Na tom trváme, i když dnes zní toto slovo děsivě a často je chápáno ve svém leninistickém pojetí.

Před třemi lety vtrhly angloamerické jednotky do Afghánistánu ve jménu "boje proti terorismu" a pak přišla řada na Irák. Za celou tu dobu jsme si však nikde nemohli přečíst slova, která by vysvětlovala stěžejní otázku: kam se ve všem tom zmatku poděl proletariát? Co dělá? Před jakými stojí alternativami při své snaze o dosažení autonomie na všech buržoazních silách a při snaze o jejich zničení? Právě o těchto otázkách bychom dnes měli diskutovat my, tj. těch pár skupinek proletářů, kteří se snaží udržet prapor sociální revoluce vztyčený, navzdory značným překážkám a hnusné atmosféře sociálního smíru. Místo toho ale většina lidí, či snad všichni, dál zabředá do zjišťování, zda je nejdůležitější ten či onen rozpor uvnitř buržoazie. A to ještě nebereme v úvahu to nejhorší: neschopnost spousty proletářů vidět v těchto událostech boj našich třídních bratrů. K nechutné Ihostejnosti vůči tomuto novému masakrování proletářů se následně přidává europocentrismus se svým rasismem. Kolik diskusí připomínajících sociologii se soustředí na otázku, zda v Iráku existuje alespoň stín proletáře? Příliš rychle se tak zapomíná na jedinečnost kapitalistického výrobního způsobu, na jeho celosvětový charakter, který dnes trvá již více než pět století. Analýzu této skutečnosti jsme již v naší revue měli příležitost několikrát rozvinout a vyvracíme v ní všechny divoké představy jako třeba, že v Afghánistánu by USA chtěly rozvinout kapitalistický způsob výroby a z toho důvodu do něj vtrhly. Podobně některé ideologie tvrdí, že v těchto oblastech existuje pouze souhrn kmenů a specifických výrobních způsobů, jako je třeba feudalismus, ale nikoli proletariát. Tyto argumenty - které jsme při několika příležitostech zaslechli a které brání jakékoli skutečné diskusi o reá"Náš nepřítel je v naší vlastní zemi. Je to naše buržoazie."

> Karl Liebknecht, 1915

Když sociální revoluce vší silou zabuší na dveře dějin, veškeré frakce vykořist'ovatelů zapomenou (samozřejmě, že jen na chvíli) na své okamžité zájmy a postaví se na stranu té frakce, která je lépe schopná bránit kapitalismus před útoky proletariátu. Tento proces, tento pohyb neustálého znovupotvrzování monopolu na třídní násilí, frakčních bojů a všeobecného sjednocování tváří v tvář historickému nepříteli, můžeme rozhodně označit za celosvětový stát.

Iných potřebách naší třídy i nalezení odpovědí – žalostně směšují bezprostřední způsoby výroby, které jsou často dědictvím starých předkapitalistických struktur (jež si podržely něco za své staré podoby), aniž by vnímaly, do jaké míry jsou všechny vstřebány kapitalistickým výrobním způsobem.

Zapomínat, že kapitalismus je jedinečným způsobem výroby, kterému se podařilo sjednotit všechny ostatní výrobní způsoby v dějinách lidstva, znamená prokazovat náramnou službu všem těm sociálně demokratickým ideologiím, ideologiím, které včera i dnes podrývají proletářský tábor a často jej vrhají k falešným odpovědím. Příkladem je podporování národně osvobozeneckých bojů či u těch největších idiotů běžný antiamerikanismus. Když třeba ATTAC, Le Monde Diplomatique nebo José Bové zjistí teprve v roce 2004, že kapitalismus je globální, je to výsměch naší třídě, její historii a rozchodům se starým světem, k nimž doposud přistoupila. Již roku 1867 (zdůrazňujeme: roku 1867!) napsal Marx ve IV. kapitole prvního svazku Kapitálu: "Zbožní oběh je východiskem kapitálu. Historickými předpoklady jeho vzniku jsou zbožní výroba a rozvinutý oběh zboží, obchod. Světový obchod a světový trh zahajují v 16. století novodobé dějiny kapitálu." Bez komentáře.

Soudruzi, opusťme tuto ideologickou bažinu buržoazních analýz, vraťme se znovu na cestu sociální revoluce a uvažujme nad otázkami, které naše třída musí vyřešit. Sestupme z ideologických balkónů falešného vědění a vraťme se na své místo v třídních bojích, abychom mohli události odehrávající se v Iráku nazírat bez zkreslujících brýlí, jimiž nás na ně nutí pohlížet tato rozkládající se společnost. Jestliže chceme dějiny postavit z hlavy na nohy, musíme rychle zaujmout postoj k dění v této oblasti tak bohaté na boje, tj. na Středním východě.

Navzdory celé té propagandě vedené snahou utopit naše boje v zapomnění, musíme zdůraznit, že Střední a Blízký východ již po desítky let představují skutečný sociální sud střelného prachu. Jedním z hlavních kritérií intervence veškeré buržoazie v tomto regionu nepochybně zůstává nutnost stabilizovat tuto zeměpisnou oblast, kterou pravidelně otřásají velmi důležité sociální nepokoje. Aniž bychom se museli vracet v čase příliš daleko, můžeme definovat cyklus boje začínající v sedmdesátých letech, přičemž jedním z jeho vrcholů byl rok 1979, kdy všeobecné proletářské povstání v Íránu zčistajasna smetlo čtvrtou

nejlepší armádu na světě a íránského Šáha i s jeho strašlivými tajnými službami. Místní buržoazii se toto povstání velmi obtížně zastavovalo, byť se během několika měsíců obracela k nejrůznějším kandidátům na trůn. Nakonec, aby zlomila toto mocné bojové hnutí, musela povolat radikální frakci sociální demokracie převlečenou do místních barev a ajatolláhova turbanu. Toto dílo zkázy měla dokončit válka, kterou zahájil Irák a podporovaly ji všechny buržoazní frakce planety (počínaje SSSR, přes Francii až po USA a dokonce i Izrael), přičemž napomáhala ajatolláhům v jejich nechutném kontrarevolučním úsilí a místní proletáře verbovala na obranu vlasti, islamismu či dokonce panarabství. Stručně řečeno, takto se sjednocují buržoové na celém světě, takto se spojují všechny frakce, aby čelily jediné noční můře, která je neustále pronásleduje sociální revoluci, svržení jejich mrtvolného systému.

Právě během takových událostí jako třeba den po pařížském povstání v březnu 1871 nebo po tom ruském v říjnu 1917 – můžeme hovořit o zhmotnění procesu, kterým se generuje skutečný celosvětový stát kapitálu slučující všechny frakce buržoazie. Frakce, jež brání obecné zájmy systému - jeho reprodukci na stále širším základě a soustředí se k jednomu gravitačnímu bodu, aby se tu či onde chopily stávajících státem kontrolovaných struktur. Když sociální revoluce vší silou zabuší na dveře dějin, veškeré frakce vykořisťovatelů zapomenou (samozřejmě, že jen na chvíli) na své okamžité zájmy a postaví se na stranu té frakce, která je lépe schopná bránit kapitalismus před útoky proletariátu. Tento proces, tento pohyb neustálého znovupotvrzování monopolu na třídní násilí, frakčních bojů a všeobecného sjednocování tváří v tvář historickému nepříteli, můžeme rozhodně označit za celosvětový stát. V každém dotyčném období se celosvětový stát definuje stále silněji a pokaždé se stále jasněji projevuje organizace kapitálu coby výlučné panující moci, coby vykořisťovatelské síly, která k zajištění světového společenského uspořádání vyžaduje stále divočejší stupeň monopolizace násilí v rukou buržoazie a konkrétně její nejmocnější frakce. Jakožto celosvětový stát se kapitál děsí permanentní katastrofy, kterou plodí, protože ta nevyhnutelně vyvolává násilné, ozbrojené a nekontrolovatelné reakce. Aby si udržel své panství, musí tyto reakce naprosto nutně porazit. V takových případech se ukazuje, že lze těžko uvažovat v termínech národního státu -

proces, který vede rozhodnější buržoazní frakci k obnově pořádku v sociálně neklidném regionu, často překračuje běžně přiznávané buržoazní rozdíly mezi státy. Lze tedy tvrdit, že se dnes v rámci USA, ale i jejich struktur, jako je třeba ministerstvo zahraničí, Pentagon, CIA, Letectvo USA, Armáda USA, prosazuje buržoazní frakce, která je odhodlanější než jiné hrát úlohu celosvětového policajta, a to za podpory celých dalších frakcí, včetně těch, jimž konkuruje. Za íránsko-irácké války celé frakce – i ty, které se ještě včera prohlašovaly za nepřátele a navzdory existenci dvou bloků odsunuly na chvíli své spory, aby společně čelily proletariátu, který - a na to nezapomínejme – právě svrhnul jednu z nejmocnějších vlád planety, Šáhův

Deset let, po které trval tento bezejmenný masakr, se podobalo pobíjení lidí v letech 1914-1918 a nevyhnutelně muselo zplodit svůj protiklad. Dezerce, odmítání bojovat, stávky a vzpoury se šířily jako společenská epidemie tlačící proletáře v uniformách ke sjednocování a sbratřování, aby tak mohli čelit oběma armádám. Právě k tomu došlo v bažinách kolem poloostrova Fao v oblasti Basry, ale také v horách na severovýchodě Iráku v okolí Halabdžy. Buržoazie odpověděla na odmítnutí proletářů obětovat se pro cizí zájmy přiměřeným způsobem: represemi, vězněním, střílením, únosy a chemickými nálety. Právě tím totiž musel tento umírající svět počastovat ty, kdo se již nechtěli podřizovat jeho kanibalským potřebám. Tato situace nemohla trvat věčně. K pacifikování proletářů z obou stran hranice byl nezbytný mír mezi oběma válčícími stranami, i když se pak epicentrum hnutí nespokojenosti přesunulo z Íránu do Iráku. Tam režim Saddáma Husajna s obtížemi potlačoval vztek, jenž se vzedmul proti němu a nad obětmi, které odporná vlast žádala od krvácejících proletářů. Rychle se našlo řešení jak tomuto vzteku zabránit, aby se přelil v sociální konfrontaci. Přemíra bídy a zášti se měla obrátit proti jednomu z bohatých sousedů Iráku a strádající měli svoji nenávist vůči buržoazii a její válce uspokojit jako žoldáci drancující bohatý Kuvajt. Co následovalo, již víme. Irácká invaze do emirátu s požehnáním amerického státu, který se zároveň chystal umravnit proletariát a sestavoval největší světovou koalici, jaká se kdy od II. světové války zorganizovala. Taková byla cena za obnovu pořádku v tomto regionu. Záměrem číslo jedna buržoazní frakce, která koalici vedla, bylo jednou provždy skoncovat s těmi

proletáři, kteří se už příliš dlouho stavěli se zbraněmi v rukou proti autoritě vykořisťovatelů. Druhým záměrem bylo zbavit se Saddáma Husajna a jeho frakce neschopné sama se tohoto úkolu plně chopit. Přestože měla 500 000 po zuby ozbrojených válečníků a velkou námořní i leteckou sílu, koalice se nedokázala zmocnit Bagdádu. Proletáři se opět vydali svou třídní cestou a obrátili zbraně proti vlastním důstojníkům. Basra, Bagdád, Sulejmánie a další města se vzbouřily proti buržoazii. Objevily se "šóry", nebo-li rady, orgány sebeorganizace naší třídy, které obrátily vniveč všechny sny a válečné plány koalice.² Protože toto všeobecné povstání nedokázala potlačit, nechala na severu špinavou práci na kurdských nacionalistech a na Saddámu Husajnovi ve zbytku Iráku. Koalice dala Republikánským gardám – které zázrakem zůstaly ušetřeny leteckých náletů – volnou ruku k rozpoutání nového vraždění povstalých proletářů.

V dějinách třídních bojů ale neexistují náhody ani zázraky. Jestliže koaliční letouny neshodily tuny svých smrtících bomb na tyto armádní jednotky specializující se na udržování buržoazního společenského řádu, bylo tomu tak, protože koalice věděla, že v případě masivní rebelie by mohly být potřebné. A všeobecné povstání potvrdilo, že se nemýlila: Republikánské gardy byly nepostradatelné. Světová buržoazie ve svých různých plánech tento scénář určitě zohlednila. Kdo předstírá, že naši nepřátelé jsou pitomí? Bohužel pro nás, oni své obecné zájmy znají a často přemýšlejí v třídních intencích. Bylo tedy nutné ponechat Saddáma Husajna u vlády a odložit plány krvavého dobývání, které si chystal Pentagon i OSN.

Za to, že se opovážili povstat se zbraní v ruce a za to, že znemožnili nejrozhodnější frakci světové buržoazie obnovit v Iráku pořádek pod maskou koalice, zaplatili vykořisťovaní vysokou cenu. Po milionu mrtvých z íránskoirácké války a dalším milionu mrtvých v důsledku války, leteckých náletů a represí v roce 1991 nebylo pro naše třídní bratry ani příštích 10 let o nic lehčích. Doupě lotrů známé jako OSN rozhodlo o obrovském embargu, které pomalu zabíjelo tisíce dětí. Celkem hřbitovy naplnil další milion mrtvých. Zároveň neustaly ani letecké útoky, jen k nim nyní docházelo pod rouškou humanitární pomoci. Den za dnem embargo sílilo za pomoci angloamerických leteckých sil, které na Irák od roku 1991 svrhly téměř stejné množství bomb jako na Německo za II. světové války. Díky tomu mohl

¹ Cynismus buržoazie nezná mezí a shoduje se se stavem její hniloby. Zatímco ještě včera tyto chemické nálety, které přinesly tisíce mrtvých, prakticky organizovaly, podporovaly a financovaly všechny frakce buržoazie (a na prvním místě německý stát, který dodával plyn a francouzský stát, který dodával letadla), dnes tytéž státy nálety odsuzují a odmítají jako "přehmaty", kterých se jako jednotlivec dopustil Saddám Husain se svým nohsledem Alím, přezdívaným "chemický"

² Více informací o iráckém povstání v roce 1991 naleznete o několik stránek dál v článku Dodatečné poznámky o iráckém povstání v březnu 1991.

Saddám Husajn se svou klikou posílit svůj vliv na proletariát, neboť ten nemohl sehnat k jídlu nic jiného, než co irácká vláda (s pomocí supů z OSN) distribuovala v podobě přídělů, jelikož černý trh byl pro chudáky příšerně drahý. Hlad se stal děsivou zbraní v rukou buržoazie, která jej používala a zneužívala, aby v tomto regionu zničila a podřídila si naše třídní bratry v boji. Na severu země, kde si kurdští nacionalisté a islamisté navzájem podávali pomocnou ruku ve snaze rozdrtit proletariát, se s požehnáním OSN, USA a všech přítomných nevládních organizací systematicky organizovala politika spočívající ve výměně zbraní za potraviny. Tato politika postihla každého proletáře, protože jej postavila před dilema, zda se má vzdát své zbraně, aby se najedl, jak mu chytře doporučovali všichni přítomní humanisté a další obránci lidských práv, či zda má tuto zbraň použít, aby se silou zmocnil toho, co on a ostatní proletáři potřebují.

Když za mlčení svých kompliců z masmédií už léta mořili proletáře hladem a bombardovali je, pentagonští stratégové po událostech 11. září 2001 prohlásili, že přišel čas skoncovat s tímto nebezpečným a podvratným problémem. Po Afghánistánu se plánovala nová invaze. Arogance těch, kdo se dnes považují za pány světa, je tak neuvěřitelná, že americký ministr obrany Donald Rumsfeld řekl, že ani ne s desetinou dřívější koalice bude během několika týdnů pochodovat na přehlídce Bagdádem. Vojáci z Pentagonu však byli moudřejší a tak do koalice, která se od roku 1991 poněkud zúžila, vyslali "pouhých" 200 000 mužů. Co se týče hlavního smyslu této operace - obnovit v oblasti pořádek – všechny buržoazní frakce planety spojily v pozadí tyátru,

který spolu se svým partnerem Putinem uspořádal pár Chirac-Schröder, síly s americkým maršálem Bushem. Žádný z vykořisťovatelů v této válce proti proletariátu nechyběl a žádný z těch, kdo tak hlasitě dával najevo svoji opozici vůči tomuto konfliktu, neudělal vůbec nic, aby mu zabránil. Divadélko s touto tzv. opozicí vůči válce samozřejmě Chiracovi nebránilo, aby ve spolupráci s americkými jednotkami nad svým vzdušným prostorem povolil přelety létajících pevností B52, které startovaly z letišť v Británii a shazovaly tuny bomb na města v Iráku, nejraději na dělnické čtvrtě. Mezitím německý stát, který obhajoval pacifistickou politiku, jednoduše zaplatil miliony eur, aby policejní operace vedená angloamerickými jednotkami došla zdárného závěru. Kancléři SPD, Schröderovi, umožnila jakási hra na provazochodce zvítězit spolu se svými ekologickými spojenci ve volbách do legislativy, přičemž se svezl na vlně pacifismu, která v té době zaplavila Evropu, a zároveň se podstatnou měrou podílel na 230 milionech dolarů, které Evropská unie poslala do Iráku pod rouškou humanitární pomoci. Co se Putina týče, obdržel od světového policajta který dal terorismu ruského státu volnou ruku – povolení rovněž obnovit pořádek v Čečensku, výměnou za jeho diplomatickou a vojenskou podporu druhému vydání války v Zálivu.3 A konečně protiválečné divadélko by nemohlo být úplné bez záběrů nekonečného hlasování v OSN a mediálních vystoupení jejího generálního tajemníka Koffiho Annana, který zároveň zveřejňoval své rezoluce a připravoval invazi do Iráku plánovanou Pentagonem, když pod rouškou humanitární pomoci sbíral přísně tajné informace. Tato špionáž, kterou na místě v rámci pomoci civilnímu obyvatelstvu prováděli přímo agenti OSN a pak ji předávali CIA, dnes není ničím jiným než veřejným tajemstvím.

Tato druhá intervence v Iráku nebyla jen zevšeobecněnou válkou mezi několika navzájem konfrontujícími se kapitalisty s cílem dobýt svět a zničit své nepřátele v konkurenčním boji, který se vymknul z pod kontroly, nýbrž zároveň nesmírně připomínala policejní operace, k nimž každodenně dochází ve městech, jako je Sao Paulo nebo Rio de Janeiro, kde eskadry smrti placené bohatými obchodníky likvidují výrostky a mladé proletáře, kteří jsou označováni za delikventy a tak se usnadňuje jejich zabíjení. Stejně jako oni policisté v Brazílii i armáda USA byla povolána, aby ve větším měřítku obnovila pořádek v oblasti, kde se sociální nestabilita stala příliš

³ Rovněž je třeba zdůraznit, že s invazí pomáhalo i Rusko, které Pentagonu poskytlo plány iráckých vojenských zařízení, ale také taktiku, kterou by irácká armáda mohla použít, jelikož vládní činitelé bývalého SSSR pomáhali armádu této země vybudovat a vycvičit.

důležitým problémem. Za různými přístupy se jasně skrýval tento záměr celosvětového státu a na něm se všechny buržoazní frakce sjednotily. Někteří, jistí si svoji silou, tam chtěli jít i bez tlaku rezolucí OSN, jiní dávali přednost tažení pod modrou vlajkou humanitarismu a "lidských práv", a přitom doufali, že se tak vyhnou vypuknutí gerilové války, která by mohla destabilizovat celou oblast. Tento faktor mohl v případě vítězství invazních jednotek rozhodně společensky destabilizovat celý svět. Z tohoto důvodu Chirac, Schröder, Putin a Annan sice spojili síly s Bushovým štábem, ale přitom tajně doufali, že američtí republikáni půjdou k čertu a příští prezidentské volby v USA z nich zase udělají parlamentní opozici. Konejšili se nadějí, že prezidentem se stane demokrat, všechno uklidní a zároveň v Iráku nasadí všechny páky, ovšem pod vlajkou OSN. Je zřejmé, že toto téma by si zasloužilo podstatněji rozvinout, to by ovšem přesáhlo záměr našeho krátkého příspěvku.

Faktem je, že tentokrát se vojsko a humanitáři nemýlili. Policejní operace měla zdatné velení, čtyřtýdenní konflikt byl procházkou růžovým sadem i přes nějaké obtíže a asi 55 000 zabitých civilistů, kteří sklouzli do nechutné kolonky "vedlejší škody". Americké jednotky neváhaly střílet po všem, co se pohnulo. Je zřejmé, že z vysokých míst přicházely rozkazy povzbuzující vojáky, aby prvně stříleli, a pak se ptali.

Irácká armáda a její speciální jednotky náhle zmizely z bitevního pole a nechaly tak angloamerickým oddílům otevřenou cestu ke vstupu do Bagdádu. Relativní snadnost, s níž invazní jednotky prošly celou zemí téměř bez incidentu od jihu až na sever, dokazovala jediné: že proletáři v Iráku, mobilizovaní, sešněrovaní, narvaní do kasáren a vyslaní na frontu, aby obětovali svůj život na oltář vlasti, odmítli umírat. Stejně jako za íránsko-irácké války v osmdesátých letech a za první války v Zálivu šel proletariát v Iráku znovu příkladem svým bratrům na celém světě a odmítnul bojovat ve prospěch svých utiskovatelů. Podle toho, co jsme si o těchto událostech přečetli, nikdo tento obdivuhodný postoj nezdůrazňoval. Přitom nám tento drobný "detail" říká o momentálním myšlenkovém rozpoložení proletariátu daleko víc, než kdejaká analýza. Proto Saddám Husajn prohrál válku a nikoli kvůli zradě, ať už známé nebo domnělé, svých spolupracovníků a spolupachatelů. Jednoduše proto, že kanonenfutter všech válek - proletáři, kteří jsou obvykle tak poslušní -

odmítnul bojovat, odmítnul umírat za zájmy, které nebyly jeho. Během několika minut se tak rozpustily celé jednotky a zanechaly u silnic odznaky, uniformy, důstojníky, boty, vozidla a tanky, aby se mohly znovu převléknout do civilních šatů; ale – a to je třeba zdůraznit – pečlivě si ponechali své zbraně. Proletáři tedy dezertovali, ale ozbrojení, a vrátili se do svých domovů a čekali, co se bude dít.

Ještě je třeba zdůraznit druhou zajímavou událost, abychom se odpoutali od vojenských, diplomatických a politických epizod rozvíjených médii a pro tuto naši analýzu zcela nezajímavých: hovoříme o způsobu, kterým naši třídní bratři přivítali ty, kdo o sobě prohlašovali, že jsou "osvoboditeli nového Iráku". Nekonal se žádný obrovský výbuch radosti, jaký západní Evropa zažila při příjezdu angloamerických jednotek po ústupu německých vojsk v roce 1945. Navzdory tomu, co americkým vojákům nalévali do hlav, se "osvoboditelé" při svém příjezdu setkali jen s velmi malým nadšením. Místní proletáři vítali angloamerické jednotky se značnou podezřívavostí, neboť si ještě velice dobře pamatovali, že ti, kdo je dnes přišli "osvobodit", desítky let podporovali Saddáma Husajna. Pořád si velmi jasně pamatovali, že v roce 1991 je současní "osvoboditelé" nejprve povzbuzovali k povstání proti Saddámovi, a pak přerušili svoji ofenzívu, čímž umožnili represivním silám téhož Saddáma, aby je zmasakrovaly. Sotva se invazní jednotky zbavily posledních ohnisek odporu, zaplavily tisíce proletářů ulice, avšak nikoli proto, aby tleskaly "svým osvoboditelům", nýbrž aby vyrabovaly vše, co více či méně připomínalo nenáviděnou moc strany Ba'as a Saddáma Husajna. A vyděděnci tohoto světa po takto skvělém začátku nepřestali. Rabovalo se ve velkém: od prezidentských paláců až po kasárna, přičemž ušetřena nezůstala ani ministerstva a rezidence v buržoazních čtvrtích a dokonce ani mešity. Jedním z důkazů je výzva hojně šířená obskurním "Nejvyšším výborem islámské revoluce", do nějž se přeskupila většina ímámů, a který žádal "věřící se vší pokorou , aby vrátili vše, co bylo ukradeno." Ímámové tyto události vysvětlovali jako "chvilkové šílenství" věřících. Tito prodejci ideologického opia zapomínají, že roku 1991 povstalí proletáři z Nadžáfu a Karbaly rovněž vyplenili ony bordely, kterým se říká "svatostánky". Ukazuje se tak, s jakou ohleduplností se naši třídní bratři chovají k těmto prodavačům falešného ráje. I přestože z dané oblasti prosakuje jen málo informací, lze

Kanonenfutter všech válek – proletáři, kteří jsou obvykle tak poslušní – odmítnul bojovat, odmítnul umírat za zájmy, které nebyly jeho. Během několika minut se tak rozpustily celé jednotky a zanechaly u silnic odznaky, uniformy, důstojníky, boty, vozidla a tanky, aby se mohly znovu převléknout do civilních šatů; ale a to je třeba zdůraznit — pečlivě si ponechali své zbraně. Proletáři tedy dezertovali, ale ozbrojení, a vrátili se do svých domovů a čekali, co se bude dít.

Pod rouškou "úcty k soukromému vlastnictví", pod rouškou "práva lidu" a dalších právních nesmyslů připomínal Chirac se svými parťáky okupačním jednotkám, že nemohou nechat proletáře beztrestně útočit na buržoazii a její majetek. Pomocí samopalu se obnovilo zdání pořádku a tam, kde nestačí samopal, dávají okupační jednotky najevo, kdo je pánem, pomocí děl.

dnes tvrdit, že jen velice málo vyrabovaných objektů bylo rekonstruováno, což je další důkaz současných limitů nadvlády těchto buržoazních sil – islamistů – nad proletariátem v Iráku.

Okupační jednotky rabování nezabránily, pravděpodobně v naději, že se tak utiší vztek proletářů, a před pleněním zachránily pouze slavné ministerstvo pro ropu a vše, co s ním více či méně souvisí: ropné vrty, ropovody, rafinérie, ropné a nákladní terminály, sklady benzínu, cisterny atd. Frakce seskupená kolem Bushe mladšího dělá ráda špinavou práci, aby posloužila zájmům kapitálu jako celku, ale nezapomíná ani na své bezprostřední zájmy svázané s ropou a zbraněmi, čímž popouzí své konkurenty, kteří Bushovu štábu neopomínají připomínat své vlastní zájmy. Z dialektického hlediska tedy nalézáme neshody uvnitř buržoazie pouze zde - neshody (nadměrně analyzované řadou skupin, které o sobě tvrdí, že se hlásí k sociální revoluci) mezi buržuji z Halliburtonu a BP (British Petroleum) a buržuji z Total-Elf-Fina, ruskými a čínskými ropnými společnostmi, které před válkou uzavřely dohody o exkluzivních právech na využívání iráckých nerostných zdrojů. Pod rouškou "úcty k soukromému vlastnictví", pod rouškou "práva lidu" a dalších právních nesmyslů připomínal Chirac se svými parťáky okupačním jednotkám, že nemohou nechat proletáře beztrestně útočit na buržoazii a její majetek. Pomocí samopalu se obnovilo zdání pořádku a tam, kde nestačí samopal, dávají okupační jednotky najevo, kdo je pánem, pomocí děl. Jenže arogance amerických vůdců byla tak velká, že se zbavili prostředků, jejichž prostřednictvím by bývali mohli dostat pod kontrolu situaci, která se z ní vymkla již pár dní po dobytí Bagdádu.

Povzbuzen snadným vítězstvím, dal totiž Donald Rumsfeld rozpustit nejen stranu Ba'as a vládu Saddáma Husajna, ale také iráckou armádu a dokonce i policii a to vše v rozporu s míněním všech odborníků na sociální pacifikaci (jako třeba Bernard Kouchner, jenž byl ochotný "podpořit Američany" a "začít sloužit svobodnému Iráku"). Vyvolal tak obrovský chaos zevšeobecněný rabováním a obsazováním úředních budov stovkami rodin bez živobytí. Deziluze všech, kdo věřili oficiálním projevům okupantů o "novém Iráku", "konci diktatury", "demokracii"…, byla rozhodně veliká.

Díky svému přesvědčení o snadném vítězství a tak obrovské úderné síle, kterou disponovaly, si americké jednotky v daný moment nedokázaly představit, že by se někdo mohl pokusit dát najevo sebemenší známku odporu. Problémy vyvolané rabováním a chaosem se v Pentagonu považovaly za průvodní jev, s nímž americká armáda skoncuje pomocí své síly a obnoví tak pořádek. Z tohoto důvodu stratégové, kteří rozhodli o invazi, nesestavili žádný plán pro poválečné období. Domnívali se, že po výprasku, který dostane armáda Saddáma Husajna, všichni sklapnou a obnoví se pořádek. Opět se tedy nepočítalo s tím, že proletáři jsou determinováni nenechat se sebou zametat. Během léta téměř všude propukly demonstrace a velice rychle se změnily v nepokoje – jako třeba 10. a 11. srpna 2003 v Basře, kde několik britských vojáků padlo za oběť davu běsnícímu nad tím, že žije pod novým jhem a v bídě, která nepřestává narůstat. Tytéž důvody vedly ke stejným dopadům i jinde. Tisíce proletářů vyšly do ulic Falúdžy, Ramádí, Mosulu a žádaly okupační síly, ať obnoví dodávky elektřiny, vody, potravin a opraví silnice. Stručně řečeno, vše, co je nutné k přežití v poválečném období. Jedinou odpovědí angloamerických jednotek však bylo zatýkání a rozhánění buřičů automatickými puškami. Tu a tam se někteří chytřejší regionální velitelé pustili do práce na obnově funkčnosti minimální infrastruktury. Okupační jednotky velmi rychle docházejí k poznání, že "za narušování klidu" uvěznily přes 10 000 lidí. Jenže k pacifikaci rozzuřených proletářů není žádné opatření dostačující. Od počátku roku 2004 se organizuje stále větší počet nezaměstnaných a demonstrují po celé zemi. A tak o víkendu 10. a 11. ledna 2004 demonstrovaly v Amaráhu tisíce proletářů dožadujících se lepších životních podmínek a nakonec svůj pochod změnily v bouře, přičemž napadly ty, kdo

jsou za jejich bídné postavení zodpovědní: radnici a velitelství 1. praporu britské lehké pěchoty. Iráčtí policisté ani angličtí vojáci se nedívali napravo nalevo a začali do davu střílet – ví se, že bylo zabito minimálně 6 lidí a desítky dalších byly zraněny.

Přestože podle oficiální linie "nového Iráku" všechny pohromy, které Iráčany postihují, způsobila hrabivost Saddámova režimu, realita, kterou proletariát dennodenně prožívá, je dnes horší než za Saddáma. Často dochází potraviny, a to i navzdory nesmírnému přílivu zboží, které se po opětovném otevření hranic obchodu prodává na chodnících velkých měst. Není práce a nejsou tudíž ani mzdy, čímž se ještě zhoršuje bída, s níž se velká část obyvatelstva potýká již několik desetiletí. Podle oficiálních údajů se v současnosti nezaměstnanost blíží 70% aktivního obyvatelstva. Rozpuštění armády ještě více urychlilo proces ožebračování a tisíce rodin tak postihla ztráta mezd. A to ani nemluvě o tom, že další a další proletáři jsou hnáni do nezaměstnanosti a bídy v důsledku zničené infrastruktury a likvidace znárodněných podniků/privatizace. Není tedy divu, jestliže někteří proletáři povstanou se zbraní v ruce proti angloamerickým jednotkám a zahájí gerilovou válku nebo dokonce sociální vyvlastňování ve velkém, aby přežili. Všude začalo docházet k sabotážím na ropovodech, k útokům na konvoje a jejich rabování, pumovým útokům proti hlídkujícím americkým vojákům a proti rafinériím, což zpětně vyvolávalo odvetná opatření, která jsou často nevybíravá a americké i jiné okupační síly je provádějí stále násilněji a arogantněji. To pak zase vyvolává nespokojenost a čím dále tím všeobecnější odmítání okupačních jednotek. Že se místní proletáři odmítají poslušně podrobit, ukazují jejich terče. Krátce se na ně podívejme, ať můžeme lépe porozumět tomu, co se v Iráku skutečně děje.

Každý den se objeví informace, že nějaký americký voják šlápl na minu nebo byl zastřelen ze zálohy. Totéž se týká místních policistů "nového Iráku", jejichž budovy jsou častými terči, a to hlavně v dny, kdy se dávají výplaty, neboť se tam všichni shromáždí. Účel těchto akcí je zcela pochopitelný a to platí také pro další útoky, které se v současnosti vedou proti všemu, co víceméně představuje snahu přimět proletáře této oblasti k poslušnosti. Vzpomeňme si na jeden z prvních útoků proti jordánské ambasádě, k němuž došlo 7. srpna 2003. Teprve později – během měsíce října - se nám dostalo upozor-

nění, že jordánskému státu byla při mezinárodní dělbě práce na obnově pořádku v této oblasti přidělena nevděčná úloha dodat po ani ne osmi týdenním výcviku 30 000 policistů, s čímž mu diskrétně pomáhá francouzská a německá tajná služba. Není tedy divu, že se daná budova stala terčem pumového útoku. 19. srpna se terčem stalo sídlo OSN, přičemž zahynul její šéf v Iráku, Sergio Vieira de Mello, a také většina jeho spolupracovníků. Netřeba připomínat, že proletáři tuto světovou instituci nenávidí, protože léta organizovala jejich hladovění a v současnosti se všemi silami účastní obnovy pořádku v Iráku. O deset dní později, 29. srpna, přišla řada na vůdce Nejvyšší rady islámské revoluce v Iráku, ajatolláha Al Hakima, jenž byl zavražděn při atentátu v Nadžáfu. 2. září došlo k novému atentátu proti policejnímu ústředí v Bagdádu, při němž byla poškozena kancelář jeho šéfa Hassana Alího. Poté, co jej USA 2. září jmenovaly členem irácké prozatímní správy, je 20. září zavražděn Akita Al Hašimi, velice známý ba'asista, který na ministerstvu zahraničí Saddáma Husajna spolupracoval s Tárikem Azízem. 18. září proběhl další útok na největší rafinérii v zemi, Bajdži, čímž se export ropy zpozdil o několik dní. 23. září se odehrál nový útok na sídlo OSN, v němž navzdory prohlášení Koffiho Annana, že jeho lidé po prvním atentátu odjíždějí ze země, stále zůstávalo více než 4000 úředníků - povětšinou iráckého původu - aby pokračovali ve své špinavé pacifikační práci. 10. října vražda Josého Antonia Bernala, štábního seržanta španělského letectva, jenž byl ve skutečnosti agentem španělské výzvědné služby (CNI). Sedm dalších zpravodajských agentů

Všude začalo docházet k sabotážím na ropovodech, k útokům na konvoje a jejich rabování, pumovým útokům proti hlídkujícím americkým vojákům a proti rafinériím, což zpětně vyvolávalo odvetná opatření, která jsou často nevybíravá a americké i jiné okupační síly je provádějí stále násilněji a arogantněji.

⁴ Je třeba zdůraznit, že kdykoli se v souvislosti s okupačními silami hovoří o civilistech, zatajuje se přímo represivní funkce mnoha z těchto žoldáků, kteří jsou verbováni, aby pomáhali s okupací. Sama okupační armáda si k dosažení svých cílů najímá soukromé firmy, které okupačním silám dodávají stráže specializované na výslechy (tj. mučení), tělesné strážce a kromě toho je jasné, že různé neoficiální policejní sbory (tj. eskadry smrti) používají, tak jako všude jinde ve světě, "civilní" maskování.

⁵ Tento článek poprvé vyšel v naší francouzské centrální revue (únor 2004). Od té doby až do uveřejnění tohoto textu ve španělštině (září 2004) se situace okupačních sil nepřestala zhoršovat. Útoky, demonstrace, rabování a obsazování budov se rozšířily co do masovosti i geograficky. V současnosti se odpor šíří všemi iráckými regiony. Ti, kdo více či méně představují světový stát a kdo chtějí nastolit kapitalistický společenský řád, nejsou v této zemi nikde v bezpečí – okupační jednotky, místní vojáci i všemožní žoldáci, kurdští nacionalisté i iráčtí politici, včetně vysokých pohlavárů "Nového nezávislého Iráku", laikové či příslušníci náboženské hierarchie. všichni vědí, že mohou být kdvkoli zlikvidováni.

bude zabito o několik týdnů později, 29. listopadu, což Aznarovu vládu donutí uzavřít své velvyslanectví a repatriovat veškeré civilisty a diplomaty, kteří rovněž pracovali na pacifikaci země. 12. října vybuchla bomba v autě před bagdádským hotelem, kde bydlí hlavně příslušníci CIA, členové irácké prozatímní vlády, ale také všichni američtí byznysmeni, kteří tam přijíždějí "trochu podnikat" za cenu bídy našich třídních bratrů. Když chtěl Pentagon povolat tureckou armádu, aby přišla do Iráku potlačovat vzpouru, vybuchla před tureckou ambasádou bomba v automobilu. 27. října unikl smrti Paul Wolfowitz, po Donaldovi Rumsfeldovi muž číslo dvě v Pentagonu. Na fasádu hotelu Al Rašíd, kde bydlel, dopadlo několik raket. 3. listopadu otřásly velitelstvím americké armády v Bagdádu tři exploze. 12. listopadu výbuch bomby před soudem v Rassafě, východně od Bagdádu. Od té doby bylo zavražděno několik soudců. 21. listopadu raketový útok na ministerstvo pro ropu a na hotel Sheraton, kde byl vážně zraněn americký civilista4 pracující pro Halliburton. V prosinci jsme se dozvěděli, že Paul Bremer, osoba řídící pacifikaci irácké společnosti, doposud unikl dvěma atentátům. A v pátek 19. prosince přišla řada na Alího Al-Zalímího vysokého představitele strany Ba'as zodpovědného za potlačení povstání v roce 1991 – kterého v Nadžáfu zlynčovali demonstranté.5

Tento seznam bychom mohli prodlužovat až donekonečna, ale nic by se tím nezměnilo na tom, co jsme již řekli výše: terčem se systematicky stává celý aparát, služby, orgány, místní představitelé světového státu. Akty ozbrojeného odporu nejsou ani zdaleka neselektivní, naopak jsou logické, pokud si dáme tu práci a zbavíme se stereotypů a ideologického vymývání mozků, které nám buržoazie předkládá jako jediné vysvětlení událostí v Iráku. Výběrem terčů i dennodenní gerilovou válkou vedenou proti okupačním silám se vine nit snahy proletariátu bojovat a organizovat se proti všem buržoazním frakcím, které se rozhodly obnovit v oblasti kapitalistický pořádek a bezpečnost. Můžeme tuto nit rozpoznat, i když je stále strašně obtížné zhodnotit míru autonomie naší třídy na buržoazních silách, které se snaží kontrolovat její vztek, vztek naší třídy na vše, co více či méně představuje světový stát. Sabotáže, pumové útoky, demonstrace, obsazování a stávky nejsou dílem islamistů nebo panarabských nacionalistů. Takovýto výklad by byl příliš snadný a byl by v souladu s panujícím diskursem, který chce naše myšlení polapit do mantinelů boje mezi "hodnými a zlými", mezi "těmi dobrými a špatnými" – tak trochu jako ve westernu – a znovu tak odstranit smrtelný rozpor kapitalismu: proletariát.

My máme ale lepší příklad rozporu, který prožívá proletariát. Udál se v malém městě Duluja severně od Bagdádu, tedy ve slavném "sunnitském trojúhelníku". Od března 2003, kdy obsadili město, musí Američané pravidelně čelit střelbě na své vojáky a konvoje. V odpověď se rozhodli vykácet několik tisíc prastarých palem táhnoucích se kolem silnic v daném regionu. Povídá se, že za útoky stojí jakási záhadná ba'asistická organizace. Tedy alespoň podle arabských novin, zatímco izraelský list Ha'aretz má jiné vysvětlení tajemných útoků: jsou prý dílem "mladých lidí, kteří nemají co dělat" a tak za 1000 nebo 1500 dolarů od islamistických organizací organizují útoky proti americkým jednotkám. List dokonce citoval jednoho z oněch výrostků: "Je to ten nejlepší způsob, jak si dnes v Iráku vydělat na živobytí." Asi nebude náhodou, že od doby, co okupační jednotky kvůli boji s povstalci vykácely palmy, čímž ovšem připravily o živobytí desítky zemědělských dělníků, útoky proti americkým vojákům neopadly, nýbrž naopak narostly.

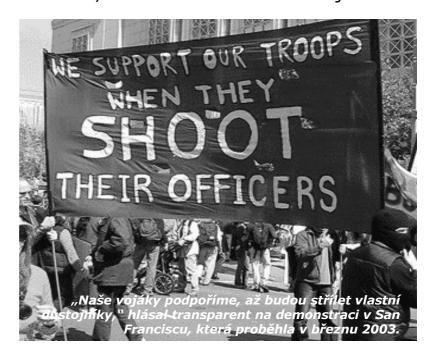
V nadcházejících měsících se vše vyjasní. Budou proletáři, kteří jsou velmi zásadně proti všem světovým frakcím kapitalismu, dost silní, aby nepropadli radikálnímu islamismu nebo panarabství, které se s dopadením

Saddáma Husajna (neděle 14. prosince) zdá být na postupu? Budou naši bratři v Iráku dost silní, aby nezabředli do národně osvobozenecké lidové války? Odpověď nezávisí pouze na místním proletariátu, který – zůstane-li ve svém boji tak dramaticky izolován – jen těžko nepadne do náruče té či oné buržoazní frakci, která se snaží naši třídu naverbovat pod svůj prapor jako potravu pro děla. Bude záviset na poměru sil mezi proletariátem a buržoazií na co nejglobálnější rovině, na celosvětové rovině, a zejména v rodných zemích okupačních jednotek. A zde musíme konstatovat skutečnost, že tento poměr pro nás bohužel není příznivý, i když tu a tam zavane čerstvý vítr z Bolívie, Peru atd. Je povinností našich třídních bratrů na celém světě a konkrétněji v USA, Anglii, Polsku, Španělsku, Itálii... reagovat, neumdlévat, organizovat se, odmítat sloužit jako potrava pro děla a změnit tuto válku v sociální válku proti své vlastní buržoazii.

V centrech mezinárodní represe se však nic významného neděje. Ve Spojených státech proletariát upadnul do hlubokého vlastenectví, které lze zhustit do slavného hesla "podporujme naše chlapce". Ti "nejkritičtější" je pak jako ovce doplňují voláním po připitomělém pacifismu. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že na západním pobřeží Spojených států se hned na začátku války vynořilo několik zajímavých reakcí, které šly proti proudu. Během demonstrací někteří proletáři mávali transparentem, který hlásal, "Naše vojáky podpoříme, až budou střílet vlastní důstojníky," a strefoval se tak do oficiálního hesla vlády, které vyzývalo: "Podporujme naše vojáky."

I když nám ale pozměnění oficiálního sloganu připadá sympatické a ukazuje nám cestu, kterou se má proletariát ve svém boji vydat, musíme rovněž přiznat, že tento postoj důrazně vyjadřující celoživotní pozici naší třídy - tj. revoluční defétismus – zůstává bohužel děsivě izolován v bažině, kde převládá pacifismus spolu s tím nejtupějším zbožňováním třetího světa. Dokonce ani sdružení rodičů amerických vojáků, která stojí v čele boje proti irácké válce, nespoléhala na přímou akci proti armádě, která jejich děti posílá "rozdrtit Araby", ale na to, že pokud se v posledních prezidentských volbách dostane k moci Demokratická strana, tak "nám přivede naše děti zpátky domů". Uvnitř armády USA sice neustále sílí rozpor mezi ideologickým pojetím profese vojáka a prozaickou realitou, v níž voják není ničím jiným než

policajtem, s nímž šibují po světě, aby potlačoval nuzáky stejného sociálního původu, jako je on, avšak jen málokdo se na úlohu žoldáka vykašle.

Těch 1500 vojáků, kteří dezertovali nebo odmítli jít zabíjet do Iráku, nemůže být jazýčkem na vahách, který změní poměr v náš prospěch. Vzpomeňme si, že v době války ve Vietnamu jich podle oficiálních údajů bylo 200 000! Na faktu, že proletariát této země je dnes ve vztahu k vlastní buržoazii katastrofálně submisivní, nezmění nic ani odvážná prohlášení některých dezertérů, kteří – uprostřed vlastenecké hysterie nastolené v USA po útocích z 11. září dávají velice jasně najevo, že odmítají zabíjet civilisty. Totéž platí i pro ostatní státy, které do Iráku vysílají vojáky, a doposud při tom nenarážejí na žádnou skutečnou opozici.

Můžeme si ale být jistí, že krvavá okupace Iráku ani zdaleka nekončí. Americké i spojenecké jednotky tam budou muset ještě dlouho zůstat a tahle šlamastyka, která začíná připomínat Vietnam, určitě Pentagon přinutí vysílat pořád další vojáky, kteří by čelili rostoucímu počtu útoků.⁶

"Nemáme jak zhodnotit, jestli ve světové bitvě proti terorismu vítězíme nebo prohráváme. Mám dojem, že jsme dnes nedosáhli rozhodnějšího pokroku," napsal 14. listopadu 2003 Donald Rumsfeld ve svém memorandu určenému Kongresu USA.

Od počátku konfliktu bylo naposledy napočítáno 1200 mrtvých, a to nemluvě o účastnících tajných misí (špionážních), kteří jsou nenápadně pohřbíváni v poušti (před nedávnem bylo objeveno ⁶ Samozřejmě nelze vyloučit, že Pentagon sám a americký stát obecně – spolu s mnoha dalšími – ve střednědobé perspektivě očekává sestavování mezinárodnější represivní síly, jíž by ty státy, které byly proti válce, poskytovaly lepší pacifistickou masku a tudíž i větší humanitární legitimitu a které by se dostávalo podpory OSN.

Můžeme pouze opakovat výzvu našim přátelům, čtenářům a všem soudruhům, aby boj, který vedou naši třídní bratři v Iráku, považovali za svůj vlastní. Jejich izolaci budeme moci prolomit pouze tehdy, pokud zevšeobecníme naše boje proti své vlastní buržoazii tam, kde žijeme, a pokud zaujmeme tvrdou linii ohledně našeho programu a našich třídních cílů.

několik takových hrobů). Raněných je přes 15 000, i přestože většina vojáků nosí kevlarovou ochranu a ihned se jich ujímají specializované týmy. To znamená, že každý den je raněno více než deset vojáků, z toho většina vážně. Jak poznamenaly americké neokonzervativní noviny *The New Republic*: "Média vždy považovala za nejspolehlivější měřítko vývoje situace na bojišti počet padlých v boji, ale co se administrativy týče, ta váhá prozradit plný počet raněných."

Od Vietnamu se Armáda USA doposud nemusela vyrovnávat s tak vysokým počtem raněných. Těla se posílají domů v noci v nákladních letadlech, aby unikla televizním kamerám a nedemoralizovala jednotky, které zůstávají doma. Den za dnem mezi odvedenými vojáky roste počet sebevražd, ačkoli tato čísla se nezveřejňují, a v září 2003 dosáhl počet vojáků, kteří byli oficiálně posláni domů kvůli "problémům s duševním zdravím" (vojáci, jejichž emoce postupně vzkypěly), 478. Nezapomínejme rovněž, že se počet útoků proti vojákům prosazujícím právo a pořádek blíží 70 až 75 za den a že většina vojáků v Iráku slouží již téměř dva roky. Je to už příliš dlouhá doba a začíná popouzet vojáky, kteří "už nechápou, jaký má jejich příto-mnost v Iráku smysl". Přidejme neschopnost Pentagonu vystřídat je – způsobenou nedostatkem vojáků – a dostaneme koktejl, jenž je pro buržoazní frakci, která se pasovala na světového policajta, stále výbušnější.

Máme v tom všem spatřovat předzvěst možného rozpadu národní jednoty, rozpadu svojí povahou podobného tomu, k němuž došlo před 40 lety za války ve Vietnamu, kdy se v americké společnosti objevily obrovské trhliny? Měl-li mít tehdy voják naději, že se vyhne škaredému zranění nebo zabití, musel se všemi prostředky stavět proti nasazení do války. A jako v dětské hře bylo tímto prostředkem vyhýbání se jakékoli konfrontaci s nepřítelem. Vojáci, kteří byli proti válce, vyvolali praktikováním "fraggingu", což znamená "zabití důstojníka granátem", mezi svými důstojníky takovou hrůzu, že se již neodvažovali posílat je na bojiště, a tak ztráceli kontrolu nad svými jednotkami. V roce 1970 Pentagon zveřejnil, že počet dezertérů dosáhl 65 643, což je, řekněme, ekvivalent 4 pěchotních divizí! Dalším zajímavým údajem je existence více než 300 tajných protiválečných novin, které vydávali přímo sami vojáci a které značně přispěly k prolomení jejich izolace a zevšeobecnění opozice vůči válce. Dennodenní demonstrace v USA, sabotáže, stávky a okupace budov skutečně zabránily pokračování války. A tak začátkem sedmdesátých let musela americká vláda zabrzdit svoji angažovanost ve Vietnamu a kousek po kousku své jednotky stáhnout. Na tato významná fakta o děsivé noční můře, kterou si tehdy buržoazie prožila, sice nezapomínáme, ale chápeme, že mezi oním obdobím boje a námi dnes je obrovská propast. Rovněž však dokážeme ukázat jediný způsob, kterým lze s těmito jatkami skoncovat.

Náš závěr může být pouze prozatímní. Na těchto několika málo řádcích jsme se snažili zachytit události, které se odehrávají před našima očima, a zároveň upustit od novinářských kategorií, které rozhodně nedokážou pojmout spletitou realitu dění v Iráku. Hovořit dál o šíitech, sunnitech, Kurdech, ba'asistech, islamistech, o tom či onom kmeni, takovém či makovém klanu, znamená zahlazovat zásadní rozpor, který kapitál nutí, aby obnovil pořádek v oblasti po několik desítek let rozbouřené bojovným proletariátem, který se zatím odmítá podřídit diktatuře ekonomiky. Můžeme pouze opakovat výzvu našim přátelům, čtenářům a všem soudruhům, aby boj, který vedou naši třídní bratři v Iráku, považovali za svůj vlastní. Jejich izolaci budeme moci prolomit pouze tehdy, pokud zevšeobecníme naše boje proti své vlastní buržoazii tam, kde žijeme, a pokud zaujmeme tvrdou linii ohledně našeho programu a našich třídních cílů. Touto společností, jejímž jediným projektem je vršit hory koster, může významněji otřást jedině revoluční defétismus a jedině on může vést k rozhodujícím odmítnutím směřujícím k jejímu násilnému zničení.

PRYČ SE SVĚTOVÝM STÁTEM KAPITÁLU! PRYČ S JEHO VÁLKOU! AŤ ŽIJE SOCIÁLNÍ REVOLUCE!

O třídním boji v Iráku

UVEŘEJNILI jsme několik článků popisujících irácká povstání v březnu 1991, které vznikaly tak, jak se k nám dostávaly a kdykoli se k nám dostaly informace, a snažili jsme se v nich nalézt poučení z těchto bojů. Tyto materiály jsou dostupné v našich centrálních revue v různých jazycích: ve francouzštině, ve španělštině, v angličtině, němčině, maďarštině atd. Po patnácti letech poprvé vydáváme článek v češtině, který se týká této otázky. Komentuje především poučení z povstání a je veden v zásadě po třech osách: rozporuplný vývoj sdružování dělníků v podobě šór, silné stránky a meze povstaleckých akcí proletariátu, nové války mezi buržoazií v tomto regionu a úkoly proletariátu.

Rádi bychom čtenáře upozornili především na poučení vyvstávající z povstání v Sulajmániji. Tehdy, když se již povstání stalo faktem, šlo o to — stejně jako ve všech povstáních naší třídy během dějin — jak rozvinout revoluci do všech aspektů společenského života a jak se vyhnout tomu, aby byla sociální revoluce konfiskována tím, že se transformuje prostě v politickou "revoluci", v pouhou výměnu vlády.

Události v Iráku neukazují jen na reálnost rozporu kapitalismus/komunismus, ale také odhalují jeho budoucnost. Všude sílí nelidskost kapitalismu. Jako alternativa ke skutečné krizi kapitalismu se všude nabízí válka. A všude se začíná rýsovat komunistická reakce na toto i všechna ostatní barbarství kapitálu. Tato slova jsou určena všem, kdo se domnívají, že "civilizovaná" Evropa bude navždy ušetřena barbarství války, která se přes onu část světa přehnala teprve před padesáti lety. Stojí za upozornění, že alternativa "válka nebo revoluce" je všude stejná a hrozba, že se Evropa změní v obrovské bojiště je stejně reálná jako hrozba visící nad ostatními částmi světa, jež byly doposud ušetřeny vojenských konfliktů. I "zde" se válka vedená kapitálem proti proletariátu musí rozvinout do ničivé síly, s níž byla vedena "tam" v Iráku. I "zde" jediným možným způsobem jak zlomit okovy tohoto smrtícího systému, jenž nás neodvratně vtahuje do války, zůstává boj za revoluci.

Do těchto naléhavých souvislostí patří i diskuse nad poučením z iráckého povstání. Apelujeme na naše čtenáře, aby se s námi podělili o své názory a kritiku v této konkrétní otázce a my tak mohli společně rozvíjet pospolitost boje proti válce, předobraz skutečné lidské pospolitosti, kde konečně zmizí kapitál, stát, třídy a společenské vztahy založené na směně a penězích.

Několik poznámek o šórách: sdružování proletářů a jejich kooptace buržoazií

Šóry v Iráku jsou stejně jako všechny typy elementárního přeskupování proletariátu nutnou formou procesu centralizace proletářských sil. Trpí všemi rozpory, které v sobě naše třída obsahuje jakožto třída a jakožto síla antagonistická ke kapitálu a přesto ideologicky ovládaná buržoazií. Vezměme si například sověty v Rusku. V letech 1905 i 1917 představovaly struktury proletářského boje, které sice přispívaly k povstání, ale ani v roce 1905, ani o dvanáct let později se nerozešly s terénem buržoazního demokratického socialismu a nestaly se nezávislými na politických organizacích, které je vedly. Díky tomu byly nakonec zcela kooptovány kapitalistickou a demokratickou organizací státu ovládanou leninismem a postleninismem. Apologeti sovětů vždy jako kouzlem zapomínají, že každou rovinu Stalinovy politiky schválil a prováděl sjezd sovětů. Totéž se stalo v letech 1918 až 1921 v Německu s dělnickými radami. Poté, co fakticky vznikly jako struktury boje mimo odbory a proti nim, skončily rady pod stejným panstvím buržoazní demokracie, zosobňovaly je nejrůznější sociálně demokratické síly a transformovaly se ve struktury organizující buržoazní stát proti proletariátu.

Stejně tak i v Iráku (přesně jako v letech 1979-1982 v Íránu) šóry vzešlé z plamenů boje obsahovaly nesmírné rozpory, definovaly se v nich třídní protiklady mezi revolucí a kontrarevolucí. Proto jsme se v tomto procesu narozdíl od radovců a sovětistů, kteří šóry nekriticky obhajují, snažili uchopit silné i slabé stránky proletariátu a podporovat revoluční pól a otevřeně usilovat o jeho prosazení.

Jak můžeme vidět z jejich hesel a praporů, v šórách se soustředil stejný typ předností i slabin jako v radách, sovětech a dalších proletářských organiza-

Po té, co fakticky vznikly jako struktury boje mimo odbory a proti nim, skončily rady pod stejným panstvím buržoazní demokracie, zosobňovaly je nejrůznější sociálně demokratické síly a transformovaly se ve struktury organizující buržoazní stát proti proletariátu. Stejně tak i v Iráku šóry vzešlé z plamenů boje obsahovaly nesmírné rozpory, definovaly se v nich třídní protiklady mezi revolucí a kontrarevolucí.

Zatímco se proletáři v různých okrscích Sulajmánije připravovali a ozbrojovali, spolek militantů, kteří se ještě před začátkem otevřeného boje seskupili ve "Svazu za povstaleckou vzpouru", volal po vytváření šór na sídlištích a v továrnách. Ustavil se tak skutečný povstalecký výbor, díky němuž bylo možno přijmout jednotné rozhodnutí o rozpoutání povstání v přesně stanovený moment.

cích charakteristických pro chvíle povstání. Po boku demokratických, nacionalistických a dokonce i otevřeně konzervativních požadavků figurovala hesla vyjadřující bojovnost, sílu a třídní odhodlání bojujících dělníků.

Šóry se strukturovaly v rámci boje a za účelem boje. To nicméně neznamená, že se objevily spontánně, jak vždy tvrdí stoupenci spontaneismu a radovectví. Živelná dějinná nutnost se - jako v případě ruských sovětů nebo rad v jiných zemích - vždy konkretizovala v reálných mužích a ženách z masa a krve, kteří tyto struktury vědomě a záměrně organizovali. Jak později ukážeme, vzniku šór předcházel "svaz" či výbor zformovaný povstaleckou menšinou, která se zorganizovala, aby se připravila na povstání.

Prvky revolučního spiklenectví a povstání v Sulajmániji

Zatímco se proletáři v různých okrscích Sulajmánije připravovali a ozbrojovali, spolek militantů, kteří se ještě před začátkem otevřeného boje seskupili ve "Svazu za povstaleckou vzpouru", volal po vytváření šór na sídlištích a v továrnách. Ustavil se tak skutečný povstalecký výbor, díky němuž bylo možno přijmout jednotné rozhodnutí o rozpoutání povstání v přesně stanovený moment. Výbor sestával ze sbírky stávajících politických organizací i z nezávislých militantů. Naplánoval, že povstání propukne zároveň v 53 nervových centrech města (klíčové křižovatky, budovy a ústřední místa sídlišť), která se následně stala základnami šór. V té době se nacionalisté jako takoví výboru neúčastnili a nepředváděli se v žádném z center povstaleckých sídlišť.

Ozbrojená a organizovaná byla jen menšina proletářů a proto výbor vydal řadu výzev a direktiv, aby se lidé zmocňovali zbraní všude, kde jsou k mání. Ve stejné době se spolek revolučních organizací chopil nezbytné úlohy ozbrojit se a ozbrojit proletariát. "Komunistická perspektiva" si například dala za úkol distribuovat na klíčových bodech granáty, střelné zbraně a munici a také vyzbrojit některé členy výboru. Jiné skupiny jako třeba "Skupina komunistické akce" (SKA), která se účastnila výboru, ale i různých místních struktur a šór, si vytkla za úkol vyvlastnit domy a zbrojnice klanových náčelníků a zmocnit se tak zbraní, kterými vyzbrojí proletariát. Bez těchto předběžných spikleneckých činů organizovaného předvoje by v březnu 1991 nebylo možné vyhrát

povstaleckou bitvu v Sulajmániji. Jeden soudruh nám řekl toto:

"Proletariát zoufale potřeboval zbraně, ale vyzbrojovaly jej a pro povstání se rozhodly pouze komunistické, marxistické síly. Nacionalisté se povstání neúčastnili. Co se nás týče, organizovali jsme se do skupin, které útočily na domy klanových náčelníků. Obecně vzato měl každý oddíl jen jednu bazuku a pár lehkých zbraní. Útok začal bazukou a pak jsme se snažili co nejrychleji se zmocnit zásob zbraní. Už dlouho předem jsme si sestavovali seznam, a proto jsme věděli, kde máme zbraně hledat. Dalším důležitým aspektem příprav prováděných revolučními skupinami bylo sestavení několika polních "nemocnic", které budou během povstání pečovat o raněné."

Navzdory všemu zůstaly organizace a vyzbrojení nedostatečnými, za což v jistých případech zaplatil proletariát mrtvými a raněnými a částečnými porážkami.

Další soudruh nám sdělil svoji verzi: "Že se připravuje nějaká povstalecká akce, jsem zjistil teprve dva dny předem, když mi jeden soudruh revolucionář dal různé přesné pokyny. Musel jsem mezi sedmou a osmou ráno přijít na určité místo, co nejlépe ozbrojen. Když jsem dorazil na sraz, bylo nás tam jen sedm. V tu chvíli jsem si řekl, že nemůžeme zvítězit. Později jsem se doslechl, že i většina výboru zahájila povstání s tím, že nemůže skončit triumfem, ale že i tak bude důležitým krokem vpřed v boji za autonomii proletariátu. Za chvíli se objevili dva soudruzi z "Rawti" ("Komunistická perspektiva") a vyzvali nás, ať se shromáždíme k povstání. Rozdali pár granátů. Společně jsme pak procházeli přilehlými ulicemi a vyzývali k boji a najednou jsme dali dohromady nějakých 50 nebo 60 lidí. Tehdy dorazili dva dobře vyzbrojení pešmergové.¹ Povstalci na ně apelovali a křičeli, ať se přidají k našemu hnutí, ale nepřidali se. Přestože jsme byli malá skupina a z hlediska výzbroje jsme na tom byli o mnoho hůře, zaútočili jsme na místní kasárna. Byly ale dobře chráněny. Utíkali jsme, byli jsme odraženi a pak pronásledováni. Náš soudruh Bakery Kassab, militant z Komunistické perspektivy, během tohoto útoku padnul. Naprosto chaoticky jsme se rozptýlili a utíkali, co nám síly stačily. Lépe vyzbrojený nepřítel nás honil a obkličoval, dokud jsme se nedostali na hlavní ulici. Tam nás ale čekalo velké překvapení: povstání si udrželo půdu pod nohama, takže teď ustupovali baasisté."

¹ Jak jsme již objasnili při jiných příležitostech, "pešmerga" znamená bojovník, gerila. Zde se očividně jedná o dva proletáře naverbované k nacionalistickým silám, kteří stejně jako velká většina pešmergů využili dezorganizace baasistů, aby sešli z blízkých hor, kde přebývali, a navštívili své rodiny.

Tyto skutečnosti spolu s mnoha dalšími, o nichž různí soudruzi a bojové organizace podali zprávu, nám dovolují tvrdit, že navzdory existenci povstaleckého výboru - původně hnací síly, která stála za strukturami šór a pak je centralizovala - zůstala opravdová centralizace velmi relativní. Povstání mělo své nesmírně chaotické stránky a řada proletářských bojovníků vyšla do ulic s čímkoli, co měli zrovna po ruce, a jejich centralizační struktura sestávala z toho, nač "spontánně" narazili na ulici. Kromě toho, že jim kamarád řekl, aby přišli na to a to místo, neměli žádné instrukce. Oddíly ozbrojených proletářů se velmi rychle zformovaly, provedly nějakou akci a pak se zase rozpustily. Soudruzi ze stejné strany barikády, kteří se předtím neznali, si často vytvořili velice silné vztahy a po povstání pak přešli do struktury nějaké politické organizace. A právě existence všech těch nesourodých akčních skupin účastnících se různých akcí brání celkovému porozumění tomuto hnutí: nenajdete ani dva protagonisty, kteří by zažili tutéž situaci a co hůře, kteří by ji politicky vnímali stejným způsobem. A tak například určité verze kladou velký důraz na operační autonomii malých skupinek centralizovaných různými bojovými strukturami (Komunistická perspektiva, SKA...) jakožto na rozhodující prvek povstání a jiné zase trvají spíše na síle asi 30 000 proletářů (z nichž jen hrstka měla nějakou zbraň), kteří odpověděli na výzvu šór a shromáždili se v jejich "ústředí", ve škole Awat. Podle těch druhých sehrálo shromáždění rozhodující úlohu při dynamizaci celého procesu, protože odtud proletáři odcházeli vítězně vybojovat důležité bitvy. Pro představu o uvědomění, které pohánělo tyto proletáře (stejnou měrou z hlediska jejich silných i slabých stránek), přinášíme pár hesel, která na shromážděních převažovala:

"Třídní uvědomění je zbraní svobody!"
"Tady je naše ústředí - v členské základně dělnických rad!"
"Nechť se šóry stanou vaší základnou pro dlouhodobý boj!"
"Vytvářejte si vlastní rady!"
"Přineste vyvlastněné potraviny a zboží, my je tady rozdáme!"
"Vykořisťovaní lidé, revolucionáři, prolijme svoji krev za úspěch revoluce! Pokračujme!
Nepromarněme příležitost!"

Navzdory rozporům, povstání pokračovalo a prosadilo se. Represivní síly utrpěly v několika konfrontacích četné

ztráty. Často byly likvidovány ve svých vlastních domovech. Nepřítel se ve snaze zachránit si kůži soustředil v proslulém "červeném domě" a přilehlých kasárnách a právě tam zuřila velká bitva, v níž měly obě strany silné ztráty. Povstalci útočili bez jednotného plánu, stříleli všemi směry a zranili nebo zabili mnoho bojovníků z vlastních (našich!) řad.

Bezpečnostní sílv si dobře uvědomovaly, že kapitulace by znamenala smrt. Rovněž hrály o všechno, jelikož si dokonale uvědomovaly, že ačkoli jsou až po zuby ozbrojené, jejich úkol bude nesnadný. Až do poslední chvíle udržovaly neustálou komunikaci s Bagdádem, jenž jim sliboval okamžitý příjezd posil. Využívajíc strašlivého nedostatku zbraní na straně povstalého proletariátu, vojáci házeli své palné zbraně z oken červeného domu. Stovky a stovky proletářů se vrhaly vpřed, aby se jich zmocnily a tak ze sebe dělaly snadné terče pro střely dobře vyzbrojených a dobře rozmístěných jednotek. Tím se ještě více zvýšil počet obětí na straně povstání.2

Vztek a odhodlání proletariátu však byly tak veliké, že nakonec byl odpor zlomen a proletariát se zmocnil celého města. Krok za krokem byl dobyt "červený dům", všechna kasárna a domy ve vojenské čtvrti. Na fasádách budov zbyly škrábance a díry po kulkách, které jsou svědectvím třídní války. Vojáci, co přežili útok, byli po jednom vyváděni ven a souzeni. Dnes někteří soudruzi odhadují počet zastřelených vojáků na 600, jiní říkají 2000, ale ti bezpochyby počítají i popravy, k nimž během oněch dní došlo po celém městě.

Je třeba pochopit, že právě v těchto chvílích, kdy proletáři provádějí exemplární činy, rozehrává se v srdci dané Opět využíváme příležitosti a pliveme do tváře všem antiteroristům a "antisubstitucionistům", kteří jsou proti předběžnému ozbrojování a nezbytným tajným přípravám na povstání. Právě na ně totiž **padá vina** za podobné masakry v našich řadách. Čím menší palebnou sílu povstání má a čím méně centralizovaný je jeho kurs, tím více mrtvých, raněných a zmrzačených je v jeho řadách.

Tak jako v jiných dějinných situacích, v nichž se proletariát neustavil dostatečně jako strana a málo se centralizoval v komunistickém směru, i v Kurdistánu se chopily vedení akce buržoazní síly, které zlikvidovaly autonomii proletariátu a nakonec mu vyvlastnily revoluci, aby ji změnily v buržoazní "revoluci" (výlučně politickou "revoluci") či spíše v antirevoluci, v kosmetickou úpravu fasády státu, ve výměnu vládnoucích frakcí. a zachovaly tak podstatu systému vykořisť ování.

akce boj o autonomii hnutí. Přestože se nacionalisté celou dobu do procesu povstání organizovaně nezapojovali, povstalci se bez nich v podstatě nedokázali obejít, tím méně se s nimi otevřeně konfrontovat, jak požadovalo jádro revolučních internacionalistů z této oblasti. A tak skutečnost, že jistí proletářští bojovníci šli do hor, aby se poradili se šéfy Vlastenecké unie Kurdistánu (VUK), co mají dělat se zajatými vojáky a mučiteli, jasně odráží a vyjadřuje rozporuplnost hnutí a kolísavost šór. Noširwan, vojenský velitel VUK, trval na tom, že nepřátelé by neměli být popraveni, přičemž argumentoval tím, že "později nám mohou být užiteční" (!?!). Následně došlo k podobným událostem ilustrujícím rozpolcenost některých šór. Nedostatek sebedůvěry přiměl proletariát, aby žádal své nejhorší nepřátele, ať rozhodují a řídí operace. Několik složek proletariátu, jež si neuvědomovaly svoji vlastní sílu, vzhlíželo k oficiální opozici, protože jim připadala seriózní a efektivní. Jiní členové šór zase přijali přesně opačný postoj: chtěli vojáky pozabíjet a pak jejich těla vláčet ulicemi, aby všichni poznali, "jaké mučení jsou tyto krvežíznivé stvůry schopné páchat na proletářích." Nakonec se - až na určité mučitele proslulé svojí krutostí, které povstalci roztrhali na kusy - prosadila čistá a prostá likvidace, avšak nikoli bez problémů a bouřlivých diskusí na téma, kdo si zasluhuje zemřít. Stejně jako v řadě ostatních kurdských měst žily baasistické represivní síly soustředěny do vlastních čtvrtí - tam mučily, zabíjely... a jen o pár metrů dál spaly, jedly a žily rodiny mučitelů. Všichni je tolik nenáviděli, že nemohly žít jinde. Nadto se většina rodin mučitelů (zejména ženy) účastnila mučení. Rozmístění budov (centrální blok, výslechové místnosti, rodinné domy, mučírny) bylo takové, že si lze jen obtížně představit, že by tam někdo mohl žít, aniž by se tím či oním způsobem nepodílel na mučení a vraždění vězňů. Když se proletáři těchto míst zmocnili, neztráceli čas diskusemi a soudy. Třídní nenávist byla tak silná, že některé skupiny popravovaly každého, koho uvnitř našly, a jejich jediným kritériem byly fyzické překážky, které jim stály v cestě. Ve většině případů se ale uplatňovalo třídnější kritérium. Takže v Sulajmániji byly ušetřeny ženy a děti, které se neúčastnily mučení a poprav vězňů. Směly opustit budovu ještě před hromadnou popravou vojenských mučitelů a jejich rodinných spolu-

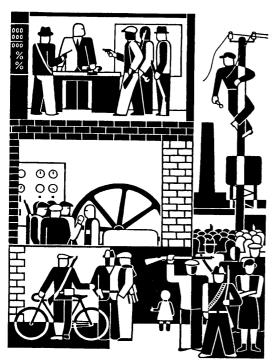
Povstání se šířilo jakoby někdo zapálil doutnák a podobné vzpoury, které vypukly i v dalších městech, byly stejně úspěšné. V Irbilu vzniklo 42 šór a po pouhých třech hodinách bojů se ozbrojení proletáři stali pány situace. Pak přišel Kalár, Koja, Šaklawa, Akra, Duhok, Zakho... Kasárna v blízkosti měst obklíčili dezertéři a další ozbrojení proletáři stejně jako obrovská vojenská zařízení v Sulajmániji, strategickém centru celého regionu. Centrálním silám se podařilo zachránit pár armádních důstojníků, které evakuovaly ve vrtulnících. Zbytek masa vojáků - kapituloval bez boje a většina přešla na stranu povstání.

Meze aktivity proletariátu a kontrarevoluční činnost nacionalistů

Byla-li míra uvědomění, organizovanosti a centralizovanosti proletariátu dostatečná k triumfu povstání, bylo vše jinak, když přišlo na uchopení podstaty revoluce, na to jak organizovat každodenní život a diktátorsky se prosadit proti kapitálu na místech, kde zvítězil. Tak jako v jiných dějinných situacích, v nichž se proletariát neustavil dostatečně jako strana a málo se centralizoval v komunistickém směru, i v Kurdistánu se chopily vedení akce buržoazní síly, které zlikvidovaly autonomii proletariátu a nakonec mu vyvlastnily revoluci, aby ji změnily v buržoazní "revoluci" (výlučně politickou "revoluci") či spíše v antirevoluci, v kosmetickou úpravu fasády státu, ve výměnu vládnoucích frakcí, a zachovaly tak podstatu systému vykořisťo-

Nacionalisté se začali přímých akcí aktivně účastnit - a to s efektní přítomností na ulicích - teprve dva nebo tři dny po vítězství povstání. Prvně vybrali peníze z bank a zmocnili se vojenských vozidel, obsadili budovy a další majetky opuštěné vládou, které původně dobyli proletáři, ale pak je rovněž opustili.3 Toto opouštění budov, těžkých děl, vozidel... ukazuje, že ačkoli byl schopen bojovat proti nepříteli, proletariát stále neměl sílu bojovat sám za sebe, chopit se vedení revoluce, kterou započal. Jinak řečeno, naše třída vyjádřila své pojetí revoluce: čistě negativní negaci dnešního světa, jednoduché odmítnutí, prostou negaci bez vědomí, že revoluční negace tohoto světa obsahuje pozitivní negaci. Proletariát má sílu vyvlastňovat, ale už nemá sílu přivlastnit si to, co vyvlastnil, ani to revolučně transformovat v souladu se svými univerzálními revolučními cíli. Stejně jako v Rusku roku 1917 je politikářství panující ideologií i mezi těmi nejoddanějšími proletáři. Vědí, co mají dělat

³ V té době nebyl obsazen jen "červený dům", bezpochyby kvůli vzpomínkám s ním spjatým. V následujících měsících se změnil v ubytování pro rodiny bez domova.

proti baasistům, ale když jde o sociální konfrontaci s kapitálem, jsou ztraceni. Toto obecné omezení plyne ze zmatku (v naší třídě rozšířeného), jenž systematicky spojuje stát s baasisty a boj proti kapitálu s bojem proti vládě. Právě tuto všeobecnou zmatenost, na jejíž likvidaci neměly komunistické a internacionalistické frakce sílu, udržovali a rozvíjeli nacionalisté. Ještě dnes je pro ně velmi užitečná.

Jakmile nacionalisté obsadili nervová centra města a získali kontrolu nad těžkým dělostřelectvem a vojenskými vozidly, zbytek byl již jen otázkou času. Během několika málo dní (od 7. do 20. března) nacionalisté, kteří se až do té doby téměř ničeho neúčastnili a "nenásledovali" masy, postupně získali kontrolu nad situací. Revoluční uskupení a nejaktivnější proletáři nedokázali vydat a sami začít naplňovat jasné vojenské direktivy. Nevěděli co dělat s kasárnami, tanky a vojenskými vozidly. Vyzbrojili se municí a lehkými zbraněmi a přinejlepším podpalovali vozidla, aby se jich nacionalisté nemohli zmocnit. Nejenže si nevytvořili prostředky ke kontrole výroby a distribuce životně nezbytných věcí, ale dokonce si ani neudělali zásoby potřebného minima potravin, léků, propagandistických prostředků atd.

Když dorazili do města, nacionalisté apelovali na rozpuštění šór, avšak bezvýsledně. Později z pozice síly, když se zmocnili strategických bodů, využívali mnohem účinnějších metod vyjednávání a udolávání proletariátu. Ačkoli, jak

jsme již viděli, některým šórám dominovaly nebo je silně ovlivňovaly demokratické a nacionalistické postoje, Centrální orgán šór navzdory participaci buržoazních stran a organizací prohlašoval, že je "pro komunismus", pro "zrušení námezdní práce" a otevřeně vystoupil proti nacionalistům.

Nacionalisté, jimž se ještě pořád nepovedlo šóry zničit, s podporou a požehnáním intervenčních sil světové buržoazie strukturovali svoji faktickou moc nad městem a kousek po kousku se pokoušeli šór zmocnit tím, že do nich integrovali své militanty a nastolovali v nich své buržoazní vedení. Tehdy se poprvé objevila skupina šór, které byly nacionalistické, sociálně demokratické, populistické a stranily široké lidové frontě proti Saddámu Husajnovi.

V téže době nacionalisté, kteří chtěli otřást silou Centrální šóry, navrhli jednání, která ji měla přivést k tragickému fungování na základě všeobecných shromáždění a demokracie a dostat ji do pozice, kdy nebude schopna přijmout ani jediné revoluční rozhodnutí. Centrála byla rozdělena. Na jedné straně stáli ti, kdo považovali nacionalisty za nepřátele, a proto byli proti veškerému vyjednávání. Na straně druhé stáli ti, kdo přistoupili na vyjednávání a v nichž se soustředila sbírka zmatků a nedůsledností v otázce nacionalismu, takže přejali ideologii široké antibaasistické lidové fronty.

Je jasné, že problém nespočívá v tom, zda vyjednávat, nebo ne. Avšak přistoupit za daných okolností na jednání s nacionalisty o postupu proti baasistům předpokládá nevyslovenou leč nepopiratelnou přítomnost ideologie menšího zla a ve finále frontismu. Fakticky triumfoval "realismus", což vedlo podstatnou část hnutí k tomu, aby se zřekla svých vlastních zájmů. Od chvíle, kdy se přistoupilo na vyjednávání, nastoupily dva, pro likvidaci autonomie a zájmů proletariátu, rozhodující prvky. Zaprvé, za hlavního nepřítele byl považován Saddám a Kirkúk za zásadní cíl. A za druhé, nutnost prosadit pořádek proti chaosu.

Jelikož proletariát nedokázal nastolit vlastní zákony, začaly se proletářský odpor a dokonce i vyvlastňování nutné k přežití považovat za formu chaosu, a to až do té míry, že se nacionalisté byli schopni prezentovat (a byli vnímáni) jako jediná záruka udržení pořádku. Pešmergové okamžitě začali vynucovat úctu ke kapitalistickému pořádku a buržoaznímu vlastnictví. Zatýkali proletáře, kteří "ukradli" pytel rýže k jídlu, a diskrétně odzbrojovali izolované proletáře

Nemůžeme si pomoci, ale musíme učinit historickou paralelu mezi situací v Iráku roku 1991 a událostmi ve Španělsku roku 1936 po vítězství dosaženém 19. července. V obou případech proletářské povstání triumfovalo na části území jedné země, přičemž započalo v jednom klíčovém městě (Barcelona/Sulajmánija) a zbytek země ponechalo v rukou "fašistické" frakce (Franco/Saddám). V obou případech se proletariát ozbrojil a konfrontoval se s "fašistickým" nepřítelem, přičemž jednal mimo populistické a demokratické organizace a proti nim ("komunističtí" republikáni, sociální demokraté... a obecně celé parlamentní spektrum buržoazie), aniž by dokázal nastolit svoji vlastní třídní diktaturu. V obou případech proletariát zvítězil vojensky, přičemž si vytvořil své vlastní unitární třídní organizace (výbory dělníků, rolníků, vojáků a námořníků – šóry), a jeho vítězství připravovala spiklenecká a avantgardní vojenská činnost revolučních skupin, které vznikly již dlouho předtím ("Solidarios", "Nosotros"... "Komunistická perspektiva", SKA, SSFA...). Nicméně, v obou případech byl proletariát stejnou měrou neschopen sám se chopit společenské diktatury, takže jej ve chvíli vítězství paralyzovala absence revolučního kursu v tom nejprogramatičtějším a nejpraktičtějším smyslu slova: nevěděl, kterým směrem se dát. Jasně se sice postavil proti kontrarevoluci v jejích nejotevřenějších podobách, aby ji rozdrtil, ale nedokázal (navzdory všem řečem a praporům) prakticky konat ve prospěch sociální

> pokračování na straně 18

revoluce.

pokračování ze strany 17

V obou případech "fašistický" nepřítel dál vedl válku a republikánský nepřítel, který profitoval z nedostatku společenské iniciativy proletariátu, něžně hladil proletariát (tak jako se hladí prase, aby se uklidnilo, než mu podříznete hrdlo) a přizval jej k jednáním o vytvoření válečné aliance proti "hlavnímu nepříteli". Prosazování této lidové války, v níž se republikáni a demokraté považovali za spojence (čili imperialistické války), se setkalo s nesmírným odporem proletariátu. V obou případech však byl ve hře ještě další prvek. Ten podnítil významnou frakci většiny proletářských sil, aby se zapojila do boje proti "fašistům", který okamžitě nabral podobu frontové války (příhodné pro imperialistickou válku a zcela nevhodné pro rozvoj sociální revoluce). Rovněž umožnil republikánům předstírat, že jsou pro vítězství nepostradatelní, a to právě ve chvíli, kdy ve zbytku země posilovali své pozice proti autonomii proletariátu. Tímto prvkem bylo v obou případech město (které bylo z historických důvodů důležitým symbolem). Město, v němž revoluční proletariát vedl zoufalou bitvu proti palebně silnějšímu nepříteli. Ve Španělsku roku 1936 to byla Zaragoza. Kvůli Zaragoze a nekonečné bitvě za její dobytí byl obětován týlový boj proti buržoazní republice a zmarněna velká část těch nejlepších sil - ve smyslu třídní autonomie - proletariátu. V Iráku roku 1991 byl oním městem Kirkúk. Nejenže proletářské šóry poskytly pro vítězství v této bitvě své nejlepší síly, ale také nacionalisté díky této bitvě zaznamenali důležitý pokrok (na frontě i v zázemí) v konsolidaci protisaddámovské fronty.

(v té době ještě pešmergové neměli ani sílu ani odvahu zasahovat proti internacionalistickým skupinám).

Zde musíme udělat důležitou odbočku k tématu války, abychom se mohli zabývat Kirkúkem. Nacionalisté od počátku povstání v Sulajmániji pronikali ve velkém počtu do Centrální šóry, ale jejich cílem nebylo podřídit se jí, nýbrž formálně převzít její vedení, a očividně využívali proletáře, kteří poslouchali jejich rozkazy, jako kanónenfutr. Počítali s tím, že pro proletáře je logickým úkolem rozšíření revolty a solidarita s nedávno vzniklými šórami v Kirkúku, ale přitom nacionalisté sledovali zcela jiný cíl. Částečně šlo o to podrobit proletariát strukturované válce při útoku na baasistické pozice ve městě, kde byli tou nejlépe připravenou vojenskou silou, a částečně chtěli sehrát strategickou úlohu v imperialistické válce tím, že obsadí toto naftařské centrum prvořadého významu, čímž by v národním i mezinárodním měřítku zvýšili svůj vyjednávací potenciál. Pro nás to byl klíčový moment v transformaci třídní války ve válku imperialistickou. Od dobytí Kirkúku nacionalisté pod benevolentním dohledem koaličních sil otevřeně jednali s baasisty. Poprvé byli uznáni za důvěryhodnou sílu. A to nejen proto, že teritoriálně kontrolovali tak důležité kapitalistické centrum jako Kirkúk, ale také proto, že poprvé ukázali, že jsou schopni soupeřit s proletariátem o kontrolu nad situací v povstalých městech, a tudíž že jsou efektivní frakcí mezinárodního buržoazního pořádku, jež dokáže kontrolovat proletariát, což byla koncem války hlavní starost koalice.

Samozřejmě, že se některé šóry třeba šóry s významnou účastí "Komunistické perspektivy" a dalších internacionalistických militantů - snažily na akci podílet autonomním způsobem, ale nacionalisté rychle získali navrch. Zmocnili se všeho a byli to tedy oni, kdo měl peníze, schůzovní místnosti, nepostradatelné těžké zbraně, léky a další vybavení pro péči o raněné a tudíž materiální sílu prosadit své rozkazy. Řada internacionalistických soudruhů vyčítala "Komunistické perspektivě" a dalším skupinám, že se v onu chvíli zcela nerozešly se šórami a že se nadále účastnily výboru. Jednalo se o klíčový moment, v němž se ukázaly programatické slabiny avantgardních skupin tohoto regionu. Jak si následně některé z nich uvědomí, nestačilo definovat kurdský nacionalismus a hnutí šíitských muslimů jako buržoazně sociální hnutí, nýbrž bylo také potřeba správně zhodnotit, zda se mají tyto síly možnost prosadit. Bylo

nezbytné konfrontovat se s nimi v dennodenní praktické činnosti stejně jako s baasisty.

Současná situace a vyhlídky: Nové války mezi buržoazií v této oblasti a úkoly internacionalistického proletariátu

Veškeré informace, které v letech 1995/ 1996/1997/... přišly z Iráku, naznačují, že se materiální, sociální a politická situace proletariátu dál zhoršuje. Příznakem je rostoucí chudoba, izolovanost, represe, neustálá vojenská mobilizace, ozbrojený boj mezi buržoazními frakcemi, násilné verbování a tak dále. Přežití je věcí náhody a každému permanentně hrozí nebezpečí. Každý den jsou proletáři zabíjeni zbloudilými kulkami nebo v konfrontacích mezi buržoazními frakcemi. Abyste přežili, prodáváte svůj nábytek, nádobí, vše, co máte. Problémem však je, že nejsou žádní kupci. Krom toho není nikterak neobvyklé, že pešmergové zodpovědní za udržování pořádku chtějí jeden z prodávaných předmětů a tak zavřou prodejce do vězení, aby mohli předmět legálně zkonfiskovat.

V Kurdistánu je situace přímo pekelná: nedostatek potravin, nedostatek vody, prudký úpadek hygienických standardů. Strach z rabování rozpoutal **otevřenou válku mezi buržoazními frakcemi** - mezi nacionalisty, některými frakcemi VUK a islamisty.

Konflikty mezi Demokratickou stranou Kurdistánu (DSK) a Vlasteneckou unií Kurdistánu (VUK) se dostaly do tak výbušného bodu, že Kurdistán se vlastně rozdělil na dva regiony ve válečné pohotovosti. Oba regiony se poprvé v dějinách staly arénou politické rivality. Stejně jako všude jinde i zde vývoj regionalismu představuje sílu dezorganizující proletářský boj. Dnes tedy na jedné straně stojí Során se Sulajmánijí jako "hlavním městem" a kontrolovaný VUK (Talabání) a na straně druhé Badinán (oblast, z níž pochází Barzáního rodina), kde jsou Zacho a Duhok pod kontrolou DSK. Jediným městem, které souběžně a protichůdně kontrolují obě buržoazní frakce, je Arbil, jenž zároveň tvoří hranici mezi oběma regiony.

Vzájemný boj buržoazie nabírá velmi násilných podob. Obě frakce kapitálu se snaží zmobilizovat proletariát, aby jim sloužil, a zmanipulovat svým směrem veškeré třídní protiklady, které by se normálně vyvíjely proti soukromému vlastnictví a státu. Jeden příklad: po

válce mnozí obyvatelé Sulajmánije a dalších měst v oblasti odešli na venkov, kde se usadili a začali zakládat farmy a obdělávat půdu. Tato půda patřila velkým buržoazním rodinám (v tomto případě Barzánímu z DSK⁴), který si teď chce vzít půdu zpátky a vyhnat z ní její uživatele. Někteří se ale nechtěli nechat vyhnat a začali se organizovat a bránit se zbraní v ruce. Boje vedly k mnoha mrtvým na obou stranách. VUK - profitující z této situace - vystupovala jako mluvčí boje proti snahám DSK o vyhánění a na tomto základě ovládla (a/nebo se snažila ovládnout) tento elementární boj za přežití, když se jej pokoušela převést na terén války mezi frakcemi. Nicméně konflikt vyvolal na obou stranách rozpory. Například Talabání se během ozbrojeného konfliktu, kdy pobýval v Holandsku, neodvažoval vrátit do Kurdistánu, protože se bál, že by jej i jeho vlastní vojáci mohli oddělat.

DSK pod záminkou války dva měsíce blokovala cestu do Soránu. Přímým důsledkem bylo přerušení dodávek do oblasti, obchody se vyprázdnily a lidé umírali hladem. Pohybovat se mezi oběmi zónami bylo obtížné a nebezpečné, protože situace zůstávala natolik výbušnou, že lidé ze Soránu již neriskovali cestu do oblasti Badinán a naopak, a to i přestože krátce před tím byla hranice oficiálně otevřena. Byly uzavřeny desítky příměří a mírových dohod, ale konfrontace neustávaly. Oficiálně se počet mrtvých z těchto bitev odhaduje na 2500. VUK napadnul a vyplenil různá ústředí DSK v oblasti Során a ta tak zase činila v Badinánu.

Každodenní život se změnil v noční můru: zatímco přibývalo potyček mezi DSK a VUK, každé tři měsíce se ztrojnásobovaly ceny. Toto peklo dohnalo mnohé lidi, aby se přihlásili k pešmergám a zajistili si tak přísun potravin a peněz třikrát nebo čtyřikrát do měsíce, ale také povolení ponechat si v držení zbraně - zbraně, které těmto pešmergům - pokud je nepoužívají proti vlastním důstojníkům - umožňují bránit své vlastní životy.

Již po nějakou dobu nejsou DSK ani VUK schopny kontrolovat vlastní jednotky. Ty se staly autonomními a aby přežily, zavádějí zákon džungle: vymyslely si nové daně a oddávají se všemožnému vydírání ve jménu své organizace, aniž by ji o tom informovaly. A tak v Arbilu za plného denního světla pešmergy vyplenily obchody, které neměly nic společného s oficiální politikou DSK nebo VUK. Stala se z toho běžná praxe a lidé musí bránit své domovy se zbraní v ruce.

Nicméně, když byly na březen 1995 vyhlášeny volby, snažily se obě hlavní buržoazní frakce v Kurdistánu reorganizovat před očima nepřítele své jednotky. Zároveň se snažily zlepšit své vztahy se západní buržoazií a soupeřily o podporu amerického ministerstva zahraničí, ale také různých složek západního vojenského aparátu. Obě strany oscilovaly mezi agresivní a mírovou politikou podle své schopnosti kontrolovat proletariát a podle stavu svých vztahů se silami světového imperialistického řádu. Takže Barzání v jednu chvíli prohlašoval, že je pro mír, opětovné spojení rodin, úctu k obchodu a pro dosažení kompromisu, jenž by umožnil konání voleb, čili se zdálo, že je pro kurdské národní usmíření. Ačkoli Talabání měl nad svými jednotkami ještě menší kontrolu, nepochybně docenil neschopnost buržoazie (buržoazie, jež spatřovala možnost společenského smíru pouze ve své vlastní repolarizaci a ve válce) jasněji nabídnout životaschopnou alternativu k proletářskému boji a prezentoval se tedy spíše jako stoupenec vojenského řešení, a to jak ve vztahu k Barzánímu tak k baasistům. Otevřeně mluvil o vojenské ofenzívě a obsazení Kirkúku. Jak jsme ale konstatovali již několikrát, bylo by absurdní hovořit o jedné z frakcí buržoazie jako o agresivnější, militarističtější či imperialističtější než ty ostatní. Militaristický a agresivní je kapitál a obecně vzato frakce, která je vojensky nejsilnější dosáhne na příslušném terénu nejlepších výsledků a snaží se, aby ta druhá vypadala jako nejmilitarističtější (jako tomu bylo za "druhé" světové války). Není žádným velkým překvapením, že se frakce, jež uskutečnily kvalitativní skok ve vzájemném nepřátelství, ocitly na mezinárodní úrovni v poměrné izolaci5 a dostaly se do strategického oslabení, kdy nedokáží kontrolovat své vlastní síly a prosadit své zájmy. (Navzdory nejrůznějším drbům, že toho či onoho "podporuje CIA", lze jen obtížně zjistit, kdo se s kým vlastně spojil a zapletl, protože vše obestírá nejvyšší utajení.)

Hlavními perspektivami, které kapitalismus v regionu dále nabízí jsou místní války, blokády, hlad a státní terorismus. Všechny frakce buržoazie, ať už islamisté, nacionalisté, baasisté nebo kdokoli jiný, zapřísahávaly obyvatelstvo, aby nechalo na pokoji náklaďáky plné zásob přijíždějící z Turecka a každý den směřující přes Kurdistán do Bagdádu. Je jedině logické, že se spojily, aby připravily proletariát o veškerý majetek, včetně toho nezbytného k přežití. Naštěstí se ale vždy najdou proletáři, kteří na

Hlavními perspektivami, které kapitalismus v regionu dále nabízí jsou místní války, blokády, hlad a státní terorismus. Všechny frakce buržoazie, ať už islamisté, nacionalisté, baasisté nebo kdokoli jiný, zapřísahávaly obyvatelstvo, aby nechalo na pokoji náklaďáky plné zásob přijíždějící z Turecka a každý den směřující přes Kurdistán do Bagdádu. Je jedině logické, že se spojily, aby připravily proletariát o veškerý majetek, včetně toho nezbytného k přežití.

⁴ V našem španělském textu to bylo špatně. Co se mělo připsat VUK, bylo připsáno DSK a naopak. Ve francouzském, anglickém a tomto překladu jsme chybu opravili.

⁵ Nadále to platí pro Saddáma a baasisty.

...je třeba zdůraznit kritickov situaci internacionalistických soudruhů v oblasti. Kritickou kvůli chudobě, obtížnému provádění jakékoli činnosti, komunikování, vzdorování odzbrojení, ale také kvůli obtížnému vyjadřování revolučního a internacionalistického řešení, které jde proti polarizaci postavené na nových válkách mezi buržoazií.

takové příkazy kašlou a postaví se proti posvátnému soukromému vlastnictví. Následující příkladný příběh se skutečně stal a datuje se do roku 1993. Nedaleko od Sulajmánije, na silnici, která vede poblíž jedné odlehlé čtvrti, bylo přepadeno a vyrabováno několik zásobovacích náklaďáků. Ve snaze zastavit tato přepadení vyslaly úřady několik delegací pověřených obnovením dialogu, který by ukončil rabování. Jeden po druhém všechny pokusy selhaly. Pak organizované složky, které ona vyvlastnění prováděly, zašly ještě o krok dále a prohlásily, že od daného dne budou za účelem svého přežití systematicky zabavovat jeden z každých tří kamionů. Nacionalisté ze Sulajmánije poslali jednoho ze svých nejpopulárnějších vůdců, jenž se vyznamenal v boji proti baasistům. Jeho posláním bylo nalézt s lidmi z oné čtvrti nějaké řešení. Když tam vystoupil, obklopen osobní ochrankou, stříleli na něj. Jeden z jeho strážců přišel o život, další dva byli zraněni a čtvrť dál drancovala jeden kamion ze tří, aby měla z čeho žít.

Přepady nákladních automobilů, odnášení zásob ze skladů, vyvlastňování v obchodech a další formy rabování spolu se sociálními explozemi, útoky na místní činitele, vyvlastňováním humanitárních organizací, stávkami a násilnými demonstracemi jsou ještě dnes běžné. Po celé oblasti rovněž operují ozbrojené bandičky, které napadají majetek buržoazie.

Pro skupiny militantů definované internacionalismem začala již před nějakou chvílí doba rozkolů, bilancování, nového sbližování, objasňování atd., výsledkem čehož jsou permanentní změny, které nelze shrnout. Tak například fúze, z nichž se zrodila Dělnická komunistická strana, probíhaly na základě důležitých programatických odmítnutí ze strany struktur a frakcí těch organizací, které k sobě do té doby měly blízko a nedokázaly nabídnout revoluční alternativu k imperialistické válce, rozvíjející se mezi frakcemi kurdských nacionalistů - jejich schůzovní místnosti se vyprázdnily a militanté těchto skupin se

Ke stále obtížnějšímu veřejnému vystupování, neustálé nejistotě při cestování a rozpadu komunikací se přidává potřeba bilancovat a sebekriticky zhodnotit četné chyby. Nejzajímavější jádro revolucionářů s nejinternacionalističtějšími perspektivami věnuje v této fázi své nejlepší síly tvorbě a realizaci bilance boje, teoretické diskuse, ale také nelehkému úkolu udržet si mezinárodní kontakty. Je jasné, že se v tomto proce-

su skrývá i rozptýlení, izolace, ztráta kuráže a dezorganizace. Řada soudruhů se snaží region opustit (což je značně složité, protože těm, kdo unikli represivním silám nacionalistů v Kurdistánu, se nedaří "zmizet" v sousedních zemích v Turecku a Íránu stačí, že jste "Kurd", a již vás policie považuje za podezřelého a za rozvraceče). Ani to však hrstce soudruhů nebrání, aby zůstali ve spojení a zajistili pokračování stále významného úkolu publikovat manifesty a revoluční pojednání proti válce (zejména skupina "Proletářský boj", bývalá "Skupina ko-munistické akce" ale i naši místní soudruzi z IKS). Přes všechny falzifikace a provokace, jejichž jsme byli terčem, se jim v regionu povedlo uvést ve známost teze a postoje naší skupiny, a to kurdsky i arabsky.6

Nakonec je třeba zdůraznit kritickou situaci internacionalistických soudruhů v oblasti. Kritickou kvůli chudobě, obtížnému provádění jakékoli činnosti, komunikování, vzdorování odzbrojení, ale také kvůli obtížnému vyjadřování revolučního a internacionalistického řešení, které jde proti polarizaci postavené na nových válkách mezi buržoazií.

Sami tito soudruzi nás vyzývají, abychom jednali. Musíme přistoupit k internacionalistické činnosti proti naší vlastní buržoazii, ať se nalézáme kdekoli. S maximálním úsilím musíme rozšiřovat tento mimořádný příklad, který poskytl proletariát v Kurdistánu, když rozložil armádu, zabíjel vojáky, vrahy a mučitele. Buržoazie celého světa je odhodlána skrývat, co se stalo v březnu 1991 v Iráku, protože se třese hrůzou při představě, že by se to mohlo přihodit i kdekoli jinde.

Naším úkolem je dělat vše pro rozvoj revoluce na celém světě, abychom buržoazii zabránili v izolování boje do jedné země - jak činila v minulosti - a my tak mohli kvantitativně i kvalitativně zajít dál, kde bude proletariát všech zemí bojovat proti své vlastní buržoazii a ničit její bašty, vyhazovat do povětří policejní stanice, otevírat věznice, likvidovat armádu a policii, popravovat mučitele, a především, kde vezme do rukou komunistickou revoluci, chopí se veškeré moci ve společnosti a všech výrobních prostředků, aby zničil námezdní práci, komodity, společenské třídy, stát... a konečně aby vymazal tento vězeňský svět chudoby, mizérie, válek ... a ustavil skutečnou CELOSVĚTOVOU LIDSKOU POSPOLITOST.

postavy, vyložení nepřátelé

internacionalistických militantů.

(programově i osobně)

^{***}

⁶ Jménem Internacionalistické komunistické skupiny se rozdávala pojednání a v rozhlase i televizi se mluvilo o našich postojích, přičemž se předstíralo, že podporujeme nějakou stranu ve volbách či jsme jaksi pro národní sebeurčení. Všechny tyto postoje jsou ale **naprosto protichůdné** k našim programatickým tezím, takže není pochyb o tom, že cílem daných obvinění bylo šířit pochybnosti a zmatek. Naši soudruzi mají informace naznačující, že v některých případech se šíření těchto falzifikací přímo účastnily významné nacionalistické

Neměnnost revolučního postoje k válce

Význam revolučního defétismu

POSTOJ revolucionářů konfrontovaných s kapitalistickou válkou je vždy stejný: stavět proti válce sociální revoluci, bojovat proti "vlastní" buržoazii a "vlastní-mu" národnímu státu. Historicky se tomuto postoji říkalo revoluční defétismus, protože otevřeně prohlašuje, že proletariát musí bojovat proti nepříteli, který je v jeho "vlastní" zemi, že takto musí postupovat, aby přivodil její porážku a že jedině tímto způsobem participuje na revoluční unifikaci světového proletariátu, protože jedině takto se může napříč světem rozvíjet proletářská revoluce.

Otázka války a revoluce, otázka opozice mezi válkou a revolucí, je od počátků dělnického hnutí ústřední. Je to právě v období války a revoluce (a dějiny nám ukazují interakci mezi těmito dvěma póly), kdy můžeme nejjasněji vidět, kdo je na jedné straně barikád a kdo na druhé. Po celé dějiny byl postoj k válce a revoluci kulminačním bodem, kdy byly nejrůznější síly a strany říkající si revoluční (nebo socialistické, nebo anarchistické, nebo komunistické...) demaskovány a konečně přinuceny odhalit svoji kontrarevoluční tvář ve svých prohlášeních, že taková a taková válka je válkou spravedlivou, že nějaká konkrétní země je obětí agrese, že jsou proti válce, ale jen za určitých okolností, že podporují osvobození nějakého národa proti nějakému jinému...

Oproti tomu z revolučního hlediska nejsou možné žádné pochyby. Není třeba čekat na válku, abychom mohli porozumět její podstatě, netřeba geopolitických spekulací, které jsou módní mezi buržoazními intelektuály, nebo v kultivovaných žurnálech jako je *Le Monde* Diplomatique. Na deklaracích dvou protagonistů ve jménu míru, které definují, kdo je "agresor" a kdo je "oběť," příliš nezáleží. Tak jako všechny programové pozice komunismu je i pozice revolucionářů konfrontovaných s válkou mezi buržoazními státy (nebo nacionalistickými frakcemi, jež si nárokují autonomii či nezávislost) prostá a rozhodná:

neexistuje nic takového jako spravedlivá válka

- ★ neexistuje nic takového jako obranná válka
- * všechny národně osvobozenecké války jsou mezi-imperialistické (a tudíž imperialistické)
- neexistuje žádný tábor, který by byl pro mír, zatímco druhý je pro válku
 neexistuje žádný tábor, který představuje barbarství, zatímco druhý představuje civilizaci
- ★ neexistuje žádný tábor, který by byl agresivnější než ten druhý
- ★ neexistuje žádný demokratický tábor stojící proti táboru diktátorskému nebo fašistickému... či naopak.

Oba kapitalistické tábory bez rozdílu vždy používají opaky těchto formulací s cílem rekrutovat pro svoji válku.²

Klasickým postojem revolucionářů je být vší svojí silou proti jakékoli válce mezi národními státy. Tento postoj se nezakládá na naší představě ideálního světa, na "představě," která je společným jmenovatelem pacifistů, kteří ve jménu věčného míru nevyhnutelně končí v tom či onom táboře kapitalistické války, čímž stvrzují, že jejich posláním je hájit "mír hrobů." Tento postoj naopak vychází z materiálních zájmů proletariátu, z faktu, že jeho obecný antagonismus ke kapitálu není opozicí vůči té či oné buržoazní frakci v závislosti na momentální vládní politice, ale opozicí vůči celé buržoazii, ať je její politika jakákoli. Náš praktický antagonismus vůči všem válkám mezi státy je nevyhnutelným důsledkem skutečnosti, že naše zájmy nejsou opačné než zájmy buržoazie proto, že ta je "fašistická" či "demokratická," pravicová či levicová, národně imperialistická či imperialisticky národní, ale jednoduše proto, že to je buržoazie. Naše opozice je důsledkem jedné nesporné pravdy: mezi vykořisťovatelem a vykořisťovaným nemůže existovat žádná jednota, která by neprospívala vykořisťovateli. Jakákoli společná fronta, nebo kritická podpora jednoho tábora proti druhému pomáhá buržoazii proti proletariátu.

Každá třída jedná v souladu se svými zájmy a svým fundamentálním programem. Kapitál není nic víc než jednotlivé

¹ Skutečnost, že v roce 1914 se oficiální evropská sociální demokracie postavila na stranu národní války, není ničím jiným než potvrzením její kontrarevoluční povahy, kterou již dlouho předtím revoluční militanti denuncovali. Obzvláště německá sociální demokracie již předtím podporovala imperialistické vojenské akce "svého" státu všude možně. Ale skutečnost, že roku 1914 byl definitivně demaskován imperialistický a buržoazní charakter socialistických stran, přispěla k mýtu (udržovanému bezpočtem skupin a centristických stran) sociální demokracie coby organizace, která náhle ztratila svůj proletářský charakter.

² Zde pouze vykládáme své postoje, aniž bychom argumentovali, nebo vysvětlovali. Ty, kdo by rádi znali naše vysvětlení skutečnosti, že každá válka za národní osvobození je válkou imperialistickou, nebo že mír je součástí války, ty, kdo chtějí vědět, proč odmítáme podporovat demokratický tábor proti diktátorskému či fašistickému táboru, bychom rádi odkázali na předešlá čísla naší centrální revue. Pro pochopení relevantních materiálŭ a jejich rozprostření po různých číslech doporučujeme nahlédnout do našich Summaries ve francouzštině a španělštině, které rozesíláme na požádání.

Význam revolučního defétismu

Deklarovat (...), že jste proti válce a buržoazii obecně, aniž byste podnikli konkrétní akci proti nárůstu vykořisť ování, který s sebou nesou všechny války, je jen jednoduchou propagandistickou formulkou a ne revoluční direktivou pro akci.

kapitály, které se vzájemně konfrontují. Kapitál sám obsahuje válku mezi jednotlivými kapitály a právě proto všechny buržoazní frakce, ať si říkají cokoli, tím či oním způsobem participují na obchodních a vojenských válkách, které se odvozují ze samé podstaty hodnoty bojující proti ostatním hodnotám o svoji valorizaci.

Stejným způsobem *může proletariát* jednat jako třída jedině tehdy, odmítneli sloužit jako potrava pro děla v národních válkách. Nejedná se o jedno možné rozhodnutí z mnoha, ale o jeho existenci jako třídy: proletář nemá žádný konkrétní či regionální zájem, který by musel bránit a který by jej stavěl proti ostatním proletářům – naopak, každá frakce proletariátu, jakkoli omezená může být její třídní akce proti kapitálu, obsahuje univerzálnost, vyjadřuje zájmy lidstva tím, že je proti každé válce.

Můžete nám odpovědět, že proletáři se účastnili četných národních válek a podporovali ten či onen tábor. To je sice pravda, ale to nejednali v souladu se svými zájmy, nýbrž právě na základě ideologické dominance dominantní třídy. Nejednají jako celosvětová třída ale jako potrava pro děla buržoazie. Nejednají jako revoluční třída a naopak sami sebe jako třídu negují a hlásí se k lidu, k národu, což je sama negace proletariátu ("proletariát nemá žádnou vlast"). Buržoazní válka s masivní a lidovou účastí (jako například v tzv. druhé světové válce) je přímou likvidací proletariátu, samotného subjektu revoluce, ve prospěch kapitálu. Proto mimo subjektivní zájmy sledované každým kapitalistou, každou buržoazní frakcí v obchodní a pak vojenské válce, má kapitál na válce i objektivní zájem ve své celistvosti: destrukce samotného subjektu revoluce, odstranění – občas na dlouhé dějinné údobí - komunismu jako síly.

Vzhledem k tomu vývoj proletariátu jako třídy začíná životem samotným. Proto náš boj začíná samotnou naší existencí jakožto třídy, naší konfrontací – hned od narození – se soukromým vlastnictvím, kapitálem a státem. Postoje, které jako organizovaní proletáři zastáváme, nemají počátek v úvahách o tom, co říkají stávající tábory, ale v naší permanentní konfrontaci s vykořisťováním, s nelidskými životními podmínkami, které nám systém vnucuje a které nejvyššího stupně nelidskosti dosahují právě během válek.

Protože válka je samotnou esencí této společnosti, protože kapitál nemůže přežít bez periodických válek a jeho životní cyklus se zakládá na postupné destrukci výrobních sil, je jedinou skutečnou, radikální a důslednou opozicí vůči válce pouze opozice revoluční. Jedině sociální revoluce definitivně skoncuje s válkou jednou provždy.

Proto tváří v tvář válce bylo vždy heslem revolucionářů: "změňte imperialistickou válku v sociální válku za univerzální revoluci."

V izolaci se toto heslo nicméně ukázalo jako historicky nedostačující, protože skutečná opozice vůči válce a mezinárodnímu kapitálu v praxi znamená otevřenou opozici vůči buržoazii a státu, které v každém táboře verbují pro válku. Tato opozice se projevuje velmi prakticky, protože buržoazie ví jak použít celý teroristický arzenál svého státu, aby prosadila své verbování pro válku a věrnost válce: policejní opatření za "válečného stavu," zevšeobecněná cenzura, generální mobilizace, nacionalistický fanatismus (rasismus, xenofobie, náboženské sektářství), represe proti revolucionářům obviněným z podpory opačného tábora (obvinění ze špionáže) nebo z "velezrady" atd.3

Deklarovat za takových okolností, že jste proti válce a buržoazii obecně, aniž byste podnikli konkrétní akci proti nárůstu vykořisťování, který s sebou nesou všechny války, je jen jednoduchou propagandistickou formulkou a ne revoluční direktivou pro akci. Proto se buržoazní válka konkretizuje především jako válka státu proti "jeho" proletariátu, čili proti proletariátu oné země, aby jej rozdrtila, aby zlikvidovala revoluční menšiny a aby jej postupně zatáhla do buržoazní války. Ukazuje se tak, že musíme nezbytně, nevyhnutelně a nesporně trvat na skutečnosti, že "nepřítel je v naší vlastní zemi," že je to "naše vlastní buržoazie," "náš vlastní stát." Právě v boji za porážku "své vlastní" buržoazie, "svého vlastního" státu totiž proletariát skutečně chápe internacionalistické solidarity se světovou revolucí. Nebo, řečeno z globálnějšího hlediska, světovou revoluci konstituuje právě generalizace revolučního defétismu světového proletariátu.

A co víc, proletariát "té či oné země" nemůže "své" buržoazii a "svému"
státu uštědřit třídní ránu, ani solidárně
nabídnout svoji pomocnou ruku svým
třídním bratrům a sestrám z "druhého
tábora," kteří jsou rovněž ve válce se
"svojí" buržoazií a "svým" státem, aniž
by spáchal "akt velezrady," aniž by přispěl k porážce "své vlastní armády,"
aniž by otevřeně jednal v neprospěch
armády "své vlastní země." Revoluční
defétismus se navíc nerealizuje jen
sbratřováním mezi frontami s vojáky
(proletáři v uniformách) "druhého tábo-

³ Do tohoto "atd." můžeme rovněž zahrnout bombardování celých regionů, kde se shromažďují dezertéři (viz různé naše články o třídním boji v Iráku), nebo ničení měst a vesnic, které válku nepodporují.

⁴ Programově je vždy správnější hovořit o (světovém) proletariátu "v" té či oné zemi, ale v mezích dominantního jazyka se taková formulace často stává příliš těžkopádnou: nezávisle na formulaci, kterou jsme nuceni použít, by tudíž mělo být jasné, že vždy hovoříme o světovém proletariátu "v" tom či onom regionu, nebo zemi

ra" (jediný jeho aspekt akceptovaný centrismem), ale i konkrétní akcí, kterou je *destrukce "vlastní*" *armády.*

Historicky se revolucionáři od centristů rovněž odlišovali svým apelováním na nezávislou organizaci vojáků proti důstojníkům, na vůdčí příklad, který vytváří konkrétní akcí sabotáže proti armádě, voláním po střílení "vlastních důstojníků" (a svým energickým bojem za praktickou realizaci těchto výzev) a faktem, že své pušky odvraceli od "vnějšího nepřítele" a zamířili je na "důstojníky" své vlasti.

Zkušenosti s válkou a revolucí a obzvláště konkrétní zkušenost tzv. "první" světové války nám vlastně objasňují, že volání po revolučním boji proti buržoazní válce je zcela nepostačující a prakticky centristické, pokud je neprovází jeho praktická realizace, čili otevřený boj proti "vlastní" buržoazii, za porážku "vlastního" státu. Každopádně, "válka proti cizákům" znamená především "válku proti proletariátu" oné země. Pokud se, vlastně, prakticky stavíte proti všeobecné mobilizaci vedené jednou buržoazií, či jedním konkrétním národním státem, abyste řekli, že bojujete "proti veškeré buržoazii, ať je to kdokoli," nebo abyste apelovali na "revoluční boj proti válce," aniž byste podnikali konkrétní akce k porážce "své vlastní" země, tak se to rovná upadnutí do propagandismu⁵ a hraní šovinistické hry.

Za tzv. první světové války střed Druhé internacionály (oproti její pravici, která deklarovala, že je pro "obranu národa") tvrdil, že proti válce staví revoluci a přišel s tak radikálními hesly jako "válku válce." Zároveň ale oponoval výzvám revolučních defétistů, protože – podle něj (stejně jako podle všech armádních generálů!) – by to prospělo národnímu nepříteli a tak skončil u na-

vrhování hesel jako "ani vítězství ani porážku."

Nesmíme zapomínat, že ještě nikdy se žádná frakce buržoazie nevyslovila pro válku, všechny tvrdí, že bojují za mír a i sami generálové vědí, že mír není ničím jiným než fundamentální zbraní války. Když sociální demokraté, jako E. David, hlasují pro válečné úvěry6, není to ve jménu války, ale ve jménu míru a aby se "zabránilo porážce." A takto E. David ospravedlňoval své hlasování: "smysl našeho hlasování ze 4. srpna je následující: ne pro válku, ale proti porážce." Je jasné, že tváří v tvář válce, která se konkretizovala jako válka mezi proletariátem a "jeho vlastním" státem, by klasická pozice buržoazního socialismu, ale i pozice, která prohlašuje "ani vítězství ani porážku," proletariát dezorganizovala a pomohla jej dovést na jatka.

V této otázce Lenin shromáždil "Mezinárodní komunistickou levici," která se postavila proti centristickému postoji dominujícímu na mezinárodních konferencích (v Kientalu a Zimmerwaldu). Aniž bychom jej chtěli jako jedince fetišizovat a navzdory všem našim kritikám, které jsme vůči Leninovi vznesli, neváháme uvést jeho citát z let, kdy byl fakticky zajedno s kritikou předkládanou revolucionáři a kdy prakticky zaujal postoj proti sociálně demokratickému centrismu:

"Revoluční boj proti válce" je jen jedním z prázdných výkřiků bez obsahu, na něž jsou hrdinové z Druhé internacionály experty, pokud jimi ovšem ve válečném období nechápeme revoluční akce proti vládě samotné. K tomu, abychom je takto pochopili, postačí chvilková úvaha. V dobách války ale revoluční akce proti vládě samotné nepochybně a nerozlučně znamenají nejen chtít

⁵ Konec konců je to idealistická pozice identická té, kterou předkládají ti, kdo tvrdí, že bychom neměli bojovat za bezprostřední požadavky, protože by to byl reformismus, ale měli bychom bojovat za revoluci. Jakoby nějaký reformista mohl uspokojit bezprostřední zájmy proletářů! Jakoby boj za sociální revoluci mohl vzniknout jinak než generalizací všech bezprostředních požadavků! Jakoby samotná revoluce byla něco jiného než potřeba, velmi bezprostřední nutnost pro proletariát v jeho celistvosti!

⁶ Slavné hlasování sociálních demokratů pro válečné úvěrv není (navzdory veškerému humbuku, který se kolem něj dělá) ničím jiným než symbolickou součástí jejich globální praxe směřující k rozdrcení proletariátu a vedoucí jej na jatka. Tato mystifikace spočívá ve víře, že ono hlasování bylo rozhodující pro rozpoutání války, i když ve skutečnosti nešlo o nic jiného, než o parlamentní formalizaci mnohem všeobecnějšího vývoje, který probíhal již dlouho předtím. Jednalo se o domestikaci proletářů až do té míry, že akceptovali zabíjet a nechat se zabíjet pro zájmy buržoazie. Protože sami sociální demokraté toto hlasování vždv obestírali mystifikacemi, je zajímavé citovat je, jak je ospravedlňují.

Význam revolučního defétismu

porážku vlády, ale rovněž k této porážce aktivně napomáhat...

V dobách války je revoluce občanskou válkou a částečně tuto transformaci války mezi vládami ve válku občanskou zprostředkovávají vojenské zvraty ("porážka"), které vlády zažívají, a tak k této transformaci nelze přispět, nepřispíváme-li zároveň k porážce... Jestliže šovinisté (jako třeba Výbor organizace a Chjeidzeho frakce) odmítají "volání" po porážce, činí tak pouze proto, že se jedná o jedinou výzvu, která za války následně apeluje na revoluční akce proti vlastní vládě. Protože, nedojde-li k žádné revoluční akci, nestojí ty tisíce ultrarevolučních frází o boji "proti válce a podmínkám atd. ..." ani za zlámanou grešli. Protivníci volání po porážce se jasně a jednoduše bojí sami sebe, protože se neopovažují pohlédnout do tváře skutečnosti, že existuje nerozborná souvislost mezi revoluční agitací a nutností přispívat k porážce... Kdo brání volání "ani vítězství ani porážku" je tedy vědomky či nevědomky šovinistou. Při nejlepším se jedná o maloburžoazní usmiřovatele, ale rozhodně jsou nepřáteli proletářské politiky, straníky stávajících vlád a stávajících dominantních tříd..."

Zde můžeme poznamenat, že revoluční defétismus (stavící proti válce sociální revoluci), ona konkretizace postoje, který revolucionáři vždy zastávají, rozhodně nevychází z nějaké ideologické spekulace o politice té či oné buržoazní frakce, ale ze samotné esence proletariátu, z jeho životních potřeb. Proto boj proletariátu, totálnost programového obsahu komunistické revoluce, vzniká z boje proti vykořisťování. Je to ta nejpřirozenější věc, že když je proletariát konfrontován s válkou, tak nejenže neupustí od permanentního boje proti vykořisťování (boj proti "jeho vlastním" šéfům, proti "jeho vlastní" buržoazii, proti "jeho vlastní" vládě), ale zintenzivňuje jej, protože válka vždy implikuje, že se podmínky vykořisťování a obecně všechny podmínky života (a boje) brutálně zhoršují. Bude to ta stejná buržoazie, ti stejní odboráři, ti stejní politici a vlády, kdo se bude bez výjimky snažit, aby proletariát na tyto životní podmínky zapomněl a kdo bude požadovat větší oběti, více práce za menší plat a spoustu dalších věcí, které budou podle země a okolností sahat od dobrovolných sbírek pro frontu až k ministerským výnosům zavádějícím dny nucené práce na podporu válečného úsilí a odvodu nějakého procenta ze mzdy na válečné úsilí "národa" (Saddámu Husajnovi se občas podařilo zavést měsíc

neplacené práce na financování jeho války!). Za těchto okolností, kdy nacionalismus atakuje proletariát, se centrismus snaží oslabovat bezprostřední revoluční boj⁸ proti těm sektorům buržoazie, které si přímo vynucují válečné oběti. Proto neváhá vypouštět vágní hesla týkající se obecné opozice mezi válkou a revolucí a argumentuje, že nesmíme nahrávat do rukou "nepřátelské země," že boj proti kapitalismu obecně nevyžaduje absolutní revoluční defétismus, protože všechny frakce kapitálu jsou si rovné.9 Právě v těchto chvílích jakýkoli bezprostřední boj proti vykořisťování odhaluje svůj charakter sabotáže národního úsilí a revoluční boj se stává nezbytným pro získání denního chleba a právě v těchto chvílích mohou postoje centrismu vlastní (postoje, které připomínají klasický postoj buržoazní neutrality doplněný o snůšku halasných deklarací proti válce a pro revoluci) zaujmout místo definitivní hráze proti revoluci.

V každé válce míra vykořisťování proletariátu přímo narůstá a jeho existenční podmínky jsou degradovány destrukcí, nedostatkem zásob a navíc – což implikuje každá válka – rozpoutáním státního terorismu s cílem přesvědčit proletáře, aby zabíjeli a nechali se zabíjet na frontě.

Proto boj proti "vlastní" buržoazii, boj za porážku "vlastního" národního (imperialistického) tábora, nejsou postoje vymyšlené či zavedené do hnutí revolucionáři. Jsou výsledkem samotného vývoje boje proti vykořisťování, který skrze válku prodělává kvalitativní

⁷ Lenin v "On the defeat of one's own government in the imperialist war," Sotsial-Demokrat, číslo 43 (26. července 1915).

⁸ Naše skupina vždy odsuzovala sociálně demokratickou separaci mezi bojem ekonomickým a politickým, mezi bezprostředním bojem a bojem dějinným. Jedná se o separaci, která vždy končí ustavováním nějakých přechodných či přemosťujících programů. Samozřejmě, že toto platí obecně, ale v dobách války se toto naše tvrzení stává kvůli nasazenému úsilí a všeobecné mobilizaci sociálně evidentním a přímo relevantním. Proto v těchto chvílích každý ekonomický boj proletariátu napadá národní válečné úsilí, každý bezprostřední boj proti vykořisťování nabírá charakter války proti státu. Boj proletariátu je pak bezprostředním a revolučním bojem.

⁹ Je zřejmé, že všechny frakce kapitálu jsou stejně nepřáteli proletariátu. Ale problémem v tomto kontextu je, že tento argument slouží k paralyzaci jediného možného boje: konkrétního boje proti buržoazii a státu, které vykořisťují, dominují a vynucují si národní válečné úsilí. Navíc, pro proletariát je to jediný způsob jak rozvíjet svoji sílu a zároveň bojovat proti buržoazii z opozičního tábora a proti kapitálu obecně, způsob, který se – jak později uvidíme konkretizuje v revoluční porážce "jeho armády"

a v generalizaci povstání.

skok. Separace mezi ekonomikou a politikou, kterou se snaží proletáře napálit a která je v dobách míru zdánlivě reálná, je během války prakticky likvidována. Iluze obrany ekonomických podmínek proletariátu bez angažovanosti v politice se rozpadá. Každá akce proletariátu na obranu jeho životně důležitých zájmů jej staví proti politice "jeho vlastního" státu. V dobách války je "ekonomický" boj proletariátu přímo defétistickým bojem. Je přímo revolučním boiem. Revoluční defétismus je pro proletariát otázkou života a smrti. Jakákoli akce založená na zájmech proletariátu vede k porážce "jeho vlastního" státu a, jak říkal Lenin centristům, každá skutečně revoluční agitace je příspěvkem k porážce "vlastního tábora."

Proto, když nám říkají, abychom zanechali boje proti vykořisťování, nebo že teď není ta správná chvíle, nebo že hlavní nepřítel je někde jinde ("diktatura" nebo "fašismus"...), 10 tak se pokaždé vlastně jasně a prostě snaží zlikvidovat boj proletariátu. A co hůře, nemůže-li proletariát v obdobích války bránit své nejelementárnější životní podmínky, aniž by bojoval proti "své vlastní" buržoazii, aniž by otevřeně usiloval o porážku "své vlastní" vlády, zříká se nejen svých nejelementárnějších materiálních zájmů, ale i své existence jako třídy.

Tím chceme říci, že je-li postoj revolucionářů tváří v tvář válce v naprosté harmonii s jejich obecnými postoji, je tomu tak proto, že tyto postoje vycházejí ze zájmů proletariátu samého, z jeho bezprostředních i dějinných zájmů, které jsou neoddělitelné. Proletariát žádným způsobem a za žádných okolností nemá zájem obětovat se, ať už ve jménu války proti vnějšímu nepříteli, nebo pod falešnou záminkou, že všichni nepřátelé jsou stejní, kterýžto postoj vyjadřuje heslo "ani vítězství ani porážku." Pokaždé se od něj žádá, aby jedné straně obětoval své životní podmínky, pokaždé se od něj žádá, aby obětoval sám sebe ve jménu boje proti fašismu, imperialismu, vnějšímu nepříteli... jedná se o zradu jeho zájmů.

Než skončíme, odpovězme ještě na námitku, která se vždy vznáší proti defétistickému postoji revolucionářů. Je zřejmé, že kontrarevoluce asimiluje národní porážku do národního vítězství opačného tábora. Centristé všude přicházejí s hesly jako "ani vítězství ani porážku" právě na základě tohoto argumentu. Je však jasné, že tento postoj je zasazen výlučně do národního (a nikoli třídního) rámce a že se tedy jedná o otázku koncepce, která ve válce vidí jedině národní vítězství nebo porážky a ne

revoluční likvidaci armády, proletářské povstání atd. Jakkoli si však tento postoj nárokuje levicovost či extrémní levicovost, minimálně se nezdráhá používat militaristický a imperialistický argument par excellence, argument generálů, kteří válku vedou. Pro ně je logické, že revoluční proletariát je "zrádcem národa" a "napomáhá nepříteli vlasti."

Ve skutečnosti čím více se akceleruje porážka národní armády, tím více propuká vojenských povstání a povstaleckých vzpour, tím více se na frontě šíří sbratřování, tím více se oslabuje i armáda druhého národa a z dějinné zkušenosti si můžeme potvrdit, jak důstojníci "naší vlastní" armády spojí síly s důstojníky druhého tábora, aby bojovali proti proletářskému hnutí. Vzhledem k faktu, že insurekcionalistická dekompozice státu vždy překračuje striktně národní rámec, jsou tyto dohody mezi nepřátelskými důstojníky zcela normální. Důvodem je právě to, že je-li proletariát skutečně v procesu útoku na "vlastní" buržoazii, "vlastní" armádu, "vlastní" stát, útočí tak na veškerou buržoazii, na všechny buržoazní armády, na veškeré státy světa – stručně řečeno na světový kapitál v celé jeho totalitě. Napříč dějinami kapitalismu můžeme pozorovat, jak se světová buržoazie snaží tváří v tvář generalizovanému defétismu sjednotit, dosáhnout dohod proti dezercím v obou táborech, napadat bašty povstání v celé jejich celistvosti. Je tedy potom nevyhnutelné, že třídní konfrontaci se dostává té nejvyšší priority.

Abychom si zrekapitulovali výše řečené, revoluční defétismus je tím nejlepším způsobem jak transformovat imperialistickou válku v revoluční občanskou válku, válku mezi národy či kapitalistickými frakcemi v sociální revoluci.

Navíc, čím více se porážka a dezorganizace "našeho vlastního" státu stává realitou, tím méně je stát schopný potlačit revoluční akci a tím snadnější je komunikovat a centralizovat revoluční akci rozvinutou proletariátem druhého tábora. Boj "proti naší vlastní buržoazii" a proti "našemu vlastnímu" státu se tak dostává na nejvyšší úroveň, když na obou stranách fronty agitace a přímá akce vedou k dezorganizaci a revoluční porážce všech armád a posilují tak revoluční akci proletariátu.

Samozřejmě, že revoluční defétismus je často v jednom táboře mnohem silnější než v druhém. Obecně to vyplývá z faktu, že politicko-vojenské oslabování armády je v jednom táboře závažnější než v druhém a/nebo z faktu revoluční akce samotné, z organizace vojáků,

10 Vyvolávání strachu máváním strašákem fašismu je konstantou kontrarevoluce, která lidstvo od 20. let 20. století stála stovky miliónů mrtvých (stačí pomyslet na 60 miliónů mrtvých v tzv. druhé světové válce). Rovněž bychom neměli zapomínat, že právě tímto způsobem se ve Španělsku (republikánskému) státu povedlo v letech 1936/7 odzbrojit a likvidovat proletariát, který byl poslední hradbou proti válce. Válka ale byla pro světový kapitál nezbytná a nakonec se mu ji povedlo rozpoutat.

Význam revolučního defétismu

...transformace
imperialistické
války v revoluční
sociální válku je
možná díky
generalizaci
revolučního
defétismu a ta
vyžaduje agitaci
a přímou akci
ve všech táborech.

z rozhodnějšího charakteru avantgardních složek proletariátu. Z hlediska buržoazie to vše poslouží jako potvrzení, že proletáři napomáhají opačnému národnímu táboru. Ale síla revolučního defétismu v jednom táboře umožňuje stále rozhodnější rozvoj a posilování revolučního defétismu v táboře druhém. Prostředky, které přinesly výsledky v "našem" táboře, se budou aplikovat i tam. Takže akce koordinovaná s internacionalisty, kteří se nalézají v druhém táboře, umožňuje daleko efektivnější defétistickou propagandu a apely na dezerci "v druhém táboře" budou mnohem silnější a sami vojáci je budou lépe chápat.

Nesmíme zapomínat, že transformace imperialistické války v revoluční sociální válku je možná díky generalizaci revolučního defétismu a ta vyžaduje agitaci a přímou akci ve všech táborech. Avantgardní složky proletariátu, které koordinují svoji činnost napříč frontovými liniemi, jež se jim mezinárodní buržoazie snaží vnutit, musí této agitace a této přímé akce dobře využívat. Protože právě v tom táboře, kde bude revoluční defétismus nejvíce generalizovaný a nejdůkladnější, tam budou avantgardní menšiny nejvíce schopné rozvinout revoluční defétismus i v "opačném táboře". A proto tam, kde bude revoluční defétismus nejslabší, kde budou neomezeně probíhat represe, tam bude nejvýznamnější mezinárodní podpora přicházet právě od soudruhů, kterým se v "druhém táboře" daří revoluční defétismus prosazovat. Jak jsme si již řekli, ta nejcennější pomoc od soudruhů z "druhého tábora" přichází s revoluční porážkou "jejich" armády. Čím více se ona armáda rozpadá, tím více soudruhů bude schopných apelovat na sbratřování na všech frontách, na dezerci, na organizování boje za generalizaci defétismu ve všech buržoazních armádách.

Revoluční defétismus je ve své esenci vždy obecný a nikdy národní. Klidně se může v různých zemích či buržoazních táborech projevovat na různých rovinách, ale když se v jedné zemi či jednom táboře konkretizuje, má nevyhnutelně tendenci generalizovat se do ostatních. Tuto dějinnou determinaci do svých rukou chápe a vede ji avantgarda proletariátu, která se snaží své defétistické úsilí (propagandu, činnost, sabotáže...) koncentrovat právě na ta místa a "tábory" imperialistické války, kde má defétismus nejmenší sílu ukázat proletariátu "onoho tábora", že s revolučním defétismem nemá co ztratit, ale může získat celý svět.

Ve všech velkých revolučních zkuše-

nostech můžeme pozorovat nevyhnute-Iný fenomén generalizace revolučního defétismu.11 V rozporu se všemi defencistickými či neutralistickými argumenty centristů, země, v níž se revoluční defétismus prosadí, nebude ani zdaleka kontrolovatelnější ani snadněji napadnutelná a pro buržoazii opačného tábora bude znamenat nesmírné riziko, jestliže tato bude chtít v meziburžoazní válce pokračovat. Od Pařížské komuny až po proletářskou revoluci v Rusku v roce 1917 můžeme pozorovat, že tváří v tvář povstaleckému hnutí proletariátu se "opačná národní armáda" ukazuje jako paralyzovaná důležitou tendencí ke sbratřování a tak i ke krokům vojáků proti "jejich vlastní" buržoazii. Když se na přelomu let 1918/19 německá buržoazie rozhodla tuto zásadu ignorovat a pokračovat v imperialistické válce proti povstalému Rusku, rychle zjistila, že díky "nákaze" a revolučně defétistické činnosti komunistů v obou táborech nabírá revoluční defétismus v Německu dříve netušenou sílu. Výsledkem bylo, že proletářské povstání se rozšířilo i do Německa. Staří spojenci Ruska rovněž revolučnímu Rusku okamžitě vyhlásili válku pod záminkou, že "nerespektuje dřívější diplomatické a vojenské dohody" a tucet armád se pak pokoušel povstalecké hnutí v Rusku zlikvidovat. Ale i tehdy se revoluční defétismus generalizoval do všech armád. Docházelo k organizování se vojáků a námořníků, ke sbratřování, popravám důstojníků, k okupacím lodí bouřícími se námořníky a kasáren vojáky francouzských, ale i belgických a britských ozbrojených sil. Revoluční defétismus zevšeobecněl ve všech zemích, které se války účastnily, prostřednictvím vlny celosvětového proletářského povstání v roce 1919. Ti nejchytřejší buržuové tehdy pochopili, že s povstáním a revolučním defétismem nelze bojovat vysíláním dalších vojáků a dalších armád, protože se budou při střetu s povstalým proletariátem rozkládat stále rapidněji a násilněji. Tuto pravdu vyjádřil Winston Churchill, když řekl, že snažit se rozdrtit povstání armádou je jako snažit se zastavit povodeň smetákem.

O revolučním defétismu nelze nikdy uvažovat jako o otázce zemí či národů, ale jako o všeobecné opozici proletariátu proti kapitálu. Doposud jsme bez dalšího objasnění hovořili o "naší vlastní" buržoazii, "našem vlastním" státě a tak dále. Ale, jak všichni naši čtenáři vědí, naše skupina od svého počátku nikdy nepřestala trvat na tom, že stát je celosvětový, že kapitál je celosvětový. Z revolučně defétistického hlediska, zatímco

¹¹ A naopak. Když se revoluční defétismus vůbec neprosadí a proletariát se podrobuje národu, lidové frontě, fašismu a antifašismu, jak tomu bylo za "druhé světové války", rozvíjí se na všech frontách a ve všech táborech imperialistický nacionalismus a generalizace masakru je totální. V tomto konkrétním případě válka zničila vše, co kapitál potřeboval zničit. aby mohl zahájit nový cyklus expanze založený na hromadách mrtvol "dělníků", kteří zemřeli se svými národními vlajkami v rukou.

postupujeme proti "naší vlastní" buržoazii a "našemu vlastnímu" státu, nemá to nic společného s národností buržoazie, nebo vlády, které čelíme, jak se naši nepřátelé snaží přesvědčit lidi a deformovat neměnný obsah našeho postoje. Opakování, že proletariát musí bojovat proti veškeré buržoazii, proti všem vládám, není nikdy dost. Jde o to, že trváme na boji proti *bezprostředním* šéfům a bezprostředním represivním silám, ale jakožto na součásti celosvětového boje proletariátu proti světové buržoazii. Boj proletariátu nemůže spočívat na jakémkoli zprostředkovateli a právě proto je boj proti kapitálu vždy bojem proti přímému vykořisťování a státní represi. Boj proti přímé represi a vykořisťování napadá samotné základy celosvětové akumulace kapitálu a světového státu. Jinak řečeno, ústřední charakteristikou boje proletariátu je organická centrá-Inost jeho přímé akce proti kapitálu, díky níž tento boj (na rozdíl od boje kapitálu), i kdyby se udál na jediném sídlišti, v jediném průmyslovém okrsku, v jediném městě, obsahuje totalitu a reprezentuje, nezávisle na uvědomění jeho protagonistů, organické obecné zájmy proletariátu celosvětově.

U buržoazie a proletariátu jsou ústřední determinace boje přesně opačné. Jakkoli moc může předstírat, že má obecnou platnost, boj jedné buržoazní frakce vždy obsahuje egoistický a partikulární zájem, protože každý valorizační pohyb útočí na ostatní valorizační procesy, které nutně mají opačné zájmy. 12 Právě proto je představa jednoty hájené nějakou frakcí buržoazie v zásadě demokratickou jednotou, nestabilním spojenectvím, výsledkem unifikace protikladných zájmů, které se neustále rozpadají. Ať je míra unifikace buržoazie jakákoli, je vždy otázkou dočasného svazu proti jiným, rivalským frakcím. Oproti tomu proletariát, dokonce i když bojuje kolem něčeho partikulárního, potvrzuje své organické bytí jakožto totalita čelící kapitálu v jeho celistvosti.

Proto, když hovoříme o "našem vlastním" státě a "naší vlastní" buržoazii, nemáme na mysli buržoazii tohoto národa, 13 ale jednoduše buržoazii, která nás vykořisťuje přímo, ty, kdo nás každodenně potlačují, kněze a/nebo odborové svazy, které musíme každodenně konfrontovat a které se nás snaží přivést na válečná jatka. Jedním slovem, máme na mysli ono chapadlo světového státu, které nás svírá a skrze něž se musíme prosekat, abychom zlepšili celkový poměr sil vzhledem k mezinárorodnímu kapitalistickému monstru.

Jestliže v určitou chvíli nahradí šéfy, s nimiž se každodenně konfrontujeme, jiní, aby se tak obnovil kapitalistický pořádek, nebo když národní vláda vyjednává pomoc z vnějšku, aby nás potlačila, proti novým šéfům a novým bezprostředním represivním silám se bude dál uplatňovat revoluční defétismus, nezávisle na jejich národnosti, a to ze stejných důvodů a stejným způsobem, jakým jsme bojovali proti starým šéfům a staré vládě. Tento postoj je v kontextu buržoazní a imperialistické polemiky ohledně národního osvobození zásadní. Čas od času se snaží změnit boj proti místní buržoazii v boj proti buržoazii "imperiální"¹⁴ a čas od času se proti boji mezi třídami snaží prosadit boj mezi národními frakcemi. Nejkomplikovanější situace vyvstává, když místní buržoazie, totálně přemožená "svým vlastním" proletariátem a čelící opozičním složkám buržoazie, které se chápou "antiimperialistického" diskursu, povolá na pomoc "imperialistickou" frakci, aby potlačila povstalý proletariát, nebo když se buržoazní frakce, která si říká "antiimperialistická", vojensky prosadí proti ostatním. V těchto případech se snaží vtisknout proletariát mezi dvě imperialistické síly a tak se pokoušejí jeho sociální boj transformovat v imperialistickou válku. Ale ani za této situace nestojíme před novým fenoménem. Jedná se o klasickou imperialistickou válku proti proletariátu, skrytou, tak jako každá imperialistická válka, za národními vlajkami.¹⁵ Je zřejmé, že tváří v tvář této situaci se postoj revolucionářů ani trochu nemění, právě naopak! Revoluční defétismus se zcela ukazuje jako relevantní a dál se aplikuje jak na "národní

12 Stát amerických imperialistů není prvním v dějinách buržoazní sociální formace, který si nárokuje ztělesňování obecných zájmů světového kapitálu! Od počátku kapitalismu se nejrůznější mocnosti a buržoazní aliance (ať už to byl Vatikán, Indické společnosti či námořní síla britského impéria) snažily vytvořit jediný pevný řád. Tato jednota se ale vždy rozpadne a obrátí vniveč všechny teorie o globálním monopolu a ultraimperialismu včera i dnes horlivě zastávané v buržoazním táboře obecně a sociálními demokraty zvláště.

¹³ A co více, jak je patrné z našich dalších textů, národ nijak nesplývá se strukturováním buržoazie do státu.

Nesmíme zapomínat, že místní buržoazie je stejně tak imperialistická.

15 Rádi bychom využili příležitosti a jasně řekli, že navzdory všem mýtům o "národním osvobození" tento typ kapitalistické války není ničím charakteristickým pro "kolonizované", "chudé" nebo "nerozvinuté" země, jak říká buržoazní "levice" Tento tvp války je vlastní celému světu, včetně staré Evropy, kde byly a stále jsou a budou "národní války" tak dlouho, dokud bude kapitál přetrvávat. Tento typ války nepatří do minulosti kapitálu, nebo do jedné z jeho fází, ale je výsledkem vývoje kapitálu samotného a bude dál existovat, dokud bude existovat tento společenský svstém.

osvoboditele", kteří tvrdí, že jsou antiimperialisté, tak na vojenskou sílu "imperialistické mocnosti", která se snaží obnovit pořádek.

Revoluční boj za transformaci imperialistické války v sociální válku proti "naší vlastní" buržoazii se tudíž za všech situací konkretizuje revolučním defétismem, nebo jinak řečeno, bojem proti nepříteli, který je "v naší vlastní zemi", proti těm, kdo přímo řídí – jménem světového kapitálu – "naše" vykořisťování

a "naše" represe. Síla proletariátu proti kapitálu závisí právě na jeho schopnosti adaptovat se na boj proti nejrůznějším buržoazním frakcím, proti různým formám dominace, které se nám kapitál snaží vnutit.

Na každou buržoazní válku revolucionáři vždy odpovídali, odpovídají a budou odpovídat stejně: revolučním defétismem.

Dnes jako včera:

Nepřítel je "v naší vlastní zemi", je to "naše vlastní" buržoazie!

Zbraně, které podle nich máme namířit proti cizincům, musíme obrátit proti "našemu vlastnímu" státu!

Změňme válku mezi buržoazií v revoluční válku!

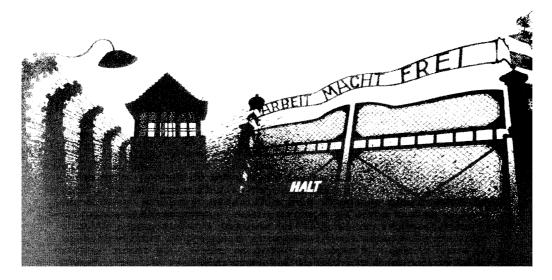
Změňme válku mezi státy ve válku za zničení všech států!

<u>Dělníci nemají žádnou vlast</u> a nelze jim tedy vzít to, co nemají. Každá podoba obrany národa — pod jakoukoli záminkou — je ve skutečnosti útokem na celou světovou dělnickou třídu. Za vlády buržoazie jsou všechny války <u>imperialistickými válkami</u>, v nichž proti sobě stojí dvě či více frakcí nebo skupin, jejichž zájmem je světový kapitál. Proletariát vede a požaduje jen jedinou válku: sociální válku proti celé buržoazii. Nezávisle na bezprostředních záměrech protagonistů je základní funkcí válek prosazovat kapitál a objektivně i subjektivně rozdrtit podvratnou třídu v srdci této společnosti. Takže ani zdaleka nejsou "prostě" válkami mezi národními státy, mezi silami "národního osvobození" a "imperialistickými" silami či "mezi-imperialistickými válkami". Ve své podstatě jsou to <u>války kapitálu proti komunismu</u>.

Postaven před všechny vnitro-buržoazní antagonismy mezi frakcemi "pokrokovými" a "reakčními", "fašistickými" a "antifašistickými", "levicovými" a "pravicovými" (jejichž logickým vyústěním je imperialistická válka) může proletariát reagovat jen jedním způsobem: nekompromisním bojem za své třídní zájmy a proti veškerému sebeobětování, proti každému příměří a národní solidaritě, čili <u>revolučním defétismem</u>, kdy obrátí zbraně proti svým "vlastním" vykořisťovatelům a bezprostředním utlačovatelům. Cílem proletariátu je změnit kapitalistickou válku v revoluční válku proti světové buržoazii prostřednictvím mezinárodní centralizace této <u>pospolitosti boje</u> proti kapitálu.

Teze programové orientace IKS (teze 26)

Buď práci čest?

Buržoazní rétorika

Čím více se společnost rozpadá, tím více ve svých médiích velebí práci.¹ Vskutku není nikterak vzácné, vidíme-li hlavy států, odboráře..., jak věnují spoustu svého času v médiích tématu práce. Vysvětlují nám, že "práce je nezbytná", že se "musíme stát tvrdě pracujícím národem", že "bez práce nemůžeme žít", že "je třeba zvýšit produktivitu", "přebudovat zemi" (či zvýšit její konkurenceschopnost...) atd.

Kromě toho ti, kdo pronášejí podobné řeči, jsou obvykle ti, kdo nepracují. Předně proto, že v zásadě společenská pravidla zakazují chválit sám sebe. Zadruhé, kdyby takové řeči vedl dělník, bylo by to, jako by chtěl vytvářet a zdokonalovat mučící nástroj (práce jsou muka!), jenž na něj aplikuje jeho vlastní mučitel. A konečně, tento typ proslovů koresponduje s potřebou kapitálu udržet proletáře v postavení pouhých dělníků², živících se prací, potících ze sebe nadhodnotu a zbytek svých "životů" věnujících obnově své pracovní síly..., aby mohli dál pracovat.

Diskurs točící se kolem hesla, "Ať žije práce," ani zdaleka neudržují jen individuální mluvčí, ale kapitál – toto společenské monstrum, jediný opravdový subjekt této společnosti. Vždyť kapitál není pouze hodnotou zhodnocující samu sebe, sociálním vztahem vykořisťování námezdní práce. Jakožto hodnota v procesu si podřídil člověka a změnil jej ve vykonavatele svých vlastních zájmů. Takto se kapitál transformuje v nejvyšší

subjekt společnosti a zároveň své vykonavatele mění v pouhé loutky.³

Když kterýkoli šéf, kterýkoli G. W. Bush, kterýkoli Putin, kterýkoli ředitel firmy nebo odborový předák pronáší tato slova, naprosto odpovídají jeho vlastním zájmům. Kapitál, tak říkajíc, hovoří skrze svá vlastní ústa.

"Pracuj," "Nasaď vyšší pracovní tem-po," "Práce ti dodává posit "Ať žijí hrdinové práce" - to vše jsou hesla, která představují skutečné a úplné zájmy společenské třídy, jež žije z vymáhání nadhodnoty a která se organizuje do "národních", "socialistických" či "lidových" států... Její účast na nadhodnotě přímo souvisí s její schopností spravovat kapitál či – což je totéž s její schopností kontrolovat dělnickou třídu. Ve finále jde tedy o to, že nejlepší kapitalisté jsou ti, kteří dokáží nejlépe zajistit reprodukci námezdní práce. Skuteční vlastníci výrobních sil (buržoazie) rozhodují o jejich využití ekonomicky a nejschopnější z nich jsou ti, jimž se podaří přimět námezdního otroka, aby se svým otroctvím cítil spokojen.

Užitečný idiot

Někteří lidé tvrdí, že je to něco jiného, když podobné řeči vede námezdní otrok, dělník. Nic nemůže být vzdálenějšího pravdě. Když chudý a ubohý dělník oslavuje práci, zrazuje svoji třídu, zříká se jejích bezprostředních i historických zájmů a ta se pak nedokáže ustavit jako proletářská třída proti kapitálu. Přísně řečeno, jedná se

¹ Tento text je překladem textu z roku 1982. Vyšel ve 12. čísle naší centrální revue ve španělštině, Comunismo, ve 34. čísle naší centrální revue ve francouzštině, Communisme, a v 13. čísle naší centrální revue v angličtině, Communism.

² "Rozumí se samo sebou, že na proletáře, tj. na toho, kdo žije bez kapitálu a pozemkové renty, čistě z práce, a to z práce jednostranné, abstraktní, pohlíží politická ekonomie jen jako na dělníka. Může proto stanovit poučku, že dělník zrovna tak jako každý kůň musí vydělat tolik, aby mohl pracovat. Nevšímá si ho v době, kdy nepracuje, nepohlíží na něj jako na člověka, nýbrž přenechává takové zkoumání trestnímu soudnictví, lékařům, náboženství, statistickým tabulkám, politice a dozorci nad žebráky." (Marx v Pařížských rukopisech)

3 "...Na jedné straně kapitalista prostřednictvím kapitálu vládne dělníkovi a na straně druhé moc kapitálu vládne samotnému kapitalistovi." (Marx)

⁴ Viz *"Arbeit macht frei*" níže.

Buď práci čest?

Kapitál může
existovat
a přetrvávat jedině
tak, že se neustále
mění v ještě více
kapitálu.

o užitečného idiota⁵, který dál udržuje a rozvíjí práci a který – nehledě na své vlastní úmysly – objektivně přispívá k rozvoji a intenzifikaci vykořisťování celého proletariátu.

Pro kapitál je velmi důležité, aby dělník pěl chválu na klady práce, protože jako idiot je ještě užitečnější při přesvědčování ostatních dělníků, aby se poddali práci a vykořisťování. Z hlediska třídního boje tak nepochybně stojí na straně kapitálu. Poněvadž objektivně jedná ve prospěch zvyšování poměru nadhodnoty ku variabilnímu kapitálu (a tak se staví proti bezprostředním zá*jmům* dělnické třídy v boji proti míře vykořisťování)6, globálně brání odcizenou práci, samotný základ této společnosti vykořisťování člověka člověkem; a tím se staví proti historickým zájmům proletariátu.

Podobné řeči tedy zůstávají v podstatě buržoazními, a to nikoli jen proto, že slouží kapitálu, ale také proto, že je pronáší kapitál, byť vycházejí z úst nějakého prostředníka.

Ve svém procesu celosvětové industrializace, v rozmnožování pro něj charakteristického bohatství a chudoby, kapitál sám stále více rozvíjí technické prostředky, které jeho otroky přimějí pracovat, které jim umožní zvýšit produkci, zanechat za sebou vlastní život v podobě věcí, jež jsou koneckonců jejich ne-majetkem, odcizeným světem věcí, které stojí proti nim, vykořisťují je a utiskují.

Nové metody, nové stroje, účelná hudba, šplhání po stranickém žebříčku,

⁵ Slovo "idiot" pochází z řečtiny a označuje někoho, kdo se nezabývá děním v "polis" (město), čili politikou, nic o ní neví nebo se o ni nezajímá a tak svým nezájmem

pomáhá tyranům. To je i

zájem o politiku své třídy

a jsou tak nejlepšími pomocníky tyranů.

případ dělníků, kteří nemají

⁶ My totiž vidíme nedělitelnou jednotu bezprostředních a historických zájmů dělnické třídy, kterou se veškerý revizionismus zoufale snaží padělat tím, že je odděluje. odborářské a politické proslovy, kontrola nad časem a pohybem, kariérní postup v odborech, "ať žije práce" (dokonce, i když to provolávají sami dělníci!) ... to všechno značí jen jedno: vše pro větší a lepší vykořisťování.

Kapitál se zdokonaluje a zdokonaluje i své metody pro intenzifikaci vykořisťování. Pro tento účel není nic užitečnějšího než dělník, který křičí, "Do práce!" Tento dělník tak sám odhaluje, že není ničím víc než tažným koněm, soumarem vynakládajícím surovou, obecnou, lhostejnou, abstraktní energii, která se transformuje v utiskující moc, v kapitál, který si zase znovu žádá čerstvou krev od téhož soumara, aby vzniklo ještě více kapitálu. Tento proces vyžaduje ještě více práce, více svalového úsilí a tento nový kapitál pak potřebuje žít z životodárné krve a produkovat ještě více kapitálu, přičemž zintenzivňuje úsilí svých poskoků. Nelze ustavičně obnovovat kapitál, aniž by se v práci nemuseli zabíjet proletáři. Kapitál může existovat a přetrvávat jedině tak, že se neustále mění v ještě více kapitálu. Stejně jako širší reprodukce vykořisťování práce je naléhavou potřebou kapitálu zabíjet živou práci, aby se z ní stal kapitál, neboť jeho esencí je mrtvá práce. Právě ta jej pohání. Musí vršit mrtvoly a hory předmětů, které se nedají použít k ničemu jinému než k ničení, jež je koneckonců jen dvojitým způsobem akumulace mrtvé práce. Kapitál nemůže dělat nic jiného, než se množit s využitím práce, jejím akumulováním coby mrtvé práce, a zvláště s využitím užitečných idiotů, kteří si práci idolizují a křičí: "Ať žije práce!"... Tento pekelný kruh může rozetnout jedině diktatura proti kapitálu a jeho společnosti námezdního otroctví.

Boj proti práci

Vykořisťovaní lidé, násilím podrobovaní práci, odnepaměti proti práci a proti podmínkám jejího uskutečňování povstávali. V celých dějinách nikdo nepracoval, protože by chtěl, ale protože musel, ať už jej k tomu nutil bič, náboženství, krev a oheň, a/nebo protože byl násilím oddělen od vlastnictví prostředků své obživy (což je v zásadě totéž jako být oddělen od života). Všichni vykořisťovaní, ať už otroci, nevolníci, domorodí lidé podrobení "svému objevení" nebo moderní proletáři... proti práci neúnavně bojovali. Vzpoury, útěky, částečná nebo všeobecná povstání měly vždy úzce související příčiny:

★ boj za lepší kvalitu prostředků k obživě a za získání méně bídného podílu na společenském produktu

- ★ boj proti tempu a intenzitě práce
- ★ boj proti prodlužování pracovní doby a za její zkrácení
- ★ boj proti vykořisťování a za vybudování jiného druhu společnosti

To vše lze shrnout jako boj za lepší život či jednoduše jako boj za lidský život. Je to boj proti těm společnostem, které si vynucují muka a práci, boj za minimální pracovní nasazení (co do doby trvání i do intenzity), boj za získání co největší části ze společenského produktu.

S formováním a vývojem proletariátu a jeho historické strany⁷ se od těchto požadavků neupustilo, nýbrž se dál rozvíjely a upřesňovaly. Komunismus jakožto hnutí organizovaného proletariátu bojuje za všeobecnou redukci práce na její minimum (co do doby trvání i do intenzity) a za dobytí společenského produktu proletariátem. Otevřeně však prohlašuje, že tyto požadavky může skutečně a plně splnit jenom revoluční diktatura proletariátu, která povede svět proti všem současným normám (diktatura proti směnné hodnotě) na základě potřeb rozvíjejícího se lidstva. Oproti všem buržoazním socialismům, které tvrdí, že práce je lidským bytostem vrozená, a socialismus si představují jako jednoduchý proces, kdy se "bohatým" vezme zboží a rozdá se "chudým", komunismus potvrzuje potřebu nejen revolucionizovat distribuci (jež je koneckonců pouhým důsledkem neodlučitelně spojeným s výrobou), ale také zničit samotné základy výrobního způsobu. A tak zásadně revolucionizuje samotný cíl výroby, takže jej již neurčuje míra zisku, ale zlepšování života, aby práce byla lehčí a pracovalo se méně. To logicky znamená likvidaci peněz, merkantilismu a námezdní práce. Jedině tato destrukce může dát vzniknout základně, na níž již práce nebude prací a produktivní činnost se bude moci znovu začlenit do samotného života člověka.

Vývoj kapitalismu je souběžným a vzájemně si odporujícím vývojem buržoazie a kontrarevoluce na straně jedné a proletariátu s jeho programem na druhé. Boj proti práci, za získání společenského produktu a za revoluci je generován kapitálem, jenž zároveň generuje vývoj a sílení reakce. Každé zkrácení pracovní doby se vykompenzovalo zvyšováním produktivity práce a větší intenzitou - v dílně, továrně, na montážní lince, taylorismem... a "novými metodami v řízení práce". Vývoj sociálnědemokratických stran a stran práce, buržoazního odborářství, labourismu a nověji stalinismu, nacionálního socialismu, populismu (ve všech jeho variantách, včetně peronismu, castroismu...) byl s tímto procesem souběžný a v dokonalém souladu. Veškeré buržoazní síly a strany velebí práci jako ideologický střed svých kampaní, aby zadržely dělníky a měli je tak ke svým službám.

Vývoj stran práce

Od poloviny minulého století se velebení práce buržoazií ustavuje ve stranu. Až do té doby se buržoazním stranám pro dělníky říkalo prostě "lidové", ale poté si ty buržoazní směry, které nejlépe dokázaly krotit dělníky, říkaly "socialistické strany", "dělnické strany", "sociálnědemokratické strany" a "strany práce"...

Klasickým příkladem buržoazních stran (buržoazní byly svým programem, svým životem, svými činy...) byla Lasallova strana – německá sociální demokracie – a později veškerá mezinárodní sociální demokracie. Tyto strany byly tvořeny především dělníky a z opěvování práce a dělníků si udělaly základní bod svého programu. Buržoazní ideologie práce coby zdroje veškerého bohatství⁸ byla jak hlavním bodem teorie, tak cílem strany a socialismu. Heslem byla vyhlášena "emancipace práce" a vždy ji doprovázela jiná podobná hesla jako třeba "za ustavení svobodného

Rapitaliftifche Wohltaten.

Der Rapitalift: So! Der läuft mir nicht mehr bavon!

⁷ Formování a vývoj proletariátu samozřejmě zahrnuje stejně tak výšiny jeho ustavování se v třídu a tudíž v politickou stranu (revoluční fáze), jako momenty maximální dezorganizace, rozdrobení a atomizace (kontrarevoluční fáze).

8 Když kritizoval první bod programu sociálně demokratické strany (1. "Práce je zdrojem veškerého bohatství a veškeré kultury"). Marx řekl: "Práce není zdrojem veškerého bohatství. Příroda je právě tak zdrojem užitných hodnot (a z těch se přece skládá věcné bohatství!) jako práce, která sama je jen projevem jedné přírodní síly, lidské pracovní síly. Onu frázi najdeme ve všech slabikářích a je správná potud, pokud se předpokládá, že se při práci používá příslušných předmětů a prostředků. Socialistický program nesmí však dopustit, abv se takovými buržoazními frázemi zamlčovaly podmínky, které jim teprve dodávají smysl. Jen pokud se člověk k přírodě, prvnímu zdroji všech pracovních prostředků i pracovních předmětů, chová předem jako vlastník a nakládá s ní, jako by mu patřila, potud se jeho práce stává zdrojem užitných hodnot, tudíž i bohatství. Buržoazie má velmi dobré k tomu, aby přisuzovala práci nadpřirozenou tvůrčí

k tomu, aby prisuzovaja práci nadpřirozenou tvůrčí sílu; neboť právě z přírodní podmíněnosti práce vyplývá, že člověk, který nemá jiné vlastnictví než svou pracovní sílu, musí být za každého společenského a kulturního stavu otrokem jiných lidí, kteří si přivlastnili předmětné podmínky práce. Může pracovat jen s jejich svolením, a tedy také jen s jejich svolením žít." Marx, Kritika gothajského programu

Buď práci čest?

⁹ Viz Marxova kritika této otázky v Kritice gothajského programu, ale také Marxova a Engelsova korespondence s Bebelem, Kautskym atd. z téže doby.

10 Právě kapitál je uskutečněním emancipace práce, osvobozením práce od jejího neodlučitelného charakteru ve vztahu k tomu. kdo ji prováděl jako aktivitu. Kdyby práce byla jen produktivní aktivitou, byla by s touto aktivitou neoddělitelně spojena a jinými slovy by byla integrální součástí "dělníkovy" bytosti a její otrokyní. Za kapitalismu však dochází k emancipaci práce, protože pracovnímu procesu dominuje proces zhodnocování a protože samotné provádění práce je její negací coby aktivity, z níž zbývá jen zvěcněná práce. Krom toho se práce emancipovala do té míry, že utiskuje toho, kdo ji provádí. A ani zdaleka nepředstavuje sílu třídy, která jí po generace oddávala svůj život, neboť dnes je - jakožto mrtvá práce – emancipovanou silou, kterou nepřátelská třída používá ke zvěčnění vykořisťování. Nesmíme tedy volat po emancipaci práce - my se musíme emancipovat od práce! V prvním pojetí je práce silou, která se emancipuje. V našem pojetí je to člověk, kdo se emancipuje od

¹¹ Taylor byl buržoa, jenž měl ve svých třídních zájmech extrémně jasno. Aby pochopil všechny podfuky, které naše třída používá, aby pracovala co nejméně, sám drahnou chvíli pracoval jako dělník a na základě takto nabytých zkušeností vyvinul řadu norem, které měly eliminovat "hluchou dobu". Jeho věda sestávala z kontroly nad časem a pohybem, která měla učinit řízení práce vědeckým, prosazovat metody "trestání" dělníků a tak mezi nimi zvyšovat konkurenci, abv zŭstali jen dělníci a "povaleči" si museli hledat práci jinde

12 "Učit se pracovat – toť úkol, který vláda sovětů musí postavit před lid v celém jeho rozsahu. Taylorův systém, tato poslední vymoženost kapitalismu v tomto směru; pojí v sobě, jako všechny pokroky kapitalismu, jak rafinovanou bestialitu buržoazního vykořisťování, tak řadu velmi cenných vědeckých vymožeností na poli rozboru mechanických pohybů při prá-

a lidového státu".⁹ Čím více se stát osvobozuje, tím více utiskuje občanskou společnost a stejně tak i emancipace práce může znamenat jedině zpevňování kapitalismu.¹⁰

Po Marxově smrti se sociální demokracie snažila stát "marxistickou", aniž by zásadně změnila svůj lasallovský program (opěvování práce). Potlačila a padělala vše, co bylo na Marxově díle podvratné a revoluční a tak vytvořila to, čemu se říkalo (a ještě dnes se tomu tak říká) "marxismus" – to nejodpudivější velebení práce a dělníků, jaké existuje.

Kousek po kousku se z toho, co Marx ve svém díle považoval za katastrofální, jako třeba dělníkova bytost a práce, a co odsuzoval jako vrchol brutalizace, nelidskosti, vykořenění... stala nutnost, čest pro "marxisty" z celého světa. Ve jménu dělníků tyto strany práce propagovaly práci jako synonymum seberealizace člověka ("práce člověka osvobozuje"). A od toho je už jen malý krůček k Hitlerovým a Stalinovým pracovním táborům.

A po porážce mezinárodní revoluce z let 1917-1923 se tento krůček snadno uskutečnil. V samotném Rusku se konsolidovala skutečná armáda práce, poněvadž kontrarevoluce nastolila likvidaci revolučního proletariátu a jeho komunistického předvoje. Na základě Leninem zastávané sociálně-demokratické teorie, podle níž je rozvoj kapitalismu skutečným posunem vstříc revoluci, se vše podřídilo kapitalistické výrobě, námezdní práci. Národní kapitalistický stát si však žádá konkurenceschopnost a tak bylo nutné aplikovat ty nejmodernější metody vykořisťování dělníků. Taylorismus¹¹, který před povstáním odsuzoval jako "zotročení člověka strojem," začal Lenin, coby správce kapitálu a státu, považovat za všelék. Protože byl vězněm sociálně-demokratické ideologie, nepovažoval zvyšování intenzity práce za ten nejantikomunističtější akt, jaký si lze představit, ale za akt neutrální, který může stejně tak sloužit socialismu jako kapitalismu.12

V čele tohoto mistrovského podrobování lidí práci a vynucenému rytmu práce, kteréžto v Rusku dosáhly paranoidních rovin, stáli velcí bolševičtí vůdcové: Lenin, Zinověv, Trockij, Stalin... Při zavádění nových rytmů a metod, které kapitalismus pro svoji reorganizaci v Rusku potřeboval, se ukázali jako velmi krvežízniví. Když Zinověv v Petrohradě organizoval potlačování jakéhokoli boje proti práci a státu, změnil se v krvelačného psa. Trockij byl praporečníkem militarizace práce, vytváření tá-

borů nucených prací a v rozhodujících chvílích velel represivním složkám... A konečně Stalin (na nějž se později svalovala veškerá vina!) toto dílo dovedl k samotnému vrcholu skrze své pracovní tábory, jimiž prošlo přes 15 000 000 dělníků. A za účelem reprezentace společnosti, v níž kapitál likvidoval všechny podoby boje proti vykořisťování, se poprvé "práce" a zejména pak "práce v příkladném tempu" změnily spolu se Stalinem v modlu, Boha, posvátné a nedotknutelné zvíře. Byla to pochmurná vláda stachanovců.¹³

Stalinismus, nacismus, castroismus

Kapitalismus a jeho veřejné mínění skrývají rozhodující protiklad (komunismus-kapitalismus) a místo něj prezentují soubor falešných protikladů (třeba "fašismus-antifašismus"), které pravide-Ině kritizujeme. Navzdory skutečnosti, že nejrůznější buržoazní frakce během imperialisticko-kapitalistické války (která je jen pokračováním konkurence) vztyčují různé prapory, jejich program je v podstatě totožný. Fašismus a antifašismus představují tentýž druh společnosti: kapitalismus či přesněji kapitalismus reformující se po nejdůležitější revoluční vlně v dějinách proletariátu a nastolující tu největší a nejimpozantnější kontrarevoluci, jejíž realita nás sužuje dodnes.

Byť se po nás chce, abychom věřili opaku, Stalinův režim měl jakožto národní socialismus naprosto stejný program a v podstatě uskutečňoval totéž co nacionální socialismus jeho starého spojence Hitlera, a to nikoli z hlediska jejich vzájemné shody či neshody v určitých údobích národní a mezinárodní politiky, ale v zásadě proto, že správu společnosti stavěli na *národním* projektu socialismu. Stěžejní ideologií je práce, a to ve straně práce. Je jasné, že mezi jejich proslovy byly jemné odlišnosti. Hitler svůj vzestup k moci založil na obraně socialismu bojujícího "proti mezinárodnímu finančnímu a lichvářskému kapitálu,14 proti vládě, plutokracii a za opravdový socialismus německého národa.' Stalin raději říkal, že jeho socialismus (v jedné zemi) bojuje proti "kapitalistickým zemím" a za "lidové demokracie" Stalinův program se ale naprosto stejně jako Hitlerŭv soustředil na nesmírné pracovní úsilí, na těžký průmysl a konkrétněji na komunikační a energetickou infrastrukturu a na budování "pro pracující lid". Centrem každého z těchto režimů byla pracovní služba, pracovní tábory, opěvování práce a povinnost pracovat prezentovaná jako čest.

"Povinná pracovní služba by měla být pro mládež ctí a službou věnovanou lidu. Neměla by ani poskytovat hospodářskou lidskou sílu soukromému průmyslu ani by se neměla měnit ve firmu konkurující státu. Měla by skýtat armádu dělníků, kteří se úspěšně pustí do veřejných prací pro ekonomické, kulturní a hlavně národně-politické cíle." 15

Dnes tváří v tvář situaci, kdy každý režim "ve jménu dělníků" volá po větším pracovním nasazení a utahování opasků (zejména na místech, kde je v čele státu strana národního socialismu, strana práce, 16 jako například na Kubě), je velice důležité jasně ukazovat, že na této politice není nic zásadně originálního, srovnáme-li ji s jejími předchůdci – stalinismem a nacismem. Právě proto musíme klást důraz na nacismus, jenž je nepochybně méně známý než ony ostatní politiky. Nacismus není jen jedním příkladem strany práce z mnoha. Bez pochyby je svého druhu nejdokonalejší a jeho ostýchaví nástupci (protože se k němu nemohou přihlásit) jej mohou maximálně imitovat (ať už si toho jsou vědomi či nikoli).

Na dílech a projevech Fidela Castra ve skutečnosti není nic originálního; dokonce ani tehdy, když tvrdí, že jeho strana představuje boj manuálních a duševních výrobců proti buržoazii, ani když prohlašuje, že přístup dělníků k moci (představovaný samozřejmě socialistickou stranou) jim dal možnost spravovat státní záležitosti.

"Politická buržoazie byla vyhnána z politické scény. Na její místo nastupují manuální a duševní výrobci, síly práce (Arbeitertum), aby započaly své dějinné poslání. Nejde jednoduše jen o mzdy a pracovní dobu – i když nesmíme zapomínat, že tyto požadavky jsou základní a možná tou nejdůležitější manifestací socialistické vůle. Podstatnější však je začlenění schopného a zodpovědného společenského tělesa do státních záležitostí, tělesa, které možná v politické budoucnosti naší vlasti vskutku převezme dominantní úlohu."

Toto není projev Fidela Castra, ale známého nacisty Goebbelse, jenž se nebojí se stejným cynismem jako Castro dodat:

"Nejsme charitativní instituce, ale socialistická strana revolucionářů."¹⁷

V následující pasáží hovoříme téměř výlučně o nacistech. Není třeba citacemi a zmínkami o "skutcích" socialistů rýsovat výslovnou paralelu s každým příkladem. Každý čtenář ve svém okolí najde nějaké takové socialisty a castroisty, co se posledních padesát let snaží napodobovat nacisty.

Veškerá propaganda nacistického režimu stála na prospěchu, který měl podle nacistů tento režim pracujícím lidem přinést. Zejména zdůrazňovala *naprosté* odstranění nezaměstnanosti, které mělo být opakem "úpadku prohnilého kapitalismu". Když byla Francie obsazena, přešla od více než šestimiliónové nezaměstnanosti k systematickému verbování "dobrovolných" dělníků pro Německo, kteří měli nahradit chybějící pracovní sílu. Toto údajné "odstranění nezaměstnanosti" ve skutečnosti nebylo ničím více a ničím méně než pracovní povinností pro nezaměstnané, což byla ve světě obecná situace, kterou s různými úspěchy prosazoval kapitál jako celek, od Stalina až po Roosevelta. Jednalo se o všeobecné přiznání potřeby uchýlit se k politice veřejných výdajů (kterou později teoreticky zpracoval Keynes), velkého budování, intenzivní militarizace ekonomiky, přičemž všechno směřovalo k imperialistické válce. Pro německého dělníka, stejně jako pro každého jiného dělníka, jemuž je vnucena kapitalistická práce v době, kdy kapitalismus nabízí jen nezaměstnanost, je pak práce špatně placená, sešněrovaná, militarizovaná a vede jej k válce a smrti. Tehdy se však věci jevily jinak. Ubožáci, kteří šli do táborů, 18 vykládali, že odjíždí spokojeně, protože uniknou nezaměstnanosti a dekadenci a půjdou "do práce"! Nacisté své kampaně stavěli na "konkrétních" činech, na budovách pro dělníky, na turistických domovech a letoviscích pro dělníky, na vymýcení negramotnosti a na lidovém školství atd. Skutečnost, že četní latinskoameričtí či jiní socialisté si tyto úkoly přisvojili jako socialistický program, jen pomáhá odhalovat, jak se věci mají!

Program nacionálně socialistické strany chtěl "dát německému dělníkovi vlast, vybudovat zdravé bydlení, kde bude vzduch, světlo a slunce pro aktivní mládež" a tehdejší Gramma či Barricada, 20 které se říkalo Völkishce Beoba-

ci, vylučuje zbytečné a neobratné pohyby, vypracovává správnější pracovní metody, zavádí nejlepší systém registrace a kontroly atd. Sovětská republika musí stůj co stůj převzít všechno cenné z vymožeností vědy a techniky v této oblasti. Uskutečnitelnost socialismu bude záviset zejména na tom, jak úspěšně dovedeme spojit moc sovětů a sovětskou správní organizaci s posledními nejnovějšími vymoženostmi kapitalismu. Je třeba zavést v Rusku studium a vyučování Taylorova systému, soustavné zkoušení a uzpůsobování tohoto systému." (Lenin v Nejbližších úkolech sovětské moci, 1918)

¹³ Toto označení se odvozuje od jména jednoho stalinistického horníka vyhlášeného svojí fyzickou schopností za stejnou dobu odpracovat daleko víc než jeho "soudruzi" z práce (pokud jej tedy oni považovali za svého soudruha) a vyzdvihovaného jako hrdina a příklad. Kapitalismus ve skutečnosti nezná jiný ideál pracujícího člověka než stachanovce.

¹⁴ Adolf Hitler – *Mein Kampf*. Hitler dodával, že se jedná o "nejdůležitější programový bod."

> ¹⁵ Konstantin Hierl, nacistický ministr práce.

Je zřejmé, že veškerá buržoazie obhajuje práci, ale my zde vybíráme jen ty nejreprezentativnější části obhajování práce kapitálem, vládami a stranami, pro něž byla práce a "hrdinové práce" v centru vší ekonomické a sociální politiky.

¹⁷ Citace z *The Brown Revolution* od Davise
Schoenbauma (strany 51
a 52).

¹⁸ Je třeba brát v potaz, že masivní internace dělníků v táborech se dála před zraky a za plného vědomí světové buržoazie a že rozhodně nechyběly buržoazní organizace, včetně židovských, které by k tomuto zločinnému podniku přispěly.

> ¹⁹ Jak je vidět z letáků CEDADE, nacistické organizace v Barceloně.

Oficiální noviny "reálného socialismu" na Kubě a "realizujícího se socialismu" v Nikaraguy. ²¹ Právě tato oblast "konkrétního", "partikulárního" a "řešení problémů každého" se bezpochyby nejlépe hodí oficiální demagogii a všeobecným lžím, na nichž režim staví svoji propagandu.

²² Viz výše zmiňovaná Schoenbaumova kniha, strany 84 a 85. Jedná se o anekdotu a její použití zde může někomu připadat absurdní. Avšak čtenáři v těchto "konkrétních příkladech socialismu" – jak co do formy tak do obsahu – jistě rozpoznají projev nejednoho ze svých nepřátel.

²³ Tamtéž.

²⁴ Nedokážeme se ubránit tomu potěšení a předkládáme čtenáři dva následující citáty, které ilustrují nesmírnou podobnost mezi stalinistickým ospravedlňováním a nacistickým opěvováním kultury:

"Kultura je nejvyšším projevem tvůrčích sil lidu. A inspirovaným tlumočníkem této kultury je umělec. Bylo by šílené domnívat se, že by své božské poslání mohl splnit mimo lid. Existuje pouze jako součást lidu a energie nutná k jeho existenci vychází z lidu."

Goebbels, v Inauguračním projevu Národní kulturní komory, 1933

"Naše kultura je kulturou lidovou. Kulturní pracovníci musí s tou největší oddaností sloužit lidu: musí se s masami spojovat a nikoli se od nich odtrhávat. Abychom s masami navázali vztah, musíme se řídit jejich potřebami, jejich touhami."

Mao Ce Tung, v Jednotné frontě v kulturní práci, 1944

²⁵ Schoenbaum, tamtéž.

²⁶ Schoenbaum, tamtéž.

²⁷ Leták CEDADE.

²⁸ Schoenbaum, tamtéž.

chter, chtěla přinášet "konkrétní"²¹ prvky pro výstavbu domů a "moderních dělnických sídlišť" s "novými zařízeními na těchto sídlištích" atd. Ve svém pravidelném sloupku nazvaném "Socialismus v činech" tento list prezentoval klasické demagogické kraviny užitečných idiotů ve službách státu. David Schoenbaum uvádí následující příklad obsahu tohoto sloupku²²:

"Sdělili, že zaměstnanci jedné texti-Iky na jihu Německa dobrovolně dělají přesčasy a produkt své práce věnují do nacistického fondu na pomoc obětem pracovních nehod... že sedláci nabídli Hitlerově mládeži prázdninové ubytování pro padesát tisíc dětí a nacionálně socialistická organizace žen z Mannheimu rozdala o sedm set víc... Zaměstnanci magistrátu v Drážďanech založili fondy na financování eskadry pěti letadel pro saského statthaltera (guvernéra), aby tak pomohli mužům od SA a SS z finančních potíží a přispívali 1% ze svých platů – čili akceptovali dobrovolné snížení mzdy "ve prospěch národního úsilí"... Mezi další příklady z téže série patří dokončení předměstského bytového projektu a částečné rozdělení zisků mezi zaměstnance Erichem Kohlem a jeho Prussische Zeitung... Na vánoce roku 1933 straničtí činitelé rozestavěli stoly na ulicích proletářského severního Berlína a všem, včetně bývalých komunistů (!!! - red.), rozdávali dárky. "Tohle je socia-lismus, jaký jsem hledal" (Ne, navzdory dojmu tato prohlášení neučinil Fidel Castro - red.) "a bylo mi ctí sloužit mu celou svou bytostí," napsal Goebbelsův pobočník Schaumberg-Lippe."23

zintenzivnily kampaně za lidovou *kulturu*, změnil se a zmodernizoval celý vzdělávací systém. Přístup ke vzdělání se stal všeobecným a tak jako v jiných případech se prezentoval jako synonymum lidského osvobození a *socialismu*. Jenže šlo o reorganizaci pracovních sil, aby lépe sloužily kapitalismu a všichni mohli dosáhnout na "kulturu"²⁴; šlo o prosazování technických a odborných kariér; a zejména se jednalo o důkladné vymývání mozků, které mělo ještě silněji podrobit dělníka jako užitečného idiota národnímu státu a jeho zájmům.

Stejným způsobem se za nacismu

"Laureáti byli váženi jako šampióni Olympijských her či jako filmové hvězdy, velmi obřadně je odvezli do Berlína a fotografovali je osobně vedle Leye a Hitlera."²⁵

S těmi, kdo byli přijati a získali diplom,

kdo chvátali stát se těmi nejservilnější-

mi vazaly, se zacházelo jako s hrdiny:

Toto "společenské povýšení" samozřejmě doprovázela intenzivní kampaň publicity. Tisk byl plný příkladů dělníků, kteří ještě předchozí den nevěděli, kde budou spát, vyhozených "rolníků", kteří nic neměli. Netřeba zdůrazňovat jak melodramaticky tisk popisoval podobné osobní situace "před" a "po" tom, co "triumfovali". Schoenbaum poznamenává:

"Vzhledem k tomu, že polovina laureátů pocházela z rodin námezdních dělníků a že 80% z nich nedosáhlo ani středoškolského vzdělání, režimu se alespoň tímto způsobem povedlo svojí propagandou velkolepě glorifikovat pracující třídy."²⁶

 \star

Tak jako každý jiný cynický socialista ve vládě kapitalistického státu i Hitler se prezentoval jako příklad dělníka. Nechal se fotit, jak vykonává "dobrovolnickou práci", jako "číslo 1 v pracovních táborech". Vousatý buržoa sekající cukrovou třtinu není tedy příliš originální ani v tomto ohledu. Letáky, které dnes rozdává CEDADE, mají na jednom přebalu obrázky svalnatých dělníků, jak rozhodným krokem pochodují s lopatami a dalšími pracovními nástroji, a na druhém Hitlera obklopeného vojáky, jak jde s lopatou v ruce příkladem a nabírá zeminu, přičemž jej doprovází refrén písně Pracovní fronty, "naše lopaty jsou zbraněmi míru."27

Veškerá tato "…nediferencovaná glorifikace "dělníka" stála na neustálém volání po sociální mobilitě, přičemž se kladl agresivní důraz na sociální rovnostářství."²⁸ Tak jako na všech ostatních

polích i zde se uváděl Hitlerův příklad. V žádném pracovním režimu není nic lepšího než ukázat, že jeho nejlepším představitelem je dělník, který pochází z "dělnické třídy". V tomto ohledu Hitler vyhrál první cenu.²⁹ V nacionálně socialistické straně se recitoval skutečný katechismus:

"Jaké profese vykonával Adolf Hitler?"

Odpověď: "Adolf Hitler byl stavebním dělníkem, umělcem a studentem." Kdykoli mohl (a když jej o to publikum požádalo!), Hitler vzpomínal, jak byl "příkladným a houževnatým dělníkem":

"V mládí jsem byl též dělníkem, pomalu jsem se propracovával průmyslem, studiem a myslím, že mohu říci, že i hladem."³⁰

*

Skutečná přeměna 1. máje ve svátek práce, v den oslav – i přestože vzniknul jako symbol boje proti kapitálu – byla přirozeně dílem nacistů.

V tomto případě, tak jako v mnoha dalších, Hitler *uskutečňoval program*, který buržoazní socialisté – *sociální demokraté* – vždy slibovali.³¹ Velké přehlídky a slavnosti, které dnes vidíme oslavovat odporné otroctví dělníků vůči národnímu státu (což je pravý opak revolučních hrdinů z Chicaga), nelze vůbec považovat za Stalinův, Maův, Perónův či Castrův vynález, nýbrž vskutku za Hitlerovo dílo.

Hlavními hesly režimu neoddiskutovatelně byly: "Arbeit adelt" ("práce šlechtí") a "Arbeit macht frei" ("Práce osvobozuje", "Člověk se osvobozuje prací"). Jako koruna toho všeho se "ARBEIT MACHT FREI"³² objevilo obřími písmeny nad branami největšího koncentračního tábora Osvětim. Nešlo o černý humor, ale o skutečnou víru v hnusný systém, v rozkládající se kapitalismus, v systém, jenž člověka vede k tomu, aby ztratil sám sebe, aby svůj život až do smrti obětoval na oltář boha Práce.

"...Třetí říše nabízela ideologii práce kombinující zároveň zhruba stejné apely na hrdost, vlastenectví, idealismus... Hlavním bodem byl étos práce, jenž se nezaměřoval ani tak na dělníka, jako na práci samotnou... Tak jako v kolosálním návrhu monumentu autobahn od Josefa Thoraka, kde se tři nezvykle svalnatí obři jako Sisyfos pouští do obrovské skály, byla práce oblíbeným tématem oficiálního umění. Velké továrny dokonce stavěly kaple, jejichž hlavní ulička vedla k Hitlerově bustě pod symbolem Pracovní fronty a lemovaly ji postavy dělníků v heroické velikosti; jednalo se

tedy o malé svatyně nacionálně socialistického boha Práce. "33

Čili, což platí i pro Stalina a tolik jeho současných následovníků, dělník není tím, kdo bojuje proti svému postavení, kdo osnuje spiknutí a jako takový existuje tak, jak se během dějin vždy jevil velký nebo malý, s brýlemi nebo bez nich, žena nebo muž, v montérkách nebo s vázankou, přistěhovalec nebo "domácí", starý nebo mladý, tlustý nebo hubený... – a místo toho jej představují jako pracující zvíře, jako toho, kdo silou svých paží drží celý režim a svaly na něm jen hrají, tedy přesně jako tu postavu, která je módní v každém režimu nucených prací (macho, mladý, silný, příslušník národa, nacionalista, dělník³⁴). S tímtéž archetypem mladého, hezkého, silného dělníka kypícího zdravím přicházejí i reklamy po celém světě.

*

Ruku v ruce s idealizací práce musí jít určité drobky a organizace volného času, aby dělníci vždy byli v dostatečně dobrém stavu a mohli dál hrdinně pracovat, jelikož neexistuje jiný způsob jak udržet to nejvyšší tempo intenzity práce a tudíž i vykořisťování. Nacisté zde znovu byli učiteli všech socialistů oslavujících dělníky, včetně Stalina. Vytvořili speciální organizaci "Kraft durch Freude" známou jako KdF, což znamená "Radostí k síle", relaxací k síle. Tato organizace financovaná z fondů rozpuštěných odborů měla při kontrole nad dělníky nepopiratelný úspěch. Program jejích aktivit byl poměrně široký: divadelní hry, semináře, kulturní události, dotovaná sportovní uskupení, kluby folklórního a moderního tance, vzdělávání dospělých, umělecké výstavy, kino kluby atd.

Hitler se mohl pochlubit udržováním všech mýtů, které umožňovaly důležitý nárůst vykořisťování v jeho národním socialismu:

"Lidé pracují rozhodně a radostně a přitom vědí, že se nepropůjčují boji za kapitál hrstky egoistů, ale pro blaho kolektivu."³⁵

Největším úspěchem KdF byla její turistická organizace pro dělníky. I zde jsou všichni pozdější vlastenečtí dělníci a socialisté jednoduše vulgárními imitátory. KdF zvládala organizovat volný čas miliónům dělníků tím, že je posílala na organizované dovolené (netřeba velké představivosti, abychom uhádli, jak vypadaly) a s pomocí dotací dovedla cestovní ruch k expanzi, jež byla ve světě bezprecedentní. Jeho expanze, vyvolaná potřebami průmyslového kapitálu, se příznivě odrazila na průmyslu, protože KdF oživila dopravní průmysl zakázkou

²⁹ Jestliže zde pro příklad neuvádíme jiné režimy, třeba castroismus, je tomu tak proto, že Castro narozdíl od Hitlera pocházel z kubánské "vysoké buržoazie" a raději o tom mlčí. Jisté však je, že kdykoli to lze, buržoazie nikdy neztrácí příležitost, aby mlžila tím, že nechá zazářit třídní původ, kořeny, jako by mohl cokoli zaručit. Ve skutečnosti, jak ilustruje příklad Hitler-Castro, rozhodující není třídní původ, ale reálná praktická činnost buď ve prospěch režimu námezdního otroctví, nebo proti němu.

> ³⁰ Projev přednesený v továrně Siemens v listopadu 1933.

31 "Ve skutečnosti "program socializace", který se sociální demokraté, když byli u moci, nikdy neopovážili realizovat, do značné míry uskutečnili fašisté. Stejně jako nebyly požadavky německé buržoazie uspokojeny v roce 1848, ale později následnou kontrarevolucí. tak program sociální demokracie realizoval Hitler, Fakticky to tedy byl Hitler a nikoli sociální demokracie, kdo prohlásil 1. mái svátkem, což je jako obecné srovnání toho, o čem socialisté říkali, že to chtějí uskutečnit, ale nikdy tak neučinili, s politikou praktikovanou v Německu od roku 1933 postačující, abychom si uvědomili, že Hitler opravdu realizoval program sociální demokracie, aniž by se uchyloval k jejím slu-

Paul Mattick v "Capitalist Integration and Working Class Rupture".

> ³² Cynismus nacismu nepřekonal ani vojenský režim v Uruguay, jenž nejhorší ze svých koncentračních táborů vybudoval pod jménem "Svoboda".

33 Schoenbaum, strana 109. Zvýrazněná místa jsou naše

34 Po průmyslových revolucích, k nimž došlo po "druhé" světové válce, je dnes dělníkova fyzická síla mnohem méně důležitá a představa dělníka, model národních fašistů a socialistů této doby, se této evoluci kousek po kousku přizpůsobuje, přičemž do sebe začleňuje běžnější typ muže a ženy.

³⁵ Prohlášení Adolfa Hitlera, cituje CEDADE.

Buď práci čest?

"Kdyby dělnická třída, vyrvavše si ze srdce neřest, která ji ovládá a degraduje její povahu, povstala ve své strašlivé síle, nikoli aby se domáhala lidských práv, která jsou jen právy kapitalistického vykořisťování, nikoli aby se domáhala práva na práci, jež je jen právem na bídu, nýbrž aby ukula bezostyšný zákon zakazující každému člověku pracovat déle než tři hodiny denně, země, stará dobrá země, by se otřásala veselím a cítila by, jak v ní pulzuje nový vesmír..."

Paul Lafargue, *Právo* na lenost, 1848

³⁶ Ony zaoceánské parníky sloužily k přepravě vojáků a Volkswageny sloužily jako obecně užívaná vojenská vozidla. Totéž platilo pro dálnice, které byly první na světě a používaly se

k přepravě vojáků

a obrněných vozidel.

³⁷ V 80. letech 20. století zvažovala francouzská socialistická vláda vytvoření skutečného ministerstva volného času jako cosi velmi originálního.

³⁸ Tyto citáty od Leye pocházejí ze Schoenbaumovy knihy (str. 132, 133, 134).

³⁹ Schoenbaum, tamtéž.

na výstavbu dvou obřích zaoceánských parníků a rozvinula automobilový průmysl skrze *KdFwagen* a později *Volkswagen*. To vše, jak víme, sloužilo přímo přípravám na válku a později válce samotné.³⁶

Nacismus svým slibem, že auta zlidoví (jenž z velké části zůstává povětšinou nominální) a zejména cestovním ruchem – přičemž obojí se tehdy považovalo za známku bohatství, za výlučně buržoazní možnost – rozséval iluzi, že třídy zmizely. Kořeny této nesmírné a absurdní lži, kterou propagovali všichni důležití představitelé režimu, nicméně sahaly hluboko do německé společnosti. Na téma cestovního ruchu R. Ley prohlásil:

"Dělník chápe, že to s pozvednutím jeho společenského postavení myslíme vážně. Chápe, že to nejsou tzv. "vzdělané třídy", koho vysíláme jako představitele nového Německa, nýbrž on sám, koho ukazujeme světu."

A na Mezinárodní konferenci o *politice oddechu a volného času*³⁷ Ley oficiálně prohlašoval:

"V Německu již neexistují třídy. V budoucích letech dělník ztratí poslední stopy komplexů méněcennosti, jež mohl zdědit z minulosti."³⁸

Ale tak jako v každém jiném vlastenecky socialistickém režimu, který usiluje o co největší vykořisťování a o co nejlepší potravu pro děla do imperialistické války, i zde si vůdcové jasně uvědomovali jeho cíle. Někteří z nich měli čas od času odvahu, či nedostatek uvědomění, prozradit je. A tak Starcke, tiskový důstojník Pracovní fronty, s maximální nenuceností prohlásil:

"Neposíláme naše dělníky na dovolenou na našich lodích ani jim nebudujeme masivní lázeňská zařízení u moře pro legraci, ať už naši či jedince, který je má šanci využít. Činíme tak pouze proto, že máme zájem na zachování schopnosti jedince pracovat (Arbeitskraft) a abychom jej mohli poslat zpět do práce posíleného a osvěženého."³⁹

A kapitolu o nacistickém opěvování práce, opěvování tolik podobném tomu, které provádějí všichni nacionalističtí socialisté, uzavřeme právě touto perlou upřímnosti. Čtenáři již musí být z onoho workerismu a národního a socialistického fanatického zápalu pro práci dostatečně špatně. Vraťme se k našemu boji proti práci!

Otázka uvědomění dělníků v boji proti práci

Navzdory všem proslovům každý, kdo

může žít jen díky tomu, že prodává svoji pracovní sílu, má pocit, že pracuje, protože nemá jiné řešení, že je to jediná cesta k přežití, která mu zbývá.

Proto pracuje, co nejméně to jde, a pokud může, nepracuje nebo, je-li to možné, pracuje a zároveň se snaží trochu žít (můžeme-li tedy tento atrofovaný život nazvat "životem"). Tráví trochu delší dobu na záchodě, kouří cigaretu, "zneprovozní" stroj, snaží se komunikovat s ostatními dělníky, zpomaluje tempo, vždy se snaží – v rozporu se situací jednat jako lidská bytost a ne jako stroj, jakoby mohl znovu objevit lidskou existenci, když se šéf nedívá, během přestávky nebo když se skrývá na záchodech. Někteří nejdou do práce, kdykoli je to možné, jiným bývá "špatně" náhle je začnou bolet zuby, hlava nebo se objeví ostré bolesti, bolesti, které nemůže nikdo prokázat (vždy však nejsou smyšlené, protože někdo se ze znechucení prací nakonec skutečně začne vážně sebepoškozovat). Je spousta důkazů, že dělníci nejčastěji onemocní v pondělí ráno a ve dnech bezprostředně po svátcích.

Po celém světě se absentérství stává všeobecným. Ti, kdo sabotují výrobu jsou odsuzováni, jelikož reagují, jak nejlépe mohou, na všechny vynálezy zvyšující tempo práce. V každé továrně a kanceláři vznikají tisíce protivynálezů, aby je mařily...

Nevidět v těchto zdánlivě nesouvislých aktech nezřetelný leč velmi reálný boj mezi dvěma antagonistickými třídami společnosti znamená zavírat před ním oči. V každém z těchto aktů totiž existuje opozice mezi bojem proti práci, za komunistickou společnost, a udržováním námezdního otroctví.

Jedná se o nesporná, živá fakta, která demonstrují hnilobu společnosti založené na práci a nenávist soustředěnou v každém z jejích námezdních otroků... Faktem je i to, že "lenost" a "flákačství" (koneckonců jen nesmělé pokusy o lidský a intuitivní odpor proti práci) se vždy považují za zločiny, a to ani nemusíme zmiňovat pracovní tábory určené pro "příživníky na společnosti" nebo "nebezpečné delikventy", kteří jsou například na Kubě synonymem pro každého, kdo sabotuje výrobu.

Avšak v současném období kontrarevoluce (proletariát má stále spoustu problémů, aby se jí zbavil) se tato fakta dost často nezobecňují. Dokonce ani ti, kdo dělají vše, co mohou, podvádějí mistry, šéfy, stát, nejsou s to pochopit revoluční význam svých vlastních činů. Za jistých okolností se jednak nepodílí na požadavcích a na boji dělnické třídy, a jednak považují revoluční heslo "pryč s prací" za nesmyslné. I když hovoří s uznáním o někom jiném, uchylují se k buržoazním sloganům jako třeba, "Je to dobrý chlap, opravdový dělník," "vzorový dělník"...

Na takové případy všichni narážíme každý den našich životů a lidé tvrdí, že je to všechno jen "lež". Navzdory společensky masivním rozměrům akce proti práci se provádí osamoceně nebo ve skupinkách. ⁴⁰ *Uvědomění* dělníků zůstává obecně *atrofované* buržoazní ideologií práce – samotní hráči v boji proti práci odsuzují tento boj, kdykoli se jim jasně a otevřeně řekne, že bojují předně a především proti práci.

Není ale důvod obávat se této situace. Naopak, jedná se o situaci, v níž komunisté vždy bojovali: proti proudu, proti myšlení a vědomí většiny, přesto však v jejím zájmu a za její akci, přičemž se snažíme, aby se spontánně se objevující metody boje stávaly vědomými. A nejdůležitější a zřetelně podvratné je dávat jasně najevo, že tyto izolované akty sabotování práce, které dennodenně prožíváme, obsahují revoluční sílu, kterou je třeba osvobodit, abychom tento svět mohli rozervat na kusy. Proto je dnes naléhavé bojovat nejen za méně práce, ale jasně křičet, "Pryč s prací," "Ať žije boj proti práci!

"At' žije proletariát!"

Naši nepřátelé, opěvovatelé práce, strany národního socialismu, pějí chvalozpěvy na práci, a to zejména, když se prohlašují za marxisty. Jak jsme si v textu ukázali, proletář je ve skutečnosti zajímá jenom jako dělník. Ve skutečnosti křičí, "Ať žije pracující proletariát," "Ať žijí ukáznění dělníci," "Ať žije rozvoj země" a – ať už to říkají nebo ne – "Ať žije národ." To mimo jiné znamená, že povzbuzování proletariátu buržoazií je

přesným opakem fundamentálních zájmů plynoucích z postavení proletáře a mnohem jasněji je lze přeložit jako: "Víc pracujte, utáhněte si opasky, národ vás potřebuje." Nepopřel by to ani Fidel Castro ani sandinisté, neboť takto povzbuzují proletariát, jehož existenci chtějí na staletí a staletí zachovat.

Když revolucionáři říkají, "Ať žije proletariát!", není to prostě jen něco jiného ale přesný opak, a to svojí premisou, obsahem i důsledky. Premisou, protože aby proletariát žil, musí bojovat. Vždyť pro "marxisty" proletariát představuje sociologickou sumu všech lidí, kteří pracují. Pro nás proletariát existuje ve své konfrontaci s buržoazií a tato opozice existuje v obecném boji oživot - od výroby hmotných předmětů, přes organizaci do strany až po ozbrojený boj. Obsahem, protože život proletariátu nespočívá v práci – proletář žije tak, že si sám v sobě a svých soudruzích uvědomí lidské bytosti a toho může dosáhnout jedině bojem proti práci. A konečně důsledkem, protože proletariát narozdíl od buržoazie nemá zájem prodlužovat svoji existenci coby opozice vůči kapitálu. Cílem jeho vývoje - až do jeho přeměny v panující třídu - je potlačení všech tříd a tudíž i jeho sebepotla-

Shrnuto, zatímco povzbuzení, která proletariátu adresují naši nepřátelé, znamenají, "Ať žije současné postavení proletářů," komunistické, "Ať žije proletariát," značí: "Ať žije organizovanost proletariátu jako třídy, jako panující třídy, která potlačuje sama sebe, aby naprosto zlikvidovala své současné postavení, aby zrušila námezdní práci a produktivní činnost tak jednou provždy mohla přestat být prací a stát se lidským životem a lidstvo mohlo konečně započít své autentické dějiny jako lidská pospolitost."

"Vskutku z nás rostou neduživci a postiženci. Balzamované hovězí, brambory, pančované víno a pruský Schnapps uvážlivě kombinované s nucenou prací oslabují naše těla a uzavírají naši mysl. A doby, kdy si člověk utahuje opasek a stroj zvyšuje svůj výkon, jsou právě těmi dobami, kdy nám ekonomové káží malthusiánskou teorii, náboženství abstinence a dogma práce. Skutečně by bylo lepší takové jazyky vyříznout a hodit psům."

Paul Lafargue, *Právo* na lenost, 1848

⁴⁰ Když se přemění v akci celé továrny, jedná se již o cosi výjimečného (jak se stalo mnohokrát v minulosti). Když ale překročí tyto překážky a rozšíří se do celé společnosti, nelze revoluci zastavit.

"Dalším zdrojem nemravnosti dělníků je, že jsou zatracenci práce. Je-li produktivní činnost tím největším potěšením, jaké známe, nucená práce je tím nejkrutějším a nejvíce ponižujícím mučením. Není nic strašnějšího než od rána do večera muset vykonávat cosi, co je vám odporné. A čím lidštější má dělník pocity, tím více musí svoji práci nenávidět, protože cítí donucení, které práce znamená a neužitečnost, kterou pro něj tato práce představuje."

B. Engels, Postavení dělnické třídy v Anglii

"Strach" není ničím jiným než pocitem utištění a sklíčenosti, který u buržoazie nutně provází práci, tuto ohavnou činnost nuzného dobývání chleba. V udatném německém buržoovi "strach" rozkvétá ve své nejčistší formě: pro něj je chronický a "vždy jemu rovný", bídný a opovržlivý, zatímco proletářova mizérie vždy nabírá nejostřejší násilnou formu a nutí jej pustit se do boje na život a na smrt, čímž jej činí revolučním a takto nevyvolává "strach", ale vášeň. Chce-li tedy komunismus zrušit buržoův "strach" stejně jako proletářovu bídu, rozumí se samo sebou, že to nedokáže, aniž by zrušil příčinu obou: práci."

Karel Marx, Německá ideologie

Neměnný postoj komunistů:

Pryč s prací!

Zatímco stalinistický režim velebil "poctivou práci" pro tzv. "blaho společnosti" a pro "mír", komunisté, včetně Marxe, se vždy stavěli proti práci. "Politická ekonomie skrývá odcizení v podstatě práce tím, že nezkoumá bezprostřední vztah mezi dělníkem (prací) a výrobou. Ovšem. Práce produkuje divy pro boháče, ale pro dělníka produkuje nedostatek. Produkuje paláce, ale pro dělníka brlohy. Produkuje krásu, ale pro dělníka zmrzačení. Nahrazuje práci stroji, ale část dělníků vrhá zpátky k barbarské práci a z ostatních dělá stroje. Produkuje ducha, ale pro dělníka produkuje slabomyslnost, kretenismus.

Bezprostřední vztah práce k jejím produktům je vztah dělníka k předmětům jeho výroby. Vztah majetného k předmětům výroby a k ní samé je jenom důsledkem tohoto prvního vztahu. A potvrzuje ho. Tuto druhou stránku prozkoumáme později. Ptáme-li se tedy: Jaký je podstatný vztah práce, ptáme se po vztahu dělníka k výrobě.

Dosud jsme zkoumali odcizení, zvnějšnění dělníka jen z této jedné stránky, totiž jeho vztah k produktům jeho práce. Ale odcizení se neukazuje jen ve výsledku, ale v aktu výroby, uvnitř produkující činnosti samé. Jak by mohl dělník vystoupit cize vůči produktu své činnosti, kdyby se sám sobě neodcizoval v aktu výroby samé? Vždyť produkt je jen resumé činnosti výroby. Je-li tedy produkt práce zvnějšněním, pak musí výroba sama být činným zvnějšněním, zvnějšněním činnosti, činností zvnějšnění. V odcizení předmětu práce se shrnuje jen odcizení, zvnějšnění v činnosti práce samé.

A v čem záleží zvnějšnění práce? Předně v tom, že práce je dělníkovi vnější, tj. nenáleží k jeho podstatě, že se proto dělník ve své práci nepotvrzuje, ale popírá, necítí se v ní dobře, ale je v ní nešťasten, nerozvíjí v ní žádnou svobodnou fyzickou ani duchovní energii, ale moří svou tělesnost a ruinuje svého ducha. Proto se dělník cítí při sobě teprve vně práce a v práci se cítí vně sebe. Doma je, když nepracuje, a když pracuje, není doma. Jeho práce není proto dobrovolná, ale

vynucená, nucená práce. Není proto uspokojením nějaké potřeby, ale jen prostředkem k uspokojování potřeb mimo ni. Její cizota se projeví jasně v tom, že jakmile neexistuje žádný fyzický ani jiný nátlak, utíká se před ní jako před morem. Vnější práce, práce, v níž se člověk zvnějšňuje, je práce sebeobětování, trýznění. Konečně se vnějškovost práce jeví pro dělníka v tom, že není jeho vlastní, ale někoho jiného, že mu nepatří, že v ní nenáleží sám sobě, ale někomu jinému. Tak jako v náboženství vlastní činnost lidské fantazie, lidského mozku a lidského srdce působí na individuum nezávisle na něm, tzn. jako nějaká cizí božská nebo ďábelská činnost, tak ani dělníkova činnost není jeho vlastní činností. Náleží někomu jinému. Dělník v ní ztrácí sebe

Z toho tedy plyne závěr, že se člověk (dělník) cítí být svobodně činným už jen ve svých zvířecích funkcích, v jídle, pití a plození, nanejvýš ještě v bydlení, strojení atd., a ve svých lidských funkcích se cítí už jen jako zvíře. Zvířecí se stává lidským a lidské se stává zvířecím.

Jídlo, pití a plození atd. jsou sice také pravé lidské funkce. Ale v abstrakci, která je odlučuje od ostatního okruhu lidské činnosti a dělá z nich poslední a výhradní konečné účely, jsou zvířecí.

Zkoumali jsme akt odcizení praktické lidské činnosti, práci, ze dvou stránek. 1. Vztah dělníka k produktu práce jako k cizímu předmětu, který má nad ním moc. Tento vztah je zároveň vztahem k smyslovému vnějšímu světu, k přírodním předmětům jako k nějakému cizímu světu, který stojí nepřátelsky proti němu. 2. Vztah práce k aktu produkce uvnitř práce. Tento vztah je vztahem dělníka k jeho vlastní činnosti jako k cizí, jemu nenáležející, činnost jako trpění, síla jako bezmocnost, plození jako kastrace, vlastní fyzická a duchovní energie dělníka, jeho osobní život - neboť co jiného je život než činnost - jako proti němu samému obrácená, na něm nezávislá, jemu nenáležející činnost. Sebeodcizení jako předtím odcizení věci."

> úryvek z kapitoly "Odcizená práce" z Ekonomickofilozofických rukopisů z roku 1844 od Karla Marxe

MATERIÁLY PŘÍMÉ AKCE

Proti oslavám 1. máje

Reprodukujeme zde leták proti buržoazním oslavám 1. máje, který napsali a šířili soudruzi z Jižní Ameriky. Vzhledem ke srozumitelnosti, s níž se tito soudruzi vyjadřují a s níž zároveň potvrzují neměnné postoje revolučního proletariátu, nejsou třeba žádné další připomínky: proti státu, proti demokracii, proti národnímu osvobození, proti námezdnímu otroctví, proti práci, proti kapitálu, proti buržoazním oslavám 1. máje. Chceme jen zdůraznit důležitost skutečnosti, že tito soudruzi podporují skutečný dějinný subjekt revoluce, tj. proletariát, v historickém období, kdy se všechny ideologie věnují rozdrobování a rozdělování naší třídy do celé řady různých kategorií. Společně s našimi soudruhy se stavíme proti tomuto proudu a trváme na tom, že 1. máj byl a bude momentem i praporem boje proti vykořisťování a spolu s nimi voláme "po ustavení proletariátu jakožto revoluční třídy."

1. máj

Veškerou historickou sílu pro budování nového světa nalézá utopie komunismu ve slovech Manuela Gonzalese Prady, která přednesl na 1. máje roku 1908, přičemž jej označil za den, kdy "proletáři roztroušení po celém světě již nebudou 1. máj chápat jako ironickou oslavu Svátku práce, ale jako symbolický den, kdy se utlačovaní a vykořisťovaní shromažďují, aby se seřadili, sjednotili své aspirace a připravili se k ničivému a definitivnímu činu" proti státu a kapitálu.

1. máj je oslavou mezinárodního dne proletariátu, je dnem, kdy si připomínáme justiční vraždu čtyř anarchistických militantů v Chicagu, kterou v roce 1887 spáchal americký stát. Někteří se v tento den snaží usmiřovat třídní protiklady a křičí, že 1. máj je Svátkem práce. Tato slova jsou tak dojemná, že s nimi mohou přijít jedině agenti kontrarevoluce (levičáci ze všech stran), kteří se mezi nás vmísí a přisvojí si naše prapory, aby nás tak přiměli kráčet po cestě demokracie a jejího pacifismu, čili po cestě právní diktatury kapitálu.

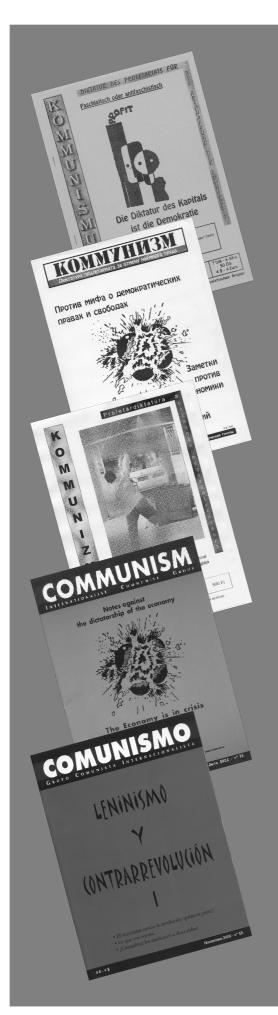
Kvůli tomu ale chicagští anarchisté nezemřeli – zemřeli pro nový svět, který si můžeme vybojovat, pro bezstátní svět bez demokracie i kapitálu.

Posilujeme dějinnou linii revoluce, do níž patří Marx, Bakunin, Flores Magon, Gonzales Prada i ti, kdo úspěšně identifikují stát, demokracii a kapitál jako největší nepřátele upírající nám lidskost, a dál budeme říkat, že 1. máj je "mezinárodním dnem proletářského boje" a NIKOLI Svátkem práce. Oslavovat práci znamená oslavovat vykořisťování, oslavovat akt, kterým den za dnem neustále prodáváme svoji pracovní sílu za peníze, znamená to oslavovat krvavou "pospolitost peněz" buržoazního státu a radovat se z ní. Proto projevy ke Svátku práce pocházejí od OSN, která je mezinárodní organizací kapitalismu (kde je zastoupena celá demokratická diktatura), a my tak oslavujeme nelidskost a šťastný život uprostřed vykořisťování ze strany státu a kapitálu.

V těchto dnech všeobecné reakce kapitálu musí být 1. máj dnem, kdy znovu ožívá "dějinná linie revoluce", jednou provždy stanovuje pozice a demaskuje na rudo natřený radikálně buržoazní oportunismus představovaný všemi levicovými frakcemi: od leninistických, stalinistických, trockistických a maoistických frakcí až po ty guevaristické, castristické, mariateguistické a apristické (APRA = Americká revolučně lidová akce, populistická strana, kterou založil Haja de la Torre; poznámka IKS) atd. Všechny tyto intelektuálské frakce radikální maloburžoazie nám všude na světě vštěpují, že je třeba oslavovat práci a dál reakčně uvažovat o spravování kapitálu dělníky a přeorientovat se na lidovou demokracii a národní osvobození, čímž bojkotují ustavování proletariátu jako revoluční třídy a kontinuálně je svádějí do kanálů kapitalistické mentality.

Mezi levicí a pravicí neexistuje žádná opozice, ani ideologická ani praktická – obě jsou demokratickými liniemi a tudíž kapitalistickými sestrami, které se liší jen ekonomickými modely spravování kapitálu v rukou státu. A tak v rámci demokracie, v němž hrají levičáci i pravičáci, není žádná opozice, je jen uniformita na smetišti kapitálu a řízení práce, které samo plodí své kazy: zboží, akumulaci a obchod; vlast a války; hranice, vykořisťování a bídu; demokracii a námezdní otroky. Připomínáme si sice Gonzalese Pradu, ale teď i provždy oslavování 1. máje jako Svátku práce znamená zjednodušovat a to znamená stavět se do role politováníhodných lidí, kteří nic netuše brání svoji bídu a úlohu námezdních otroků, čili nechat se ohlupovat potěšením z velikonoční tabule. Uvědomělý proletariát slaví 1. máj jako den revoluce.

"Za ustavení proletariátu jako revoluční třídy." Ať žije 1. máj!

PUBLIKACE I.K.S.

Chcete-li se dozvědět více o našich programatických postojích, můžete si objednat náš centrální tiskový orgán i v jiných jazycích:

KOMMUNISMUS

Centrální tiskový orgán IKS v němčině

КОММУНИЗМ

Centrální tiskový orgán IKS v ruštině

KOMMUNIZMUS

Centrální tiskový orgán IKS v maďarštině

COMMUNISM

Centrální tiskový orgán IKS v angličtině

COMUNISMO

Centrální tiskový orgán IKS ve španělštině

COMMUNISME

Centrální tiskový orgán IKS ve francouzštině

COMUNISMO

Centrální tiskový orgán IKS v portugalštině

AL SHUÏAA

Centrální tiskový orgán IKS v arabštině

COMMUNISM

Centrální tiskový orgán IKS v kurdštině

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

Centrální tiskový orgán IKS v řečtině

Pište na adresy: BP 33, Saint-Gilles (BRU) 3, 1060 Bruxelles, Belgie

icgcikg@yahoo.com

Náš tisk si můžete přečíst i na internetu: http://www.geocities.com/icgcikg

Diktaturou proletariátu za zrušení námezdní práce

Reálné komunistické hnutí – jakožto vědomá bytost, jakožto strana - se během svého dlouhého historického boje odlišovalo od všech sil a ideologií kontrarevoluce tím, že pokaždé a čím dále tím jasněji potvrzovalo nerozlučitelnou jednotu diktatury proletariátu a zrušení námezdní práce. Ničení kapitalistických výrobních vztahů je nutně despotickou aktivitou (despotismus lidských potřeb vůči zákonu hodnoty) organizované a centralizované síly proletariátu, který nastoluje svoje třídní panství: celosvětový proletářský stát. Tento stát není ani svobodný ani lidový, protože nesjednocuje různé třídy či vrstvy lidu. Jedná se výľučně o proletariát organizovaný jako strana a nevytváří se v zájmu svobody, nýbrž na základě potřeby potlačit všechny síly reakce revolučním terorem. Nejrůznější proudy, které ve jménu antiautoritářství popírají potřebnost státu nebo tvrdí, že přechodný stát bude "svobodný", "lidový", "demokratický" či se jej budou účastnit i neproletářské síly, nejenže přispívají k zasévání zmatku mezi proletáře, ale objektivně slouží kontrarevoluci.

Teze programové orientace IKS (teze 44)